

HUMAVISEN

Nyt fra Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet • September/oktober 2004 • Nr. 47

Tv-musik flytter følelser

Tænker du på musikken, når du ser en tv-dokumentar? Tænk igen, når du har læst

side 6-7

Ledigheden falder

Flere humanister i arbejde. Se tallene på

side 8

Kold krig i Vestjylland

Reportage fra slagmarken Oksbøl Hede. Vi går ind, hvor der er zutritt verboten.

Side 12-14

Bøger, ikke bomber

Fakultetet fik hjælp af Hærens Operative Kommando til at sende bøger til universiteterne i Irak. Men kom nødhjælpen frem?

Side 15

Gør-det-selv

Vil du gøre det selv, når du er færdig med specialet? Så læs

side 19

Ny praktikbørs

Alle praktikpladser for universitetets studerende kan nu findes samme sted. Se hvor på

side 18

Legater og udlandsophold

Legater til USA og rejser i hele verden m.m.

Side 20

Spareplan på vej

STÅ-tallene falder igen - fyringer kan næppe undgås • Side 3-4

HUMavisen

12. årgang. Nr 47.
September-oktober 2004

HUMavisen
Det Humanistiske Fakultet
Jens Chr. Skous Vej 3
8000 Århus C

Tlf. 8942 1242 (*slam*)
Tlf. 8942 6304 (*lafa*)
Fax: 8942 1200
FirstClass e-post: HUMavis
E-post: humavis@hum.au.dk
www.hum.au.dk/nyheder/
www.hum.au.dk/nyheder/humavis

Redaktion:

Områdeleder
Svend Aage Mogensen
(ansvarshavende, *slam*)

Journalist (DJ)
Lars Fahrendorff, (*lafa*)

Skribent
David Graff (*Dahg*)

Layout: Svend Aage Mogensen,
Lars Fahrendorff
Tryk: PE Offset, Varde.

Oplag: 5.000 eksemplarer
ISSN 0908-5343

Forsiden

Willumsen-parafrase – en efterrationalisering

Af Jacob Langborg Hansen
studerende, kunsthistorie

Til forårets praksisundervisning fik vi til opgave at male en parafrase over enten Manets *En bar på Folies-Bergere* eller Willumsens *En bjergbestigerske*. En parafrase forstået som en fri kunstnerisk fortolkning altså. Hvordan greb jeg nu det an?

Når jeg maler, vil jeg altid gerne tage udgangspunkt i den virkelighed jeg ser og oplever.

Willumsen har før fascineret mig, især med hans stærke karaktertegnning, og den ekspressive kraft hans menneskefigurer rummer.

Hvordan opstår et billede så? Nærmest "induktivt" tror jeg. Jeg tegner mennesker alle vegne, og netop da opgaven blev stillet, kunne jeg hive en frisk skitse op af tasken, forestillende vores underviser, Lotte Nørgaard Sørensen, tegnet i en time i billedanalyse. Og med det samme var billedet egentlig klart: Jeg mener, jeg *så* det for mig, før jeg tænkte: "Lotte analyserer bjergbestigersken".

Overvejelser var der dog undervejs, først om jeg skulle indarbejde Manets billede i kompositionen også, men det blev for usammenhængende og fortænkt. Dernæst var der stilen. Det "projicerede" Willumsen-billede på lærredet ville jeg først lade støde sammen med mere afdæmpede omgivelser holdt

i "min egen" malemåde. Valget blev i stedet at male en gennemført stilparafrase, som mimer Willumsens vokabular, med vægt på flader, sorte og grå farver, dramatiske skygger, effektlys og strålebundter; et billede, altså, som trækker på Willumsens produktion i det hele taget.

For mig blev det en spændende undersøgelse af et andet malerisk sprog, og af hvad der kan ske, når jeg prøver at putte en stump af min virkelighed ind i det. Billedet spiller de to kvinders ydre forskelle og ligheder op mod hinanden og giver stof til flere overvejelser – også med et glimt i øjet, håber jeg. Samtidig forløser spøgen en lille protest i mig mod den megen selvhøjtidelighed og patos hos Willumsen.

Bortset fra en reproduktion af *Bjergbestigersken* er der ikke anvendt fotos i processen, men alene skitsen og erindringer. Tilbage har jeg så et enkelt spørgsmål: Brugte Lotte virkelig *En bjergbestigerske* i efterårets analyseundervisning – eller er det min erindringsforskydning?

Deadline

Deadline for HUMavisen
november/december 2004 er

21. oktober 2004

Annoncer dog 1. november 2004
Avisen udkommer 12. november 2004

Rettelse: Ikke professor

På side 7 i HUMavisen 46 udnævnte vi i artiklen "Nordiske arkæologer bryder gamle skel" docent Lise Hannestad til professor. Vi undskylder fejlen, også over for professor Niels Hannestad. Vi fik desværre publiceret et artikeludkast frem for den færdige artikel, hvilket også fremgår af en række manglende ord og trykfejl i artiklen.

Seneste nyt

Dag-til-dag-nyt og nyheder fra efteravisen gik i trykken finder du, som altid, på

www.hum.au.dk/nyheder

Nødvendige nedskæringer

Det Humanistiske Fakultet skal spare et tocifret millionbeløb – fyringer kan næppe undgås

–Det er en dybt beklagelig og meget ubehagelig situation, som jeg havde håbet vi kunne undgå, siger dekan Bodil Due.

Hun har i den forløbne uge orienteret fakultetets hovedsamarbejdsudvalg og rektor om den alvorlige situation.

Nye tal for sommer-eksamen viser for fjerde eksamenstermin i træk et fald i antallet af eksamener, og det har bragt fakultetets budget ud af balance.

Desuden skærer ministeriet løbende i uddannelsesbevillingerne. Rektorkollegiets tal viser, at der indtil videre er sket et fald på ti procent i taxameter-bevillingerne over ti år. Uden disse nedskæringer havde fakultetet haft godt 10 mio. kr. mere i indtægter.

Sammenlagt betyder det, at årets udgifter er 7-8 procent højere end indtægterne, og det vil de også blive i de kommende år, hvis fakultetet ikke griber ind nu.

–Det vil være uansvarligt at godkende budgetter for de kommende år, som opererer med underskud på 15-20 mio. kr. pr. år, når der ikke er udsigt til at vi kan tjene pengene ind igen, siger dekanen.

90ernes krise

Fakultetet havde sidst i 90erne et stort underskud, som det lykkedes at få betalt af over tre år, og regnskabet for 2003 havde et pænt, rundt nul på bundlinjen. Men Bodil Due understreger at situationen nu ikke kan sammenlignes med den gang.

–Dengang havde vi et underskud på grund af engangsinvesteringer i forbindelse med byggerierne af Langelandsgades Kaserne og Nobelparken. Men med et stillingsstop, øget optag og en stram økonomistyring fik vi et overskud, hvor vores årlige indtægter var større end udgifterne, og på den måde kunne vi betale gælden af.

Tjene eller spare

Fakultetet har to muligheder for at rette op på økonomien: at tjene flere penge eller skære ned på udgifterne. Indtægterne kan kun øges ved at flere studerende går til eksamen.

–Vi har en række tiltag, der skal motivere de studerende til at følge studie-

programmet og gå til eksamen; en ny studiestruktur, øget vejledning, mentorordninger, bedre sammenhæng mellem læringsformer og eksamensformer, osv. Og på mange fag er der taget andre lokale initiativer, fremhæver Bodil Due.

–Men vi kan ikke vente flere år på at disse initiativer giver konkrete resultater, og selvom vi forventer, at de mange tiltag vil forbedre gennemførelsen, så har vi ikke nogen mulighed for at lave en sikker prognose for hvor mange ekstra studenterårsværk ændringerne vil medføre.

Som nævnt tager de humanistiske studerende i øjeblikket færre eksamener – en ganske uforklarlig tendens, der har ramt hele landet (se artikel side 4).

–Og endelig falder søgningen til de humanistiske studier, så fakultetet kan heller ikke vokse sig ud af de økonomiske problemer hvad de ordinære uddannelser angår. En mulighed er at udbyde mere efter- og videreuddannelse, men også her er det vanskeligt at lave en sikker prognose.

85% går til løn

Derfor bliver fakultetet nødt til at spare, og da 85% af alle udgifter går til løn, er det åbenlyst at personalereduktioner ikke kan undgås.

–Vi bliver nødt til at lave budgetter, hvor vi med stor sikkerhed kan forudsige en økonomisk balance.

–Fratrædelsesordninger tager tid og koster ofte ekstra, og vi må forvente at ministeriets nedskæringer vil fortsætte. Underskuddene for 2004 og 2005 er på den måde allerede en realitet.

Undervise mere

Selv om der bliver reduceret i personalet, er der fortsat 8.000 studerende på fakultetet, der alle skal have undervisning.

–Nedskæringerne vil derfor betyde, at lærerne kommer til at undervise mere – eller anderledes – end de plejer. Her skal vi udnytte de muligheder for samdrift, som institutsammenlægningerne har givet os, og arbejde mere sammen med andre institutioner, siger Bodil Due.

Plan på bordet

Dekanatet mødtes onsdag 22. september med institutlederne – efter at HUMavisen var gået i trykken – for at diskutere det videre forløb.

–Vi er indstillet på at vi så hurtigt som

Der er mange initiativer i gang, der både skal hæve kvaliteten og bedre økonomien, fx bedre studiemiljø, biblioteker, mindre optag, flere samarbejder, mere efter- og videreuddannelse og bedre læringsmiljøer (klip fra HUMavisen gennem det seneste år).

det nu er forsvarligt skal finde frem til på hvilke områder, der skal spares og hvordan og efter hvilke principper, det skal ske, siger dekan Bodil Due om den kommende spareplan.

slam

Følg med på fakultetets nyhedsside på www.hum.au.dk/nyheder

Rektorkollegiets notat om faldende bevillinger www.rektorkollegiet.dk/sider/nyheder/aktuelle/notat_tax.pdf

Humaniora ramt af depression

Ikke kun i Århus, men også i resten af landet går færre humaniorastuderende til eksamen end før. Men ingen ved hvorfor

Det ligner en kollektiv depression blandt landets humaniorastuderende. Men ingen ved præcis, hvorfor studerende på de humanistiske fakulteter på landets universiteter i stigende grad dropper eksamenerne.

Og den nedadgående udvikling ser ikke ud til at have nået bunden endnu.

Fuldmægtig på fakultetssekretariatet Anders Juul har netop set på de seneste STÅ-tal for sommereksamen – de tal, der fortæller, hvordan eksamensaktiviteten blandt de studerende er.

–Det er en foreløbig tælling, skal jeg meget understrege, men hvis den holder, ser det ud til, at vi går ned igen, siger Anders Juul.

Universiteterne får penge for, hvor mange STÅ de producerer, dvs. hvor mange eksamener de studerende tager. Et fald i STÅ betyder derfor, at fakultetet får reduceret sin forventede indtægt.

I forvejen forventer fakultetet et underskud på et tocifret millionbeløb.

Samme tendens i København

Men det er ikke kun i Århus, at de studerende på humaniora tilsyneladende prioriterer andre ting højere end eksamenerne.

Også i København og i Odense mærker man den lavere studieaktivitet.

–Fra 2002 til 2003 fik vi 133 færre STÅ. Det var en ret drastisk ændring, siger Ask Fuglsang, fuldmægtig på Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet.

Både i København og i Århus er STÅ-tallene for de humanistiske studier faldet drastisk inden for de seneste år.

Prodekan på Humaniora på Københavns Universitet, Thorkild Damsgaard Olsen, vil ikke pege på nogen bestemt forklaring.

–Man skal være påpasselig med at komme med hurtige forklaringer. Jeg tror, der er tale om mange forskellige omstændigheder. Politiken og Dansk Industri har ganske vist kørt hetz imod humaniora, men vi er også begyndt at lukke studerende ind med karaktersnit på helt ned til 6,1. Det kunne godt have noget at sige. Og så skulle det nu heller ikke undre mig, om

flere studerende tager dele af deres uddannelse i udlandet eller fx ved Handels-højskolen, hvilket sådan set er udmærket. Men dem får vi jo altså ikke STÅ for, siger Thorkild Damsgaard Olsen.

Lav eksamensaktivitet på SDU

På Det Humanistiske Fakultet på Syddansk Universitet (SDU) har de studerende også en alt for lav eksamensaktivitet, mener dekan Flemming G. Andersen.

–Jeg er bestemt ikke glad for at tale højt om vores STÅ-frekvens, men sådan har det været længe, synes jeg.

Flemming G. Andersen har heller ikke nogen enkel forklaring på de lave STÅ-tal.

–Debatten om de mange ledige humanister har selvfølgelig ikke hjulpet, men jeg tror alligevel ikke rigtigt på, at det er årsagen alene, siger Flemming G. Andersen.

For at få flere studerende igennem studierne har SDU indført coaching af specialestuderende og såkaldte "familiegrupper", der minder om de mentorordninger, som mange fag på humaniora i Århus er begyndt med.

Fremgang på RUC

Anderledes ser STÅ-tallene ud på Roskilde Universitetscenter. Her er de konstante.

–Fra 2001 til 2003 er STÅ-tallene for den humanistiske basisuddannelse og for overbygningerne på de humanistiske fag stort set uændrede, siger afdelingsleder Marianne Toldbod.

–Der er kun en forskel på otte STÅ over de tre år, tilføjer hun.

Marianne Toldbod fremhæver som en mulig forklaring, at de humaniorastuderende på RUC har mange projekt-eksamener gennem hele studieforløbet, hvor de går til eksamen gruppevis.

Gode STÅ-tal på TEO og NAT

Den lave eksamensaktivitet ser ud til kun at være et humaniora-problem. Naturvidenskab på Aarhus Universitet melder ligefrem om øget eksamensaktivitet, og det samme gør Teologi.

De teologistuderende kan nærmest ikke vente på at trække i præstekjolen.

–På trods af at vi har fået færre studerende, har vi fået bedre STÅ-tal. Så de studerende er faktisk blevet mere aktive end før, siger fuldmægtig på Det Teologiske Fakultetssekretariat Steffen Skovfoged.

På Naturvidenskab skal dekanatet til at justere budgettet for 2004, men i positiv retning.

–Vi havde forventet en stigning i STÅ-tallene, men den bliver formentlig endnu bedre, end vi har regnet med, siger sous-chef Orla Hoppe.

Spørg oraklet DELFI

Prodekan på Det Humanistiske Fakultet i Århus, Arne Kjær, fremhæver, at fakultetet gør en hel del for at finde årsagerne til de vigende STÅ-tal. Et af redskaberne hedder DELFI – et databaseprogram, der indeholder detaljerede oplysninger om de studerende.

–Vi har bedt fagene om at bruge DELFI som redskab til at finde ud af, om der er et mønster i, hvilke eksaminer de studerende dumper i eller framlæder sig. På den måde skulle fagene gerne blive bedre til selv at finde ud af, hvad der skal til for at forbedre STÅ-tallene, siger Arne Kjær og tilføjer, at fagene også skal bruge den igangværende studie-revision til at tænke over, hvordan de kan forbedre gennemførelsen, og at dekanatet fremover vil spille en mere aktiv rolle ved godkendelsen af fagenes studieordninger.

–Vi anbefaler fagene at overveje, om de kan indføre nye eksamensformer, der fx involverer gruppe- og projektarbejde. Alle eksamener skal ikke være vidensstjek. Nogle eksamener skal også teste de studerendes evner til at bruge deres viden i en projektsammenhæng. Og netop projektarbejde er nok én af måderne at motivere flere til at gå til eksamen, siger Arne Kjær.

lafa

STÅ

- STÅ står for studenterårsværk. Det betegner, hvor mange eksamener en studerende har klaret i løbet af et år i forhold til normeringen. Følger en studerende normeringen, bliver hun talt som 1,0 STÅ.
- Ifølge taxameterordningen får fakultetet typisk ca. 30.000 kroner for en 1,0 STÅ
- Hvis hver lærer hver år kunne lave 1,0 STÅ mere, end de gør i dag, ville fakultetet kunne vende den negative økonomiske udvikling

1.100 nye studerende

Nu kun otte fag med adgangsbegrænsning

Selv om der over hele landet var færre der søgte de humanistiske fag, bliver der i år optaget omtrent lige så mange studerende som sidste år på fakultetet. 1.142 blev i juli måned tilbudt en studieplads, omkring 30 procent sagde ja tak til pladsen og siden har andre meldt ind på ledige pladser. I skrivende stund betyder det at fakultetets 2004-årgang består af ca. 1.100 russer.

Alle ind

Der var på forhånd annonceret frit optag på alle sprogfag undtagen engelsk, men alle ansøgere kom også ind på arkæologifagene, filosofi, idehistorie, historie og nordisk.

Det betyder at der i år kun var adgangsbegrænsning til otte fag, og til litteraturhistorie var karakterkravet helt nede på 6,9.

Fakultetet har de seneste par år haft landets højeste grænsekvote på medievidenskab, men fordoblingen af optaget på faget betød at 9,1 nu er nok til at komme ind på det attraktive studium.

slam

Det er blevet stadigt lettere at komme ind på de humanistiske studier. I år var der kun adgangsbegrænsning til otte fag, mens 24 fag har optaget alle ansøgere. Til gengæld var der i år helt lukket for optag på indisk-studiet.

Grænsekvote = laveste karakter som er blevet optaget. Der kan være enkelte med samme kvote, der ikke er blevet optaget.

Hvor der ikke er angivet et tal under "pladser" var der fri adgang.

** intet optag i 2004*

*** hertil kommer særlig optagelsesprøve.*

Optag 2004

Fag	Pladser	Tilbudt juli	Ledige pladser juli	Grænse- kvotient
brasilianske studier		4	ledige pl.	
dramaturgi	50	50		8.2
engelsk	110	114		7.7
etnografi	62	62		8.8
filosofi	77	64	13	
finsk		1	ledige pl.	
forhist. arkæologi	39	21	18	
fransk		21	ledige pl.	
græsk		1	ledige pl.	
historie	132	132	alle opt	
idehistorie	55	55	alle opt	
indisk filologi*			intet optag	
informationsviden.	72	72		8.2
italiensk		12	ledige pl.	
japansk		10	ledige pl.	
kinesisk		24	ledige pl.	
klassisk arkæologi	17	9	8	
klassisk filologi		13	ledige pl.	
kunsthistorie	77	77		7.6
latin		1	ledige pl.	
lingvistik		18	ledige pl.	
litteraturhistorie	55	55		6.9
medievidenskab	70	70		9.1
middelalderark.	22	12	10	
musikvidenskab**	57	47	alle opt	
nordisk	110	98	12	
russisk		8	ledige pl.	
serbokroatisk		5	ledige pl.	
tjekkisk		1	ledige pl.	
spansk		29	ledige pl.	
tysk		20	ledige pl.	
æstetik og kultur	33	33		8.8
ungarsk		3	ledige pl.	
HUM I ALT		1142		

Bombet
kollegium, 1944.

Universitetet bombet

opførte kollegiebygninger, som Gestapo havde indrettet til hovedkvarter. Angrebet tog kun kort tid, men ødelæggelserne var omfattende.

Modstandsbevægelsen i fare

Det var den jyske modstandsbevægelse, som var kommet under et voldsomt pres fra Gestapo, der havde bedt englænderne om at bombe universitetet.

Gestapos havde fra lokalerne på Aarhus Universitet indledt en sand klapjagt på sabotører og andre modstandsfolk. I efteråret 1944 havde Gestapo stor succes med deres arbejde og mange modstandsfolk blev arresteret, hvilket bragte hele modstandsbevægelsen i Jylland i fare.

Dygtighed – og held

Da støvet fra eksplosionerne havde lagt sig og man begyndte retningsarbejdet, stod det hurtigt klart, at de engelske piloter havde ramt deres mål med stor træfsikkerhed – frem for alt havde man undgået at ramme de tre hospitaler, der lå i nærheden af Universitetet.

Desværre slog enkelte bomber ned ved siden af målet. En af disse bomber ramte ned i universitetets nye hovedbygning og dræbte 10 danske håndværkere.

Udstillingen kan ses 18. oktober til 14. november i Vandrehallen. Udstillingen er arrangeret af Besættelsesmuseet i Århus sammen med Aarhus Bymuseum og Aarhus Universitet.

Særudstilling om Royal Air Forces bombing af Aarhus Universitet for 60 år siden

Kort før middag mandag den 31. oktober 1944 slap 24 Mosquito bombefly fra det engelske Royal Air Force deres bombelast over Århus. Målet var universitetets ny-

DR-journalist Stig Andersen har lavet mange dokumentarprogrammer. Han bruger altid underlægningsmusik bevidst for at fremhæve budskabet. Her ses han i DR-dokumentaren "De riges Paradis". Foto: Kirsten Ellebæk.

Tv-musik flytter følelser

Kritiske tv-dokumentarer er ofte med til at sætte en politisk dagsorden. Men de indeholder ikke kun saglig dokumentation. Iben Have er netop blevet ph.d. med en undersøgelse af brugen af musik i dokumentarprogrammer

Tv-journalistikkens flagskib, tv-dokumentaren, sætter ofte dagsordenen i den politiske debat. Dokumentaren *Fogh bag facaden* kastede statsministeren ud i en mindre regeringskrise, *De riges paradis*, om multinationale firmaers skattely i

Danmark, skabte hektisk aktivitet helt op i Statsministeriet, og *De pædofile danskere* rejste et folkeligt krav om forbud mod pædofilforeninger.

Men ud over den journalistiske udvælgelse af kilder og klip benytter dokumentarprogrammerne underlægningsmusik, som for det meste fremhæver et bestemt budskab i den journalistiske fremlægning af historien.

Den, der ikke er trænet i musik eller journalistik, lægger ofte ikke mærke til musikkens virkning, mener ph.d. Iben Have. Dermed er brugen af musik tæt på at være manipulation.

Iben Have fra Musik har netop opnået ph.d.-graden på en afhandling om brugen af musik i dokumentarprogrammer.

Folk bliver vrede

–Folk bliver ofte vrede, når de bliver gjort opmærksomme på musikken. De føler sig snydt. Jeg har hørt mange sige, at de synes, det er manipulation. De vil gerne have fakta serveret uden følelser, siger ph.d. i musikvidenskab, Iben Have.

Hun har analyseret i alt 14 Tv2-dokumentarer og 23 DR-dokumentarer. I alle tilfælde mener hun, at musikken er valgt til at understøtte den konklusion, som dokumentaren uddrager.

–Det, der sker, når man bruger underlægningsmusik til billeder, er, at musikken virker sammen med billederne. Musik kan give billedinformationen en stor følelsesmæssig dybde. Men kun de færreste af seerne lægger mærke til det, siger Iben Have.

Billeder er derfor ikke kun nøgtern dokumentation, men sammen med musik bliver billeder formidling af bestemte positive eller negative stemninger.

Iben Have foretog selv et lille praktisk forsøg:

Jeg prøvede at sætte forskelligt musik til videobilleder af morderen Peter Lundin. Først drengekor, så heavy metal og så *easy listening* a la dansktoppen. Og som man nok kan regne ud, så fremstod manden vidt forskelligt. Drengekoeret kaldte lidt på indlevelse og medlidenhed, heavy'en fremhævede det usympatiske, og *easy listening* gjorde ham lidt komisk, siger Iben Have.

–Men hvis personen havde været en anden, kunne musikken have fået en hel anden betydning. Både musik og billeder ændrer betydning, når de bliver sat sammen, tilføjer Iben Have.

Musette i Vollsmose

Hun er både stødt på journalister, som ikke har tænkt meget over, hvordan de bruger underlægningsmusikken, men også journalister der klart vedkender sig en bevidst brug af musik.

–I Jørgen Flindt Petersens dokumentar *Drengene fra Vollsmose* har han bl.a. valgt fransk musette-musik som underlægning. Det giver sådan en stemning af noget muntært og hyggeligt. Og jeg hørte et radioprogram, hvor Jørgen Flindt Petersen ikke lagde skjul på, at det var en stemning, som han bevidst ville have frem. Selvfølgelig for at gå imod al den dårlige omtale som andengenerationsindvandrere får i pressen. Men når journalisten bruger det helt bevidst, var det også godt, hvis seerne var lidt bedre rustede til at sortere musik og følelser fra saglig dokumentation. Det er jo dybest set seerne og ikke journalisten, der skal drage deres egen konklusion, siger Iben Have.

Objektivitet findes ikke

DR-journalist Stig Andersen lægger heller ikke skjul på, at han vælger musik, der bedst understøtter historierne budskab. Det var ham, der lavede dokumentarer som *De riges paradys*, *Nødhjælpens lakajer* og *Bureaukratiets slagmark*.

–Jeg bruger det meget bevidst. Selvfølgelig til at fremhæve historiens pointe og tilsætte historien noget dramaturgi. Vi gør faktisk meget ud af lydsiden og diskuterer det i øvrigt også meget, siger Stig Andersen.

Ordet manipulation har han hørt før.

–Det her med journalistikkens neutralitet eller objektivitet tror jeg ikke på. Jeg vil hellere stå ved, at det jeg laver er dybt subjektivistisk frem for at påkalde mig en objektivitet, som alligevel ikke findes, siger Stig Andersen.

Han møder ofte anklager om unødigt dramatisering af virkeligheden.

–Når jeg har nogle af de her erhvervsfolk i røret, som brokker sig over, at jeg pisker en stemning op med musik og dramatisering, plejer jeg at sige, at "I pakker jo også gerne jeres ting pænt ind, før I sælger dem. Det samme gør jeg". Folk må jo gerne blive siddende ved skærmen, siger Stig Andersen.

Også underholdningsværdi

Iben Have er ikke uenig. Musikken har også sin berettigelse.

–Det er for nemt at sige, at musik kun manipulerer, og derfor ikke hører hjemme i journalistiske dokumentarer. For musikken tilsætter også dokumentaren en energi, som sikkert er nødvendig for at fastholde seerne. Men min pointe er, at det er meget vigtigt at kende den slags virkemidler for også at kunne forholde sig kritisk til den journalistiske version af virkeligheden, siger Iben Have.

–For som det hedder med en lille omskrivning: Man skal ikke tro alt, hvad man hører i fjernsynet.

lafa

Iben Have har undersøgt, hvordan underlægningsmusik virker i dokumentarprogrammer. Hun mener, at mange ikke er klar over, hvor manipulerende underlægningsmusik kan være.

Foto: lafa

Ledigheden falder

Flere jobs til magistre – og ny kampagne sat i gang

Nu begynder kurven for ledigheden blandt humanister at pege den rigtige vej. Ledigheden stiger ikke længere, og der bliver skabt mange nye akademikerjobs.

Samtidig er antallet af magisterjobs – altså både humanistiske og naturvidenskabelige kandidater – steget med 2.000. På fem år er der blev skabt over 7.000 nye magisterjobs.

–Det er en utrolig positiv udvikling, som ikke bare kommer magistrene, men hele samfundet til gode. Og vi forventer absolut, at denne udvikling fortsætter, siger Marianne Holmegaard, formand for Magistrenes Arbejdsløhedskasse (MA).

Det er især generationsskiftet inden for undervisningssektoren, der giver optimisme hos MA.

Lille fald

Tallene for maj måned (se tabel) viser at ledigheden for humanistiske kandidater på et år er faldet fra 11,1 % til 11,0%, når tallene omregnes til fuldtidsarbejdsløshed.

De nyeste tal for juli måned bekræfter tendensen til et let fald i ledigheden. For alle magistre er fuldtidsledigheden faldet fra 9,7% i juli 2003 til 9,4% i juli 2004.

Akademikerkampagne

Fra 1. august i år og frem til 1. april 2005 kan arbejdsgivere ansætte en akademiker med et løntilskud på 9.300 kr. om måneden. Projektet er en del af Akademikerkampagnen, der under mottoet "Vækst gennem viden. Ansæt en akademiker – mens du kan" skal gøre virksomhederne opmærksomme på hvad akademikere kan (bruges til), og at det nuværende overskud af akademikere ikke varer ved.

Projektets netsted fortæller også om hvordan det er at arbejde i en mindre virksomhed, ansættelsesvilkår, introkurser til jobsøgning, ansøger-tricks og projekt Springbræt for nyuddannede akademikere uden fodfæste på jobmarkedet.

slam

www.akademikerkampagnen.dk

Akademikerkampagnen skal med løntilskud og oplysning skabe endnu flere ny jobs til akademikere.

Ledighed blandt humanister 2003-04

			Berørte	Ændring
	Maj '03	Maj '04		
Dansk	8,7	9,3	13,0	↑
Engelsk	9,3	8,9	12,5	↓
Filosofi	17,1	18,1	25,3	↑
Fransk	8,3	8,9	12,5	↑
Historie	8,4	8,2	11,5	↓
Kunsthistorie	20,0	18,7	26,2	↓
Litteratur	15,3	14,3	20,0	↓
Medie	16,9	17,1	23,9	↑
Musik	10,8	9,8	13,7	↑
Spansk	14,0	11,5	16,1	↓
Tysk	6,7	6,4	8,9	↓
Antropologi og etnografi	15,7	14,3	20,0	↓
Andre fag	14,6	14,2	19,8	↓
Humaniora i alt	11,1	11,0	15,3	↓
Antal berørte humanister	3.051	3.189		↑
Alle magistre	9,1	8,8	12,4	↓
Humanistiske bachelorer	17,7	14,6	20,5	↓

Kandidater i tysk har den laveste ledighed, mens de største tal rammer filosoffer og kunsthistorikere. Generelt er ledigheden faldet en anelse for humanisterne gennem det seneste år, men alligevel er der lidt flere humanister, der har været berørt af arbejdsløshed. Ledighedstal for maj 2003 og 2004 er omregnede til fuldtidsarbejdsløshed fra tal for antal personer berørt af ledighed mindst en dag i en kalendermåned. Omregningen er foretaget vha. det generelle forhold mellem antal berørte og fuldtidsledige blandt samtlige magistre, der er medlem af Magistrenes Arbejdsløhedskasse.

Undervisere uddeler håndtryk

På Kunsthistorie får alle nye studerende hver en personlig velkomstsamtale med en lærer i dette semester. Og de kan komme til midtvejssamtale i uge 45. Ifølge Center for Undervisningsudvikling er mentorordningerne på vej frem, men det er ikke uden problemer. Nogle undervisere er ikke vant til den sociale rolle

Et personligt håndtryk og et velkommen til universitetet har hidtil været en mangelvare for nye studerende. Men det vil en række fag nu til at gøre noget ved. Fra og med efteråret vil faste håndtryk sidde løst på flere fag. Nye studerende på bl.a. Kunsthistorie, Engelsk og Æstetik og Kultur vil ud over et håndtryk også få en kortere personlig samtale med en lærer.

–Mentorerne kan spørges om faget, studiet og kommende fremtidsmuligheder som kunsthistoriker. Det kan måske være en god idé, at mentor indleder samtalen med at fortælle kort om meningen med samtalen, nemlig at styrke de studerendes forståelse for og identifikation med stedet, studiet og fagligheden, siger Ane Hejlskov Larsen, lektor på Kunsthistorie.

Hun foreslår også, at mentorerne forbereder svar på spørgsmål som fx: "Hvad går kunsthistoriestudiet ud på?" "Hvad er mit engagement i det?" "Hvad er vores forventninger til de studerende?"

Fortæl det spændende

Hver lærer får ansvaret for en gruppe studerende, og gruppen fungerer samtidig som læsegruppe. Nye studerende kan både komme til samtale gruppevis og enkeltvis. Det bestemmer de selv.

Det afgørende er ifølge Ane Hejlskov Larsen den faglige tilknytning til faget, som en lærer kan skabe.

–Det er vigtigt, at vi som mentorer prøver at formidle noget af det, vi selv synes er spændende ved at være på universitetet. Det kan gøres på mange måder. Hvis vi fx fortæller om egne interesser, forskning og oplevelser, der har sat os i gang med be-

Underviserne skal være bedre til at få nye studerende til at føle en tilknytning til universitetet, bl.a. for at mindske frafaldet. Derfor har en række fag nu indført mentorordninger. Foto: lafa

stemte projekter, får de nye studerende en chance for at opleve et engagement i universitetsarbejdet og i den kunsthistoriske faglighed, siger Ane Hejlskov Larsen.

Hele mennesker

Centerleder Hanne Leth Andersen fra Center for Undervisningsudvikling fortæller, at mange fag har indført mentorordninger i de senere år.

–Mange fag ser mentorordninger som en måde at begrænse det frafald, som ikke er fagligt, men socialt begrundet, siger hun.

Men den rette balance mellem det faglige og det sociale forhold til de studerende kan være hårdt, og derfor vil CfU meget gerne hjælpe fagene med at definere mentorernes opgaver.

–Mentoropgaven vil af mange undervisere blive oplevet anderledes end den almindelige faglige vejledning. I mentorrollen gælder det en mere almen interesse for studieforløb og studiemiljø. Men vi kan som undervisere ikke nøjes med at holde os til de faglige vejledningsopgaver, vi skal også stille spørgsmål til den

mere individuelle del af tilegnelsen, siger Hanne Leth.

Hun fremhæver, at udveksling af erfaringer er vigtig, når det som her handler om helt nye opgaver.

CfU tilbyder derfor at komme ud på fagene og afholde workshops for at diskutere med lærerne, hvordan man kan definere mentorernes roller.

–Flere fag har gjort sig helt præcise overvejelser og planlægger at følge op på resultaterne, men enkelte undervisere føler sig måske stadig ikke helt klar til at gå ind på dette område, som jo nærmer sig studievejledning, samtidig med at det simpelthen handler om at skabe et bedre studiemiljø.

lafa

www.hum.au.dk/cfu

ÅRhus er en mærkevare

Collage fra brochure om undervisningstilbuddet "Populærkultur", foråret 2004.

...eller skal i hvert fald gerne blive det. Og det giver **jobs til humanister**. Reportage fra seminaret *Branding Århus*

Universitetets humanister står stærkt, hvad angår viden, for branding udgør et udpræget humanistisk tværfagligt felt med tråde til fx kultur, forskning og selvforståelse, sagde Anne Marit Waade fra Center for Kulturforskning på seminaret *Branding Århus*, som fakultetet lagde lokaler til i april.

Århus Kommune har søsat en brandingstrategi, og på det velbesøgte seminar *Branding Århus* med deltagere fra kommunen, erhvervslivet og Det Humanistiske Fakultet, var budskabet at Århus skal brandes ud fra byens historie, kultur og videnscentre.

Bliver Århus en mærkevare, vil det ses på antallet af turister. Turisterne skal fx lokkes til byen af det nye kunstmuseum ARoS, og det går fint i spænd med de store regionale og internationale ambitioner som ARoS ifølge museets vicedirektør, Ole Capion, har.

–Efter den forrygende åbning kan vi slet ikke få armene ned, og vi satser på at gå fra 2.000 til 25.000 betalende turister i år, fortalte Ole Capion med et smil der bed sig fast i øreflipperne, i sit oplæg om branding af ARoS.

Mens Ole Capion jublede på ARoS' vegne, var hans vurdering af potentialet i den generelle branding af Århus mere afdæmpet:

–Århus er for lille til at brande sig selv, og det ville være en bedre idé at brande Jylland som region, mente han.

Humanister analyserer turister

Uanset om Århus eller Jylland er rammen, så kan byens humanister glæde sig over branding-satsningen, forsikrede Anne Marit Waade. For humanister har essentielle redskaber til at analysere branding, fx i forhold til turisme:

–Humanister kan forske i turisme og analysere den historisk, æstetisk og kulturpolitisk. Samtidig kan humanisterne forklare turismens selvdannelses-aspekt: når man rejser, ser man ikke bare nye steder, man forstår også sig selv på nye måder. At rejse er også at forvandle sig.

Anne Marit Waade mente, at humanister konkret fx kan give æstetiske vinkler på det lokale til fordel for den globale interesse eller analysere turismens varegørelse af kulturarven. Og helt generelt er det oplagt for humanister at reflektere over mekanismerne i branding:

–Humanister kan tænke kulturarvens elementer ind i en markedsterminologi og vurdere om forbindelsen mellem kulturarven og markedet er modsætningsfyldt eller om den faktisk kan samordnes pragmatisk, konkluderede Anne Marit Waade.

Oplevelse erstatter dannelse

Ifølge Ane Hejlskov Larsen fra Center for Museologi er forbindelsen mellem kulturarven og markedet modsætningsfyldt i museumsverdenens praksis:

–Der er mange fordomme mellem turistbranchen og museumsverdenen, men museerne behøver turistbranchens hjælp til at formidle, prioritere og blive bevidste om deres værdi som attraktioner, påpegede hun.

Faldende besøgstal for landets museer gør en indsats påkrævet, og for Århus'

vedkommende er indsatsen særligt vigtig, argumenterede Ane Hejlskov Larsen, mens hun kastede et spørgende blik til Ole Capion fra ARoS, der nikkede bekræftende, stadigt smilende.

–Interviews har nemlig vist, at kun Den Gamle By har en synlighed, der batter blandt hovedstadens turister, både danske og udenlandske, mens Århus ellers ikke siger nogen ret meget, fortsatte Ane Hejlskov Larsen.

–En generelt hovedstadsfokuseret presse bærer en del af skylden, men Århus' begrænsede brandingtiltag spiller også ind, mente hun og påpegede, at det ikke er nok at ramme udefrakommende med reklamekampagner for Århus:

–Brandingen af Århus skal også rettes til lokalbefolkningen. Ofte fungerer de lokale nemlig som turguides og –planlæggere for familie og venner på besøg i byen, ligesom de spreder rygten om byens fortrin fra mund til mund.

Bro fra bjerg til by

Som en af seminarrets tilhører indvendte, er branding dog mere end markedsføring: Branding er samarbejde nedefra og op med henblik på fælles profilering. Samme position indtog Det Humanistiske Fakultets dekan, Bodil Due, i sin velkomsttale:

–Branding-seminaret er udtryk for en ny forbindelse mellem bjerg og by, mellem Aarhus Universitet og Århus. Universitetet er ikke lukket om sig selv, men er indstillet på at samarbejde henimod et fælles mål og går aktivt ind i at bygge bro.

Det overordnede mål er profilering af Århus, men for Det Humanistiske Fakultet spiller det også ind at udvekslingen mellem erhvervslivet og de humanistiske uddannelser vil gøre kandidaterne til en større ressource for byen, samtidig med at den vil styrke uddannelserne, fastslog Bodil Due.

Dahg.

Efteruddannelse til museumsfolk

Ny Master-uddannelse i museologi

Markedsføring, besøgstal, sponsorer, interaktiv it-formidling. Det er ikke længere nok at museumsinspektøren kan lægge pile-spidsen på rad og række. Regnskoven i Randers, hajerne i Grenå, Aqua i Silkeborg og Aros i Århus er kendte eksempler på de stigende krav til moderne kulturformidling. Det kræver efteruddannelse, og fra 1. februar 2005 tilbyder Aarhus Universitet landets første master-uddannelse i museologi.

–Der bliver stillet flere og flere krav til museerne. Ren faglig indsigt er ikke længere nok; viden om museumsledelse, markedsføring, kommunikation og it – og føling med den internationale udvikling i museumsverden er nødvendige værktøjer nu, fortæller masterkoordinator Karen Friis Hansen.

–Mange museer har oplevet, at offentlige bidragsydere stiller flere og flere krav for at ville give et årligt tilskud. Museerne skal blive bedre til at markedsføre sig, tiltrække flere besøgende, søge sponsorer og lave blockbuster-udstillinger. Spørgsmålet er, om museernes ansatte er rustede til at udføre dette stykke arbejde, og hvor-

vidt det er i den retning, museerne skal bevæge sig?

–På den måde er master-uddannelsen både en uddannelse i museumsledelse og i konkrete forretnings- og formidlingsmetoder samtidig med at de master-studerende skal lære at forholde sig kritisk-refleksivt til udviklingen på museumsområdet, forklarer Karen Friis Hansen.

Center for Museologi står bag uddannel-

Master i Museologi (MMU)

Uddannelsen består af fire moduler. De tre første moduler kan følges uafhængigt af hinanden:

- ☐ International museumsteori og -metode
- ☐ Museal virksomhedslære
- ☐ Museal kommunikation
- ☐ Masterprojekt

Deltagerne skal have mindst to års erhvervserfaring. Målgruppen er nordiske museumsansatte og andre der arbejder med kulturarv og kulturel forvaltning.

Ansøgningsfrist: 15. november 2004.

Se Center for Museologis hjemmeside for nærmere oplysninger:

www.hum.au.dk/museologi

Kontaktpersoner

Lektor Ane Hejlskov, tlf. 89 42 18 62, kunahl@hum.au.dk
Masterkoordinator Karen Friis Hansen, tlf. 89 42 18 64, kunkfh@hum.au.dk

sen, men samarbejder med bl.a. Roskilde Universitetscenter, Journalisthøjskolen, Designskolen i Kolding og Arkitektskolen i Aarhus foruden de museologiske faggrupper ved universiteterne i København, Bergen, Umeå og Göteborg.

slam

Nye åbningstider på fakultetssekretariatet

Vejledning af studerende på fakultetssekretariatet og ekspeditionen af studierejsestøtte har fået nye åbningstider.

Ekspeditionen af studierejsestøtte har i efterårssemesteret åbent tirsdag 8:00-11:00 og torsdag 13:00-16:00.

Sekretariatet har åbent for vejledning af studerende efter henvisning fra fagets studienævn eller faglige vejleder torsdage 10:00-12:00.

Fakultetssekretariatet har i øvrigt åbent hver dag 8:15-16:00, fredag dog til 14:15.

www.hum.au.dk/fak/aabning.htm

**Da Den Kolde Krig
kom til Vestjylland**

2000 hektar hede ved Oksbøl blev i slutningen af 60'erne overtaget af forsvaret til militært øvelsesområde. 200 mennesker måtte forlade slægtsgårde, kirker og parcelhuse. I dag står de tomme bygninger tilbage som et melankolsk minde over Den Kolde Krig. Sammen med historiker Niels Kayser Nielsen tog HUMavisen på felttur i området og hørte historien om en af Danmarks største ekspropriationer

Spredt i det militære øvelsesterræn på mellem Blåvand og Henne ligger et halvt hundrede gamle gårde og huse med krydsfiner for vinduer og døre. Indeni er de gabende tomme, og kun med fantasiens hjælp kommer der igen liv i de gamle huse.

For 35 år siden boede her mennesker og dyr. Køerne græssede, mens børnene gik i skole og der var ivrig handel hos købmand Clemmensen i landsbyen Grærup midt på heden.

Der var i særlig grad ét emne, som blev diskuteret med rynkede bryn ved købmanden.

Forsvarsministeriet var på udkig efter et militært øvelsesområde, og rygter gik, at valget meget vel kunne falde på Kallesmærks Hede.

I 1962 blev rygterne til virkelighed. Forsvarsministeriet indkaldte til borgermøde på afholdshotellet i Oksbøl.

Den lokale befolkning vidste, hvad klokken var slået.

Hemmelighedsfuld aktivitet

Niels Kayser fra Historie har i nu et års tid forsket i områdets historie. Han er draget af områdets mange forskellige historier. Der er både historien om de mange familier, der måtte forlade deres fødeegn, og

historien om Den Kolde Krig, der kom til Jylland.

–Det er den lille historie i den store historie. Det er historien om, hvordan Den Kolde Krig ændrede hverdagen for cirka 200 ganske almindelige danskere, siger Niels Kayser.

Vi har standset bilerne i den tomme landsby, Grærup.

De gamle butiksvinduer i købmand Clemmensens butik er muret til, og der er vandfast krydsfiner for vinduerne. I haven er der stadig frugttræer i det høje græs.

En Leopard-kampvogn brøler et sted i nærheden. Et maskingevær gjalder.

Dybe spor efter larvefodder og gamle krudthylstre ligger i sandet mellem huse.

Det er her, forsvaret øver sig, inden det bliver alvor i Irak, Afghanistan og på Balkan.

Det trækker op til regn.

Forlod slægtsgårde

–Jeg er stødt på flere, som siger, at de havde et godt sammenhold herude på Kallesmærsk Hede, selv om gårde og huse ligger spredt. Det går jo sjældent uden problemer, når staten vil smide folk ud fra

slægtsgårde og hjemegn. Der kommer så utroligt mange følelser i det. Så der har virkelig været noget at holde sammen om, siger Niels Kayser.

Mødet på afholdshotellet blev begyndelsen til næsten otte års langsomme sagsbehandling i ministeriet og venten i usikkerhed på heden.

–Skulle de nu male de vinduer, bygge en tilbygning eller sætte nyt tag på? Eller ikke? Det har ikke været sjovt at leve med udsigten til at skulle eksproprieres i så lang tid, siger Niels Kayser.

De første ekspropriationer på Kallesmærsk Hede startede i 1967, og den sidste genstridige bonde blev smidt ud af kongens foged i 1970.

Nato og Naturfredningsforeningen

Baggrunden for hele postyret var medlemskabet af Nato. Nato pålagde Danmark at have et vist areal til militær øvelse.

Og valget faldt på området mellem Blåvand og Henne.

–Det er en sjov beslutning, fordi der ud over de militære interesser også er miljøinteresser indblandet. Danmarks Naturfredningsforening ønskede en fredning af dele af heden og de omkringliggende plantager, og Kulturministeriet gennemførte faktisk en fredning af noget af arealet, inden Forsvarsministeriet kom på banen, siger Niels Kayser.

Derfor opstod der en form for alliance mellem Forsvars- og Kulturministeriet. I Kulturministeriet mente man, at den militære aktivitet var forenelig med fredningssynet, og forsvarsministeriet så en fordel i, at nogle af arealerne allerede var fredet for landbrugsdrift.

–Selv om andre steder i landet, som fx Amager Fælled, var inde i billedet, så faldt valget ret hurtigt på Blåvand-Henne-egnen. Det var forholdsvis tyndt befolket, og nogle steder havde staten allerede lagt sin hånd på arealerne, hvilket gjorde det nemmere. Det gik nemt igennem Folketinget, selv om de Nato-kritiske partier stemte imod, forklarer Niels Kayser.

Russerne kommer

En pansret mandskabsvogn kører forbi ude ved vejen. Soldaterne kigger mistroisk på os, men standser ikke.

Det begynder at regne. Vi forlader Grærup og fortsætter turen gennem spøgelseslandskabet.

Selv om området stadig er forsvarets vigtigste øvelsesområde, er fjenden ikke længere Den Røde Hær.

Men dengang var det russerne, som udgjorde Danmarks trussel.

–Der er ingen tvivl om, at forsvaret har brugt truslen fra det kommunistiske Østeuropa som begrundelse, når de har været ude i området og forklare befolkningen, hvorfor forsvaret havde brug for et øvelsesområde. Vestjyder er jo traditionelt ikke de mest venstreorienterede og normalt glade for forsvaret, så det har nok virket at spille på kommunistkrækken, siger Niels Kayser.

Vi har igen standset bilerne ved en gård og bevæger os nu til fods ind på forbudt militært terræn. De gule skilte truer ad os.

–Vi skal lige prøve og kigge ind i den her stald, siger Niels Kayser, som om skiltningen ikke rører ham.

Imens vi går brøler en Leopard-kampvogn igen et sted derude.

Døren til den gamle stald er ikke låst. Inden for er der ridset militærtaktik og graffiti på væggene.

Der er stadig en svag lugt af stald. Båse- ne til køerne og spiltorv med fint træskærarbejde står der endnu. En ny tørresnor afslører, at soldater på regnvåde øvelser tørrer tøj herinde. Måske et åndehul for Jenser på øvelse.

Stædig bonde

Udenfor regner det tæt.

Vi bevæger os over på den anden side vejen, hvor der ligger en anden lille gård. Kun stuehuset er tilbage.

–Der boede Andreas Lehnemann. Han

var nok den mest indædte modstander af ekspropriationerne. En stejl vestjysk bonde. Han bliver på gården til det sidste og har stadig køer på gården, da han i 1970 bliver hentet ud af kongens foged og den lokale betjent.

–På den sidste dag undlader han at malke sine køer om aftenen, og da myndighederne kommer, spørger han, om kongens foged selv vil malke hans køer. Der har sikkert været en vældig larm fra alle dyrene i stalden. De har brølet med overfyldte yvere, samtidig med at flere aviser har været ude med fotografier og journalister for at dække udsmidningen af den sidste bonde i området, fortæller Niels Kayser.

Beboerne på heden fik ifølge Niels Kayser en pæn erstatningssum for deres jorder og ejendomme. Flere af dem flyttede ind til Oksbøl. Andre havde fået penge nok til at købe en gård længere

nord på. Men fælles for mange af dem er, at flytningen efterlod sig et stort ar i deres livshistorie.

–En af dem, jeg snakkede med, spurgte med det samme, ”hvorfor skal du nu rode i den gamle historie igen? Skal vi ikke lade den ligge”. Jeg tror gerne, de vil glemme det, siger Niels Kayser.

Han bliver imidlertid ved med at grave i historien en tid endnu.

Tekst & foto: lafa

Ekspropriationer mellem Blåvand og Henne ca. 1965-70:

2000 hektar jord
Ca. 200 mennesker
69 landejendomme
42 parcelhuse
116 sommerhuse
171 sommerhusgrunde

Øv.: Niels Kayser fra Historie foran det, der var Købmand Clemmensens hus i Grærup på heden mellem Blåvand og Henne.

T.h.: Det militære øvelseterræn ved Blåvand, bedre kendt som Oksbøl-Lejren, markeret med rødt.

Usikkerhed om bøgernes skæbne i Irak

Med hjælp fra Hærens Operative Kommando sendte fakultetet i sommerferien over 700 engelske bøger som boggave til to irakiske universiteter. Men det er ikke bekræftet, at bøgerne er nået frem. Bøgerne var indsamlet af Dominic Rainsford

Efter planen skulle irakiske studerende ved Basra Universitet lige kunne sidde og studere de engelske bøger, som Aarhus Universitet sendte som nødhjælp til de betrængte irakiske universiteter i juli. Men meget tyder på, at bøgerne i stedet står og samler ørkenstøv i en lufthavn i Kuwait.

Hærens Operative Kommando (HOK) i Karup har ikke været i stand til endeligt at bekræfte, at den første sending bøger er nået frem til Basra og Mosul universiteter.

Kaptajn T. A. Nissen har forsøgt at skaffe oplysninger om bøgerne.

–Bøgerne er sendt med Lufthansa den 20. juli og ankom til Kuwait den 22. Derfra er det p.t. usikkert, hvad der er sket. Men vi har desværre før oplevet, at vores ting er strandet i Kuwait, siger kaptajn Nissen, der meget beklager, at HOK sandsynligvis

endnu ikke har været i stand til levere bøgerne.

HUMavisens kontaktperson i Basra, tolk og engelsklærer ved universitetet i Basra, Mahmood Al Bachary, bekræfter, at bøgerne ikke er nået frem til Basra.

–Siden I kontaktede mig fra Danmark, har jeg intet set til bøgerne, siger han.

Stor interesse

Initiativtager til bogindsamlingen, institutleder Dominic Rainsford, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, er frustreret over den usikkerhed, som har præget forløbet.

Oven på den megen medieomtale, som bogindsamlingen fik, er han blevet ringet op af flere, der vil give bøger til Irak.

–Jeg har fået henvendelse fra bl.a. Amnesty International i København, Biologisk Institut og Aarhus Universitetsforlag, fordi de gerne vil donere bøger til Irak. Men jeg har ikke kunnet sige ja tak, fordi det endnu ikke er bekræftet, at bøgerne er nået frem, siger Dominic Rainsford.

Hærens Operative Kommando efterlod en stor pallegasse på Engelsk i tilfælde af, at der skulle komme flere bøger. HOK er villig til at afhente endnu en ladning, når kassen er fyldt.

Edith Sittwell i Mosul

Det hele startede med et håndskrevet brev

fra en kvindelig irakisk studerende fra Mosul Universitet i Irak. Brevet var stilet til Dominic Rainsford.

–Hun var i gang med at skrive et speciale om forfatteren Edith Sitwell. Sitwell skrev digte i London under 2. Verdenskrig. Nu manglede den studerende bøger om Sitwell, fortæller Dominic Rainsford.

Brevet gjorde et stort indtryk på Dominic Rainsford. Han mener, at historien minder os om, at der også er et Irak, hvor almindelige mennesker forsøger at få en dagligdag til at fungere, bl.a. ved at tage en uddannelse. Men ofte mangler de basale ting som bøger og papir. Allerede under Saddam Hussein var der stor mangel på bøger.

Fik ide til bogindsamling

Dominic Rainsford sendte adskillige bøger om Edith Sitwell til den studerende – som alle nåede frem – og han har siden skrevet sammen med hende over e-mail.

Da han hørte om bognøden i Irak fik han ideen til at starte en større bogindsamling på hele universitetet.

–Jeg kunne jo forstå, at manglen på bøger i Irak er katastrofal. Og hvis der er noget universitetet kan hjælpe med, så er det da bøger, siger Dominic Rainsford.

Han kontaktede kaptajn T. A. Nissen ved logistiktjenesten i Hærens Operative Kommando i Karup og fik en positiv tilbagemelding.

Den danske hær skulle efter planen levere halvdelen af bøgerne til universitetet i Basra, mens den anden halvdel skulle overdrages til de amerikanske forsyningsstyrker i Bagdad. Herfra skulle bøgerne med lastbil gennem ørkenen til universitetet i Mosul.

HUMavisen følger sagen på www.hum.au.dk/nyheder og i næste nummer af HUMavisen.

Dominic Rainsford var et øjeblik centrum for stor opmærksomhed, da bøgerne til Irak blev hentet af Hærens Operative Kommando. Både Tv-Avisen og TV2-Østjylland bragte historien.

Studerende fandt Silkeborgs dåbsattest

Uddannelsesgravning har dateret Silkeborg Slot

Hemmelige udgravninger på pengefabrikken, jernkloder og lokalplanen om at asfaltere Silkeborgs hjerte er ingredienser i historien om hvordan de studerende på middelalderarkæologi er endt med at kunne sætte årstal på Silkeborgs første borg.

De fik tre uger til at grave på den lille holm midt i Silkeborg ved broen over Silkeborg Langsø. Og endte med at kunne sætte datoen 1385 på Silkeborgs borg.

I 2001 var planen ellers at hele området skulle have været asfalteret og gjort til plads. Planerne blev forpurret, og det gav i juni måned plads til gravelystne studerende på uddannelsesgravning.

Selv om de skulle grave midt i slotsgården, så var der ikke lagt op til de store fund. Området var tidligere blevet omfattende udgravet i 1950'erne, og med datidens teknik blev der væltet op og ned på jordlagene. Udgravningerne var foregået i al hemmelighed, fordi området lå på Silkeborg Papirfabriks grund, som netop i de år trykte pengesedler for Nationalbanken.

Sure lædersko

Lædersko, bevaret i surt voldgravsvand, skår og mønter fra små sølvklippinge til Bally-mærker til spilleautomater er blandt de studerendes fund. De vigtigste bliver udstillet på Silkeborg Museum i 2006 som en del af Renæssanceåret.

Udgravningen afslørede også en lang række træpæle – og til alt held viste enkelte af dem sig at være eg, som kunne bruges til en dendrokronologisk datering. En egepæl med 27 årringe kunne fortælle at træet var fældet i sommeren 1385.

Jern, ikke papir

Silkeborg by er opstået netop omkring papirindustrien ved Gudenåen i midten af 1800-tallet, så hvad var ideen egentlig med en middelalderborg i et område der bestod af skov og skov og skov?

Svaret er muligvis jern.

–Vi ved at fem herreder heromkring leverede jern som afgift til kongen, og borgen er nok bygget ligesom flere andre i området for at beskytte jernproduktionen. Så det kan være jernet, der har født det første Silkeborg, forklarer lektor Jens Velle, der har ledet uddannelsesgravningen.

Graveholdet har da også tydeligt kunnet mærke den lokale interesse for byens historie, der nu skal have et nyt kapitel:

–Byen har støttet os meget. Her har været kødrande af silkeborgensere og skoleklasser i en lind strøm. Campingpladsen har givet rabat til de studerende, der sov dér, Brugsen gav champagne og vi fik afskedsfrokost i den lokale biograf.

Jens Velle vil nu sammen med Silkeborg by og museum forsøge at rejse et millionbeløb kr. til den videre udforskning af historien bag Silkeborg Slot.

Underjordisk: Fra uddannelsesgravningen på Slotsholmen i Silkeborg, hvor de studerende gravede nye sider af Silkeborgs historie frem.

slam

Pilgrimsfærd kostede øl

Hun fandt det om fredagen på anden uge – i lugtende, rådnende, vådt træværk. Og det kostede øl til hele holdet.

Et lille pilgrimssmykke fra 13-1400-tallet blev Christina Bardrums store fund på den tre uger lange uddannelsesgravning i Silkeborg.

Hun er førsteårsstuderende på middelalderarkæologi, og hun véd på forhånd at hun i løbet af sit studium nok kun får tre uger med jord på fingrene.

–Så jeg har været utrolig heldig med at få lov til at grave sådan en sjældenhed op af jorden.

Læreren havde på forhånd annonceret at alle fund fra før 1536 udløste øl, og dem gav han med glæde.

–Smykket har man båret som et tegn på at man har været på pilgrimsfærd, så nu er jeg spændt på om vi kan finde ud af hvor den hører til, fortæller Christina Bardrum, der nu skal bruge tredje semester på at efterbehandle fundene fra Silkeborg – og som helt sikkert gerne vil have lavet en kopi af sit smykkefund.

slam

Christina Bardrum i graveholdets skurvogn med pilgrimssmykket, som hun havde fundet få dage forinden.

Efterlyser mere gravetid

I telt for at få grave-erfaring

De studerende på graveholdet i Silkeborg har ligget i telt i tre uger på Silkeborg Søcamping for at få så meget gravetid som muligt. Det århusianske natteliv blev gladelig ofret til fordel for regnvåde weekender i graverenderne.

–Det er svært at få lov til at komme ud at grave mere end de tre uger, som er lagt ind i uddannelsen. Og tre uger er altså ikke nok til at lære at lede en udgravning, mener Christina Bardrum.

Det giver studieleder Jan Kock hende ret i, men han påpeger også, at det heller ikke er meningen med uddannelsesgravningen.

–Det er en første indføring i de grundlæggende metoder, men hvis man stiler efter at blive gravende arkæolog, som er

én blandt flere erhvervsmuligheder for arkæologer, så skal man tage imod det gravearbejde, som museerne kan tilbyde.

–Det forlænger ganske vist studietiden, men man opnår en yderst relevant kompetence, forklarer Jan Kock.

For få udgravninger

De studerendes forening, SIDA H (Skeen I Den Anden Hånd), genkender problemet.

Den forsøger at formidle gravearbejde for museerne til studerende, men der er for lidt at formidle.

–De fleste af museernes udgravninger er nødudgravninger, når der skal anlægges nye motorveje og bygninger, ikke forskningsudgravninger, og det fortæller jo at museerne for tiden kun har råd til at foretage det mest nødvendige, forklarer Mogens Skaaning Høegsberg fra SIDA Hs jobformidling.

–Resultatet er at der ganske enkelt er for få udgravninger. Så vi kan heller ikke løse problemet fx gennem praktikordninger.

SIDA H kan, på linje med andre arkæologiske foreninger, ikke anbefale at arbejde uden løn.

–Så skal man jo bruge sin SU i stedet for, man melder fra til eksamen, og så får man problemer i den anden ende, siger Mogens Skaaning, der også er studievejleder på faget.

Overvejer praktik

–Vi overvejer at indføre en praktikordning på sidste del af uddannelsen på højere niveau med forskningsudgravninger, fortæller lektor Hans Krøngaard Kristensen.

–Men det er dyrt at lave forskningsudgravninger. Både at være ude i felten, og efterbehandlingen med bestemmelser og konservering kan tage årevis, og det skal vi jo så betale os fra.

slam

SIDA Hs netsted:

www.hum.au.dk/midark/studieliv/sidah/sidah.htm

Ny praktik- og projektbørs

Hjemmesiden **projektzone.dk** samler praktik- og projektforslag for århusianske studerende

Når du begynder at tænke på praktikophold eller et emne til specialet eller en større opgave, skal du klikke forbi netstedet projektzone.dk.

Hjemmesiden, der åbnede i begyndelsen af september, er et samarbejde mellem Aarhus Universitet og Handelshøjskolen i Århus. Både virksomheder og studerende kan foreslå projektemner eller praktikstillinger.

Synlige og samarbejdende

Samtidig skal et korps af udfarende konsulenter tage kontakt til erhvervslivet og formidle de nye muligheder for praktik- og projektsamarbejde. Konsulenterne skal blandt andet identificere virksomhedernes behov og finde frem til hvordan studerende bedst kan bidrage.

På længere sigt er det målet at de nye samarbejder fører til at flere akademikere bliver ansat i især små og mellemstore private virksomheder og offentlige institutioner.

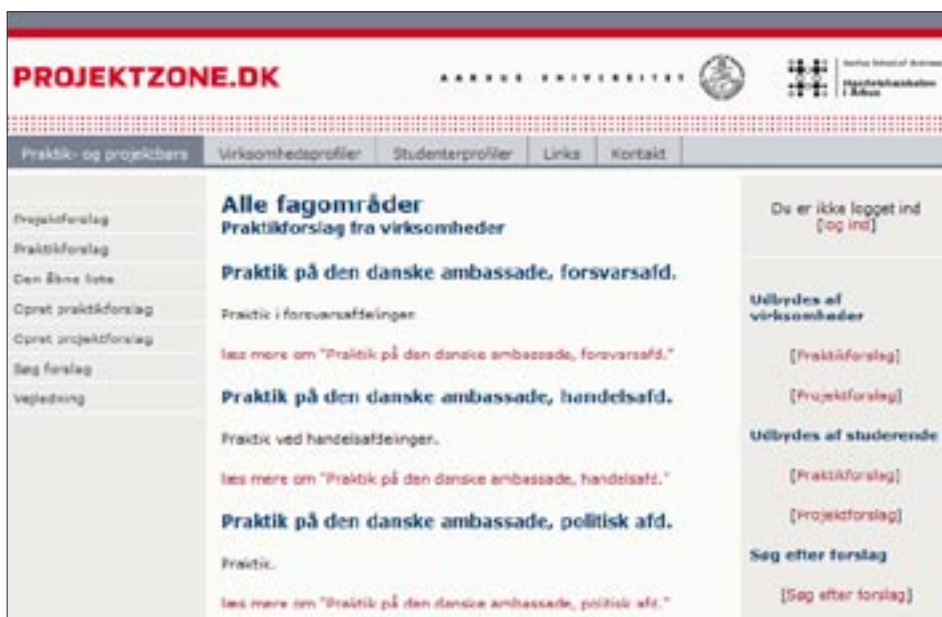
De to konsulenter vil få kontoradresse i det nye Studenterhus i Toldboden på Århus Havn.

Videnskabsministeriet støtter projektet med 1,8 mio. kr.

–Projektet er et meget vigtigt supplement til de aktiviteter, vi allerede har i gang, siger rektor Niels Chr. Sidenius.

–Åbenhed over for erhvervslivet er en del af universiteternes dagsorden. Erhvervslivet skal være en synlig del af mange studerendes dagligdag, og de studerende skal skabe netværk, så de kan nedbryde eventuelle fordomme om akademikerne ude i virksomhederne.

slam

Praktikforslag fra virksomheder i projektzone.dk

Ved HUMavisens deadline var der følgende praktikopslag i basen:

- Praktik på den danske ambassade, forsvarsafd., Warszawa
- Praktik på den danske ambassade, handelsafd., Warszawa
- Praktik på den danske ambassade, politisk afd., Warszawa
- Praktik ved Det Danske Handelskontor i Auckland
- Praktikant til Handelsafdelingen i New Delhi
- Praktikant til strategiarbejde, Viking Life Saving Equipment
- Praktikant ved Den Kgl. Danske Ambassade i Beijing
- Praktikantstilling marketing, Danmarks Turistkontor, London
- Praktikantstilling v. Generalkonsulatet i Shanghai
- Praktikophold i Kina, Generalkonsulatet Guangzhou
- Praktikophold i Tyskland, Det Danske Kulturinstitut
- Praktikstilling ved den Danske Ambassade i Tallinn
- Praktikstilling ved den Danske Ambassade i Tallinn
- Trainee Account Co-Ordinator
- Traineeship at the Danish Trade Council Croatia
- Traineeship at the Royal Danish Embassy, Bosnia
- Trådløs kommunikationsløsning
- Volontør på ambassaden i Kuala Lumpur 2005
- Økonomistuderende, Højmark Rejser

Slut med opslag i HUMavisen

Som en konsekvens af at alle opslag om praktikophold nu bringes på projektzone.dk, vil de ikke længere kunne læses i HUMavisen.

Drømmen om at ville selv

Starthjælp til drømmeprojekter, gode ideer og iværksætterlystne studerende

Startblokken for studerende med iværksætter-tanker er Center for Entrepreneurs-hip (CfE), der 1. oktober bliver en enhed under Aarhus Universitet. CfE er decideret bygget til at "efteruddanne" studerende og nybagte kandidater til selvstændigt erhvervsdrivende, og her kan man få en lang række kurser, lige fra ideafklaring og præsentationsteknik til jura, økonomi og markedsanalyse.

Nogle af begynderkurserne er særligt rettet mod at dræbe de værste myter og fordomme om dét at være selvstændig.

CfE kan eventuelt også give dig en regulær projektarbejdsplads i CfEs lokaler i Finlandsgade, så du på den måde kan komme ud blandt andre iværksætter-studerende.

Skrev en guidebog

Den arkæologi-studerende Andreas Kallmeyer Bloch har tidligere haft en sådan projektplads, og det endte med bogen *Bemærk Byen Århus*, som er en alternativ guidebog om Århus. Et andet eksempel er den filosofistuderende Anita Lundgren Koch, der sammen med psykologistuderende Hanne EL-kholy har etableret StressFighters, der skal hjælpe virksomheder til et bedre arbejdsmiljø og forebygge stress på arbejdspladsen.

Et all-round entrepreneur-kursus over 11 eftermiddage koster 350 kr.

slam

www.cfe-aarhus.dk

Gå-selv-bog til specialpris

Bogen *Gå selv – brug din uddannelse utraditionelt* er 14 cases om akademikere, der valgte at blive selvstændige. Bogen skræller myterne om den selvstændige livsform bort, og moralen er at springet fra lønmodtager til selvstændig ikke er så stort eller farligt, som mange tror.

Den selvstændige livsform har sine helt specielle kvaliteter - tilfredshed, engagement og følelsen af frihed er tre begreber, som ofte dukker op i mødet med de selvstændige i denne bog.

De fortæller blandt andet om at få den gode idé, at tage den store beslutning, at begrænse den økonomiske risiko, at prøve kræfter, at føle friheden, at skabe et godt netværk, at drømme om vækst og succes og at grine af bommerterne.

I bogen er også gode råd til, hvordan man får taget de første skridt som selvstændig eller får afklaret, om det overhovedet er det, man skal. Bag i bogen findes oplysninger om gode kom-igang-hjemmesider, oplysninger om rådgivning, netværk og forslag til supplerende litteratur.

Bogen er skrevet af cand.agro. og journalist Bodil Pedersen, som har fem års erfaring med egen virksomhed.

Rabat

HUMavisens læsere kan få *Gå selv* til specialprisen 129 kr. (mod normalt 169 kr.) ved bestilling direkte hos forlaget på www.tekstide.dk.

Skriv "HUMavisen" under bemærkninger på bestillingssedlen på hjemmesiden.

Bodil Pedersen: *Gå selv – brug din uddannelse utraditionelt*. 148 sider. Oktober 2003. Forlaget Tekst & Ide.

www.tekstide.dk

VækstVærk for kultur-virksomheder

Hvis du overvejer at starte virksomhed inden for det kulturelle og kreative område i Århus, så kan VækstVærk Århus også være en mulighed.

VækstVærk Århus tilbyder målrettet, individuel rådgivning omkring fx forretningsopbygning, markedsanalyse, produktionsanalyse og prissætning.

VækstVærk Århus har specialiseret sig i virksomhedsstøtte inden for områder som musik, film, events, billedkunst, arkitektur, kommunikation, design, tekstil, spil, gastronomi etc. etc.

Rådgivning koster omkring 250 kr. pr. gang, men den første samtale er gratis. VækstVærk tilbyder også kontorplads i Toldboden med adgang til mødelokaler, internet og frokostcafé for ca. 2.200 kr. månedligt.

Udgår faldgruber

Journalist Malene Grouleff driver sit *Portrætkompagniet* fra Toldboden. Firmaet laver portrætter og profiler af personer, virksomheder og organisationer, og hun har brugt VækstVærk Århus til at få forretningsstrategi og produktudvikling på plads.

–Det giver en ro at vide, at min erfarne rådgiver er opmærksom på faldgruber, jeg ikke nødvendigvis selv har øje for. Samtidig kan jeg gennem de andre iværksættere i VækstVærk få inspiration, øse af min specialviden og lære potentielle samarbejdspartnere at kende, fortæller hun.

Kommunalt initiativ

VækstVærk Århus er initieret af Århus Kommune, men drives til dagligt af Rambøll Management og GCI Mannov Århus.

–Hele Århus nyder godt af, at den kulturelle puls i byen banker stærkt, men vi må ikke glemme, at kulturen for mange også er et erhverv. Vi har mange kreative mennesker med gode idéer og masser af talent, Århus Kommune vil med sin støtte sikre, at det århusianske kulturliv ikke blot har et levende vækstlag - men også et levende iværksætterlag, siger borgmester Louise Gade om baggrunden for VækstVærk Århus.

slam

Onsdag d. 6. oktober 2004 holder VækstVærk Århus informationsmøde i Toldboden på Århus Havn. Tilmelding, se hjemmesiden.

www.vaekstvaerk.dk

Internationale Dage

To dage med rejseerfaringer og praktiske oplysninger om studieophold i udlandet

Fra Internationalt Sekretariat

Drømmer du om at studere i udlandet? Så spring ud i verden på de Internationale Dage den 6. og 7. oktober.

På De Internationale Dage 6. og 7. oktober kan du høre repræsentanter fra en række kulturinstitutioner og eksperter fra Internationalt Sekretariat fortælle om udvalgte landes uddannelsessystemer, adgangskrav, universitetskulturer, studieafgifter mm.

Har du ikke allerede et bestemt land i tankerne, er der også mere generelle foredrag. Det gælder fx hvis du ønsker en overordnet introduktion til dine muligheder for at komme på udveksling som studerende på Aarhus Universitet, eller hvis du overvejer at rejse ud på egen hånd, at tage en masteruddannelse i udlandet eller måske at tage på sommeruniversitet.

International Studiemesse

På den International Studiemesse torsdag 7. oktober kan du møde danske studerende, der har været på udvekslingsophold i udlandet, og udenlandske studerende, som lige nu er i Århus. De studerende er

Foto: Torben Nielsen. Grafik: slam

parate til at svare på dine spørgsmål og give gode råd om fx boligsøgning, legater, kurser, eksaminer og meritoverførsel.

Der vil også være informationsmateriale og brochurer fra universiteter i hele verden.

Kom forbi den Internationale Studiemesse, stil spørgsmål til de studerende og få en snak om dine egne planer med medarbejdere fra Internationalt Sekretariat.

Program, tid og sted

Forelæsninger om studieophold

Onsdag 6. oktober

10:00 Frankrig
11:00 Australien
12:00 Tyskland
14:00 Canada
15:00 Ud på egen hånd

Torsdag 7. oktober

11:00 Udvekslingsaftaler
12:00 England
13:00 USA
14:00 Asien
15:00 Sommeruniversitet

Torsdag 7. oktober er der sideløbende International Studiemesse i Studenternes Hus, Ndr. Ringgade 3, Kaffestue 3.

Foredragene afholdes den 6. og 7. oktober. Tid og sted kan du se i programmet for Internationale Dage, som kan bestilles på telefon 8942 2320 eller downloades på www.au.dk/da/is/praktisk/

Internationalt Sekretariat, tlf. 8942 2320, e-post: is@au.dk

Legater til studier i USA

Danmark-Amerika Fondet & Fulbright Kommissionen tilbyder igen i år legater til studerende, som vil på studieophold i USA.

Ansøgningsfristen for studieophold i det akademiske år 2005-06 er onsdag 6. oktober 2004, kl. 12:00.

En komplet liste over legaterne findes på hjemmesiden

www.wemakeithappen.dk

Legat til tysk-studerende

Lektor A P Rossens Mindefond

Lektor A P Rossens Mindefond kan i efterårssemestret 2004 uddele en eller flere portioner til tyskstudierende, der er danske statsborgere og 'har vist selvstændighed og vurderingsevne på et godt fagligt grundlag'. Midlerne kan anvendes til tyskstudendes ophold ved et tysksproget universitet. Mht. skatteregler for søgte legater, anvendt til udlandsstudier, henvises til ligningslovens § 7k, der begunstiger en sådan anvendelse.

Der er i 2004 i alt kr. 20.000 til rådighed. Bestyrelsen består af lektorerne Bendt Falkesgaard Pedersen og Bjarne Stehmann samt advokat Thomas Heintzelmann, der er formand.

Ansøgningsfristen er **1. oktober 2004**.

Ansøgninger med alle relevante oplysninger til formanden, adresse:

Lektor A. P. Rossens Mindefond, Advokat Thomas Heintzelmann, Advokatfirmaet E. Vinther Andersen – Bente Yde Nissen, Clemens Torv 8, Box 5124, 8100 Århus C.

28 åbne kandidatudbud i efteråret

Nye tværfaglige tilbud: Middelalderlig valfart, kunst på nettet, Hamlet og 25 andre

Fakultetet tilbyder i efterårssemesteret 28 forskellige kurser, som humanistiske studerende på overbygningen / kandidatuddannelsen kan deltage i. De præcise betingelser for at kunne deltage i kurserne fremgår af opslagene, som kan læses på fakultetets netsted.

De åbne kursustilbud, efterår 2004

- Carl Nielsen - mellem Danmark og verden
- Digtning og filosofi
- Dramapædagogik
- Forestillingsanalyse
- Hamlet og teorierne
- Institutions- og organisationsanalyse
- Japan and Globalization Since 1945
- J.S. BACH - Meister & Musicus
- Konceptudvikling
- Kulturteori, Kulturanalyse og Kulturpolitik I
- Kunstarnes Historiske Forandring III (KHF III)
- La guerre d'Algérie en mémoire
- Litteraturens ret og rettens litteratur
- Lyset bag træet, - Kunst, eksistens og samfund fra huleboerne til i dag
- Mediedramaturgi
- Metodiske indfaldsvinkler til feltstudium/praktik
- Module de théâtre
- Musikkens vitalitetskonturer og de levende billeder
- Nouvelles approches de l'analyse textuelle
- Når kunstmuseet går på nettet – et fag om medier, kunst, formidling & metode
- Realdisciplin: Epikur/Lukrets
- Tekstanalyse og litteraturteori
- Tekstanalyse/teori II (2), Visualitet og ekfrase
- Tysk litteratur efter Murens fald
- Udstillingsæstetik
- Valfart i middelalderen
- Works and Commerce - Novels, (Art)works and commercial materiality

Beskrivelser af de enkelte kurser, betingelser for at deltage og første undervisningsdag findes på

www.hum.au.dk/fak/lplan/aabneudbud

Foto: Torben Nielsen

Kursustilbud på tværs af fakulteter

Som studerende på et humanistisk fag kan du også tage visse kurser (eller hele uddannelser) på andre fakulteter eller på tvær-fakultære kursustilbud:

Sanskrit

Fra efteråret 2004 er det muligt at følge undervisning i propædeutisk sanskrit på Det Teologiske Fakultet. Forløbet, der afsluttes med mundtlig eksamen, strækker sig over et år med fem undervisningstimer om ugen.

Det er første gang, Det Teologiske Fakultet udbyder propædeutisk sanskrit. Yderligere information fås ved henvendelse til Marianne Q. Fibiger på tlf. 89426718 eller via e-post qfibiger@teologi.au.dk

Miljøstudier

Afdeling for Miljøstudier tilbyder bl.a. et tværfagligt kursus i miljøstudier (30 ECTS-point).

www.environmentalstudies.au.dk

Ulandslære

Each year the University of Aarhus offers a postgraduate spring-term course on "Approaches to Development". The objective is to increase the participants' knowledge of development issues and work within an interdisciplinary context.

www.ulandslaere.au.dk

Oversigt

Du finder en oversigt over aktuelle kursustilbud og læseplaner for hele fakultetet på

www.hum.au.dk/fak/studier/aktuel_undervisning.htm

Studerterjournalist til HUMavisen

Har du lyst til at skrive artikler om livet på Det Humanistiske Fakultet og være med til at forny HUMavisen?

Vi har brug for en ny studentermedhjælp til HUMavisens redaktion. Du vil komme til at lave bl.a. bogomtaler, reportager, artikler og korrektur – og hvis du kan fotografere eller manøvrere i InDesign, så er det kun en fordel.

Arbejdstiden er særdeles fleksibel, og omfanget typisk 20-40 timer pr. avis, alt efter hvad vi bliver enige om. Du får løn efter de sædvanlige tariffer for særligt kvalificeret studentermedhjælpsarbejde og en computer til at stå derhjemme.

Du kan arbejde selvstændigt, du har mod på kritiske interviews, du skriver godt, du kender nyhedstrekanten og forskellen på journalistiske genrer og din danske retskrivning er perfekt.

Mail en ansøgning til humavis@hum.au.dk senest mandag 18. oktober 2004. Og vedhæft et eksempel eller to på dine skriveevner.

Du kan også ringe til redaktør Svend Aage Mogensen på 8942 1242 og få mere at vide.

Introduktion til søgning og bestilling på Statsbiblioteket efterår 2004

Statsbiblioteket tilbyder biblioteksorientering med gennemgang af søgning og bestilling af bøger i biblioteksbasen, bestilling af kopier af tidsskriftsartikler, hvad du har lånt og reserveret på Statsbiblioteket, adgangen til e-tidsskrifter, databaser og aviser, orientering om emneguide, orientering om bibliotek.dk med den danske artikeldatabase og evt. en kort rundvisning på Statsbiblioteket.

Introduktionen varer ca. en time, hvorefter der er mulighed for individuel hjælp til søgning.

Kurserne finder sted i Mødelokalet på 3. sal kl. 16.00 på følgende datoer: Tirsdag den 28. september 2004, onsdag den 6. oktober 2004, torsdag den 21. oktober 2004 og onsdag den 17. november 2004.

Tilmelding bedes foretaget på listen ved siden af / i forhallen. Der er maksimalt plads til 12 deltagere på introduk-

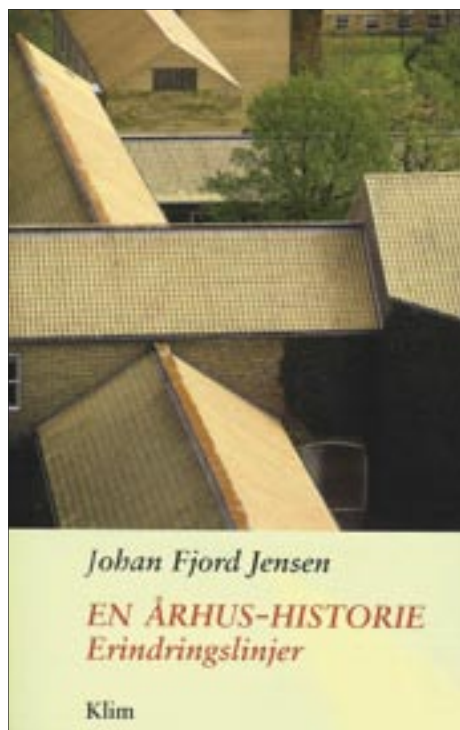

tionen. Introduktionerne aflyses, hvis der kommer mindre end 3 personer. Individuel vejledning kan aftales ved henvendelse til: Tove Jepsen – e-mail: tje@statsbiblioteket – telefon, direkte: 8946 2172

www.statsbiblioteket.dk/menu/?base=undervisning&kat=info&sub=sol

PRO-Foto

Århus-historien er ikke en vits

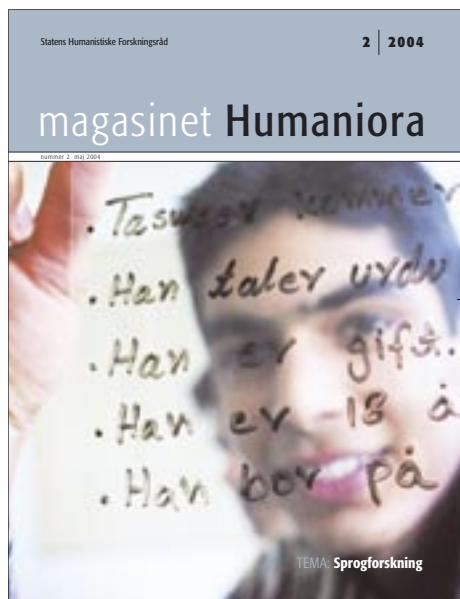
Johan Fjord Jensen: En Århus-historie. Erindringslinjer

Sig navnet 'Johan Fjord Jensen'. Lyder det bekendt? Dyrker du litteratur, som fag eller blot som interesse, er du givetvis stødt på navnet i forbindelse med bladren i den digre litteraturhistorie som Johan Fjord Jensen var hovedmanden bag. Er du optaget af politisk og kulturel debat igennem de sidste 30-40 år, har du nok også hørt om ham. Og er det den kapitalkritiske teori som i 70'erne udgjorde klangbunden under snart sagt enhver publikation og forelæsning på Det Humanistiske Fakultet, AU, du tænker på, er der ingen tvivl: Så kender du Johan Fjord Jensen. Fra perspektivet som nutidens studerende (herunder undertegnede) er fanget i, ser Johan Fjord Jensens dage diffuse ud. Og

det gør de tilsyneladende også for ham selv. Denne bogs undertitel, "Erindringslinjer", er velvalgt da ingen enkelt linje synes at kunne skilles ud; i hine tider var litteratur, filosofi og idéhistorie ikke til at adskille fra politik og søde drømme om snarlige revolte. Johan Fjord Jensen var ikke ubetinget glad for denne altings politisering. Faktisk følte han sig "manipuleret til at mene, hvad jeg skulle mene." Ikke desto mindre toner han rent flag i afskedssaluten der forudser 'venstreorienterede' løsninger når den aktuelle nyliberalistiske bølge løber tør for vand. Alderen har svækket Johan Fjord Jensens formuleringsevne, skriver han, skønt det ikke fornemmes i "En Århus-historie". Måske var det de sidste ord fra denne store mand fra en mærkværdig tid?

Dahg

131 sider. 189 kr. Forlaget Klim. April 2004

Århus skrev artiklerne

Sprogforskning nytter

En studerende fra Tysk med kontakt til redaktionen på magasinet Humaniora fik nys om, at dette nummer skulle handle om sprogforskning. Afdelingsleder på Tysk, Hans Finsen, henvendte sig til redaktionen med det resultat, at alle artiklerne til sprogtemaet blev leveret af Institut for Sprog, Litteratur og Kultur. På trods af at klassiske humanistiske discipliner som sprogforsknings nytte er oplagt, fornemmer man et behov for at erklære nytten højlydt i dette nummer af Humaniora.

I lederen forklarer formanden for Statens Humanistiske Forskningsråd, Poul Holm,

således at rådet er på trapperne med rapporter som bl.a. beskriver "hvad der eventuelt kan gøres for at samfundet kan optimere sin nytte af forskningen." Som alle ved, har nogle fag lettere end andre ved at legitimere deres tilstedeværelse i nyttetermer, og da fagene med de største problemer i denne henseende er humanistiske, er det befriende at sprogforskningen som repræsentant for humaniora her så utvetydigt viser sit værd.

lafa

Magasinet Humaniora nr. 2, 2004: Sprogforskning. 43 sider. 150 kr. (abonnement). Statens Humanistiske Forskningsråd. Maj 2004

Seneste nyt finder du på
www.hum.au.dk/nyheder

Tyske travere i 40 år

Siden 1964 har lærere og studerende på tysk hvert år i foråret været på vandretur i den østjyske natur. Både vejret og interessen har været svingende gennem årene. Men turen gennemføres med germansk punktlighed, selv om det regner og hagler, og ingen studerende møder op. I år gik turen til Mols Bjerger

Stud.mag. i tysk Line Kruse skridter godt ud og begynder at glæde sig til madpakken. Hun trængte til et pusterum fra eksamensbøgerne og tog med på den årlige udflugt.

–Jeg har hørt, at man taler om andet end tysk her på turen, lyder begrundelsen.

Den lille kolonne på cirka 25 mænd og kvinder slanger sig gennem det bakkede landskab, langs veje og stier og blomstrende syrener. Målet er Mols Bjerger og himlen er skyfri.

Øl og vand

Flokken når snart Porsmose Stenhus – en stensætning, som Harald Pors kan fortælle en hel del om – blandt andet, at han trods alt ikke nedstammer fra stenen trods navneligheden.

En flok kvindelige studerende bestiger stenen. Der tages billeder og bliver grint en hel del.

Næste stop er Tre Høje i udkanten af Mols Bjerger. Tid til en øl eller en tår vand alt efter temperament.

Studieleder Harald Pors fortæller, at han har været med helt fra starten, da han selv var studerende.

Dengang talte man ikke så meget om studiemiljø.

–Det er egentlig mere en tradition fra de tyske universiteter, som vi taget til os, end det er noget vi gør for studiemiljøet. Men det er da klart, at det også kan betyde noget for studiemiljøet. Jeg tror, det betyder noget, at lærere og studerende gør den slags sammen. Det er også en lejlighed til, at jeg kan høre lidt om, hvad de studerende ellers går og laver, siger Harald Pors.

Våd tur

Tidligere er turene gået til både Samsø, Tunø og Ry. Og germanerne giver ikke så let op.

–Tilslutningen har været meget svingende gennem årene. Ét år var vi kun tre lærere, men vi gennemførte turen alligevel, siger Harald Pors.

Et andet år stod det ned i stænger, men turen blev gennemført, forstås.

Studerende og lærere på vandretur er en gammel tysk tradition, fremhæver lektor Kristen Søholm. Hun mener, at det stammer fra de tyske *Burschenschaften* – tyske studenterforeninger, der ud over vandreture især fordybede sig i *Wein, Weib und Gesang*.

Tysker vendte om

Et år havde de såmænd også en rigtig tysker med med store forventninger.

Det gik ikke så godt. Hun mødte op i det helt store vandreudstyr og med to meget professionelle vandrestave. Men da hun så, hvad Mols Bjerger var for noget, blev hun helt rød i hovedet af skuffelse og vendte om i en vældig fart. Hun havde jo nok ventet sig noget andet, end det vi kalder bjerger her i landet, siger Kirsten Søholm med et grin.

Drikkepausen er forbi, og gruppen vander videre. Målet er en lille kro på den anden side Mols Bjerger.

Her plejer turen at ende med et par øl.

lafa

Germaner tour 2024

Det er en gammel tysk studentertradition at tage på semestervandring. I år tog studerende og lærere fra Afdeling for Tysk på vandring i Mols Bjerger. I år var de tilsmilet af vejrguderne, men sådan er det ikke hvert år.

Bibliotekarerne på Æstetikbiblioteket står for bøgerne til de æstetiske fag. Fra venstre: Charlotte Harwitz, Jette Bohn og Bob Leschley Jacobsen

Nobelbiblioteket har bøgerne til sprogfagene. Øv.: Erling Hansen, Søren Elle, Carina Garney, Ned.: Danuta Ladefoged, Ela Snopek og Birthe Höncke

Moesgårdbiblioteket har bøger til arkæologi og etnografi. Michael Qvortrup har et teknologisk meget avanceret bibliotek

Ringgadebiblioteket har litteratur til historie, filosofi, idehistorie og klassisk. Bo Mønsted, Lisbeth Holm Rasmussen og Birthe Höncke bestyrer også universitetets bedste læsepladser

Bliv gode venner med din bibliotekar

Vejen til høje karakterer går gennem bibliotekerne. På fakultetets biblioteker er der både studiemiljø og hjælp til at finde de rette bøger og artikler. Men bibliotekerne vil gerne bruges lidt mere

Læsepladserne på Ringgadebiblioteket oser af fordybelse og spidsede blyanter. Pladserne er læssede med bøger, og på hylderne står der små personlige genstande og vidner om beboerens ejendomsret til pladsen.

Hvert år får cirka 150 specialestuderende tildelt en fast læseplads på Ringgadebiblioteket.

Men der er alt for få pladser, mener bibliotekar Bo Mønsted.

–Vi kunne sagtens fylde flere pladser. Her er jo alt, hvad de studerende behøver. Bøger, hjælp til at finde bøgerne og et studiemiljø sammen med andre. Jeg ved, at mange bruger biblioteket som en arbejdsplads. Så holder de hinanden oppe og aftaler at mødes hver dag klokken ni. Det giver studielivet lidt struktur frem for at sidde derhjemme på kammeret, hvor både fjernsyn og ensomhed truer, siger Bo Mønsted, leder af Ringgadebiblioteket.

Studerende ved for lidt

Ringgadebiblioteket har sammen med Æstetikbiblioteket netop været centrum for en undersøgelse af de studerendes

brug af bibliotekerne. Trods flere års indsats for at øge de studerendes brug af bibliotekerne, mener et flertal af studerende stadig, at de har for lidt viden om bibliotekerne.

–Det er vi jo kede af. For det er jo en helt central akademisk kompetence at kunne søge målrettet efter den viden, man skal bruge, på et bibliotek. Som studerende eller som forsker kan man jo ikke klare sig med Google, siger Jette Bohn, leder af Æstetikbiblioteket.

Hun kan bekræfte, at de studerende ikke er ret gode til at søge den viden, de skal bruge på bibliotekerne. Hun håber, at det med tiden bliver skrevet ind i studieordningerne, at de studerende skal lære at søge information systematisk, herunder at betjene sig af de søgesystemer og artikeldatabaser, som findes på et forskningsbibliotek.

–Jeg synes, at man skal bevise, at man er informationskompetent. Ellers er man ikke en rigtig akademiker, siger Jette Bohn.

Hun understreger samtidig, at ingen skal føle sig beklemte ved at søge hjælp til at lære det.

Læseplads på
Ringgade-
biblioteket

Bøger og hygge

Både Bo Mønsted og Jette Bohn mener, at bibliotekerne også skal sælge sig selv på at være mere og andet end et bibliotek.

–Vi mangler læsepladser. Dét er der mange, der gerne vil have. Og jeg drømmer da også om at have lyrikoplæsninger og plads til en stor the-samovar, så biblioteket får lidt miljø, siger Jette Bohn med et smil.

Bo Mønsted ligner også én, der kan lide at hygge om de studerende.

–Vi er lidt kede af vores kaffestue. Den mangler lidt atmosfære. For det er jo vigtigt, at de studerende har et sted at sidde og sludre om arbejde og få en kop kaffe. Det er jo mindst ligeså vigtigt som at have næsen i bøgerne, siger Bo Mønsted, der også håber på at få et trådløst netværk på biblioteket i nær fremtid.

Tekst & foto: lafa

Annelis Kuhlmann har skrevet om de gode erfaringer med kildesøgningskurserne på Dramaturgi på www.hum.au.dk/nyheder/0917kilde.htm

Danmarks mest avancerede bibliotek

Som det første bibliotek i landet har Moesgård Bibliotek fået mikrochips i alle bøger. Teknologien kan om få år også bruges i supermarkeder

Du lægger en stak bøger på bordet, stikker dit sygesikringskort i en sprække, og vupti! Alle bøgerne er registeret. Her er ingen skranke med stregkodekontrol.

Stedet er Moesgård Bibliotek, hvor 10.000 bøger i løbet af sommeren som de første i landet er blevet udstyret med små mikrochips. Bibliotekar Michael Qvotrup er begejstret, selv om han endnu mangler at klistre ca. 35.000 chips ind i bøgerne.

–Det er enhver bibliotekars drøm. Hvis jeg fx går en tur med en scanner ned langs hyldeerne, får jeg besked om alle de bøger, der står her. Jeg kan samtidig få en besked, hvis scanneren opdager, at en bog er fejlplaceret. Før var der mange bøger, vi ikke vidste, hvor var, fordi de var fejlplaceret. Det kan ikke ske mere, siger Michael Qvotrup.

–Så kan jeg i stedet bruge mere tid på at lære de studerende at søge systematisk efter litteratur. Det er jo det, der er det vigtige, siger han.

Den nye teknologi er samtidig et lille kig ind i fremtiden.

–Om få år, når de her chips bliver lidt billigere, vil det kunne betale sig for de store supermarkeder at udstyre alle varer med chips. Så er det slut med kassedamerne. Så forlader man butikken med sine varer og bliver automatisk trukket for varernes pris på kontoen, når man går ud ad døren, siger Michel Qvotrup.

Fagre nye verden er begyndt på Moesgård Bibliotek.

lafa

Førerløse supermarkeder

Det er begyndelsen til det førerløse bibliotek. Men Michael Qvotrup frygter ikke at blive overflødig.

Kurser og workshops i it til undervisning

Videokonferencer, Powerpoint, RefMan og e-læring

E-læringsenheden afholder hvert semester it-relaterede kurser og workshops for ansatte ved Aarhus Universitet og tilbyder desuden adgang til det IKT-pædagogiske værksted, hvor undervisere kan få hjælp til at udarbejde digitalt undervisnings- og forskningsmateriale eller digitalisere eksisterende materiale. Det er desuden muligt at få individuel vejledning inden for anvendelsen af it til undervisning ved henvendelse til E-læringsenheden.

Kurser og workshops

27. september: Workshop: Videokonference til møder og undervisning

6. oktober: Gå-hjem-møde: Planlægning af netstøttet undervisning

9. november: Kursus I: Kom i gang med Powerpoint

22. november: Kursus II: Kom videre med Powerpoint

25. november: Workshop: Introduktion til RefMan

Workshoppen sætter deltagerne i stand til at benytte programmet Reference Manager til at holde styr på litteraturreferencer i forbindelse med artikelskrivning. Lær

blandt andet at importere referencer fra databaser som "Bibliotek.dk" og "Web of Science" (WOS).

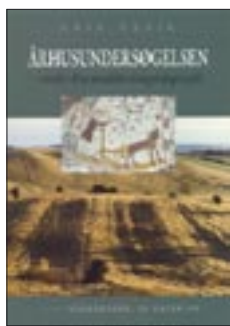
8. december: Workshop: Erfaringer med E-læring

Denne workshop danner ramme om udveksling af erfaringer med e-læring. Kom og hør hvordan IT anvendes i forbindelse med undervisning på Aarhus Universitet og bliv inspireret til selv at komme i gang.

Mere om kurserne på E-læringsenhedens netsted

www.iktlab.au.dk

Humanistiske bøger

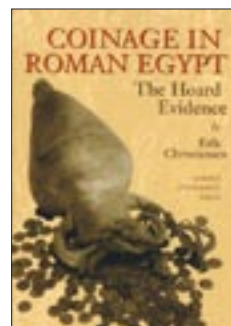
Pest og kornafgifter på Århus-egnen

Århus' opland er frugtbart og har været det i mange år. En såkaldt 'jordebog' forfattet af domkirkens præster viser at jorden blev dyrket flittigt allerede i år 1315 – faktisk steg udnyttelsen af jorden ikke i de næste 350 år. Snarere gik udnyttelsen en overgang tilbage, og det skyldtes Den Sorte Døds indhug i bondestanden. Der blev simpelthen færre hænder til at tage vare på jorden. Alle disse formodninger bygger på skriftligt materiale der bl.a. dokumenterer omfanget af de kornafgifter som den århusianske kirke høstede fra 1315 til 1686. Det primære fokus for Erik Ulsig i denne bog er ødegårde på Århus-egnen i senmiddelalderen, ligesom der fremlægges en tese af betydning for den senmiddelalderlige agrarkrise i Danmark. Erik Ulsig: *Århusundersøgelsen – under Det nordiske Ødegårdsprojekt*. 125 sider. 178 kr. Aarhus Universitetsforlag. April 2004

Kunst kan betragtes som genstande

Oplevelsen af et godt kunstnerisk værk bliver ofte forsøgt indfanget med ord som balancerer på grænsen af det der kan siges. Det skyldes at gode kunstværker med stor kraft stimulerer refleksion og indbildningskraft, mens de sjældent afføder klarhed af den slags som kan formuleres med hverdagens sproglige entydighed. Nogle siger derfor at gode kunstværker rummer "det udsigelige". Neden under den typiske kunstoplevelse er der imidlertid fysiske genstande som kan beskrives uden flere dikkedarer end alle andre fysiske genstande. Ifølge litteraturhistorikeren og semiotikeren Peer F. Bundgård er denne kunstens genstandslige side det som den æstetiske oplevelse bygger på. Peer F. Bundgård: *Kunst – Semiotiske beskrivelser af æstetisk betydning og oplevelse*. 232 sider, ill i sort-hvid og farve. 248 kr. P. Haase & Søn's Forlag. Maj 2004

Ældgamle mønter er alle pengene værd

Fornemmelsen af penge der strømmer ud af lommerne så snart de er kommet deri, er næppe usædvanlig i et senmoderne, vestligt forbrugersamfund. Pengene forsvinder og er væk for altid. Eller kommer der måske en dag en historiker listende i fortidens fodspor for at snuse de brugte mønter op og regne logikken ud i måden pengene blev brugt på? Er det i givet fald tiden omkring år 2000 historikeren undersøger, vil opgaven være umenneskelig. Men er det tiden omkring år 0, og er stedet det romerske Egypten, ser prospektet noget bedre ud. Historikeren Erik Christiansen har faktisk allerede gjort arbejdet, og i denne bog konkluderer han bl.a. at det romerske Egypten havde en udbredt pengeøkonomi efter traditionelt romersk møntsystem. Erik Christiansen: *Coinage in Roman Egypt. The Hoard Evidence*. 208 sider, ill. 248 kr. Aarhus Universitetsforlag. August 2004

Hist hvor tanker tænkes

Hist hvor tankerne blev tænkt, er et gods med lys bestænkt. Godset bærer Sandbjergs navn, dører let i sydens favn. Væggene lidt skæve stå, men vil aldrig helt forgå. Århus' tanker stiver af, giver rum for flere fag. Professorer lærer her, unge håb håber mer'... Ja, undskyld, men lejligheden er altså til en lille festsang: Aarhus Universitets refugium, Sandbjerg Gods, der har dannet ramme om bl.a.

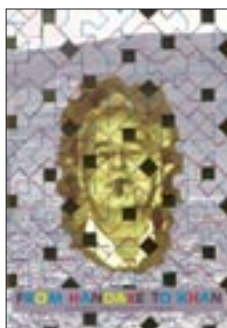
kurser, har nu været i universitetets eje i 50 år. I den anledning serverer Aarhus Universitetsforlag en smuk og letlæselig bog om Sandbjergs bebyggelseshistorie, interiør, gæstebud, dagligliv, mølledrift, tiden som godsinspektorat, geologi og flora omkring godset med meget mere. Bogen har desuden mange originale illustrationer. Søren Rasmussen (red.): *Sandbjerg mellem sø og sund. Strejftog i historie, kultur og natur*. 415 sider, ill. 398 kr. Aarhus Universitetsforlag. August 2004

Tilfreds med kæresten?

"Er jeg tilfreds med min kæreste?" Dette banale spørgsmål bliver knap så banalt når man som denne antologis forfattere funderer over dets baggrund. Forfatterne undersøger simpelthen præmisserne for moderne individers søgen efter det gode liv. Tag nu det indledende banale spørgsmål: At det overhovedet stilles, afspejler spørgerens selvopfattelse som en der kan og skal indrette sit liv med elementer, så som kærester, der kvalitativt passer med spørgerens succeskriterier. En pointe med antologien er imidlertid at definitionen af det gode liv ikke kan svare til noget enkelt menneskes kriterier for succes, og at individuelle definitionsforsøg risikerer at ende som rækker af tomme krav (Køb Sloggi! Bliv kendt!) med ensomhed og selvhad til følge.

Niels Jakob Harbo, Simon Laumann Jørgensen, Christian Lystbæk, Carsten Fogh Nielsen & Morten Sandberg (red.): *Det gode liv – mere end dig selv* 257 sider. 149 kr. Forlaget Philosophia. www.philosophia.dk.

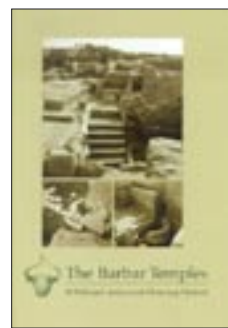

Tidligere

Moesgård-direktør fylder 70 år

Moesgård og Damaskus er to geografiske lokaliteter som ligger langt fra hinanden, og som i overført forstand illustrerer spændvidden i arkæologen Peder Mortensen's arbejde. Peder Mortensen tog nemlig i 1996 springet fra Moesgård Museum hvor han var direktør, til en post som leder af Det danske institut i Damaskus. 7. maj i år fyldte Peder Mortensen så 70 år, og i den anledning har kolleger fra ind- og udland skrevet en række artikler, især med emner fra den arabiske verden. Blandt redaktørerne og bidragyderne finder man professor i forhistorisk arkæologi, Henrik Thrane.

Kjeld von Folsach, Henrik Thrane og Ingolf Thuesen (red.): *From Handaxe to Khan. Essays presented to Peder Mortensen on the occasion of his 70th birthday*. 332 sider, il.. 348 kr. Aarhus Universitetsforlag. Maj 2004

Barbar-bar var et tempel

For de som skulle være i tvivl: Ordet 'barbar' i bogens titel refererer ikke til barbariske mennesker, men til en geografisk lokalitet ved navn Barbar i den Persiske Golf. Sammenkædningen af 'barbar', forstået som substantivformen af adjektivet 'barbarisk', og 'tempel' rummer ellers en produktiv modsætning mellem gudfrygtige tempelbyggere og barbariske beboere i Barbar. Måske holder modsætningen trods den etymologiske forvirring? Måske *var* menneskene fra Barbar barbarer? I hvert fald har udgravninger af Barbar-templerne fra år 2000 f.kr. afsløret flere spektakulære fund, og arkæologerne er usikre på hvilken eller hvilke guddom(me), man tilbad. Men i denne bog gøres der gæt, ligesom resultaterne af udgravningerne lægges frem.

H. Helmuth Andersen og Flemming Højlund (red.): *The Barbar Temples*. 330+99 sider (2 bind). 500 kr. Jysk Arkæologisk Selskab, Aarhus Universitetsforlag. Maj 2004

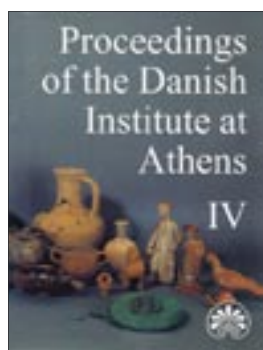

Nye kræfter til Historie og Områdestudier

Hvad har det japanske Ainufolk til fælles med dansk landbrug i 1700tallet og dansk byhistorie? Svar: De er alle tre relativt nye og højt profilerede emner på Historie og Områdestudier. I efteråret 2002 fik Historie og Områdestudier nemlig hele tre markante forskere med netop disse interessefeltet adjungeret: Kirsten Refsing der gør sig bemærket ved som dansker at være professor i japansk ved University of Hong Kong

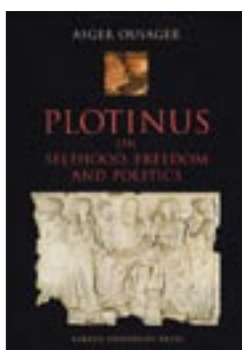
(!), Birgit Løgstrup som efter en rig og afvekslende karriere vender til bage til Aarhus Universitet, og Thomas Bloch Ravn – direktør for Den Gamle By og bestyrelsesformand for Center for Byhistorie. Her udgives de tre forskeres tiltrædelsesforelæsnings.

Birgit Løgstrup, Thomas Bloch Ravn og Kirsten Refsing: *Tre tiltrædelsesforelæsnings: Land og by i Danmark i det lange 18. århundrede – og mission i Japan i det 19. århundrede*. 64 sider. Historie og Områdestudier. 2004

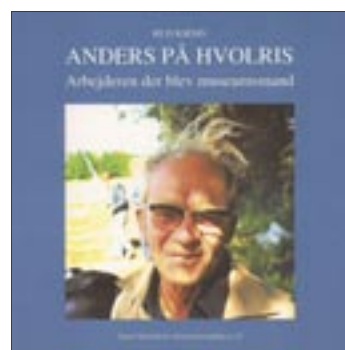
Nyt fra det gamle Grækenland

Det antikke Grækenlands brønd af bidrag til Vestens civilisation er tilsyneladende udtømmelig. Sådan ser det i hvert fald ud fra Dannevang anno 2004, for danske arkæologer synes at blive ved med at gøre relevant fund og konklusioner. Med emner der fx runder Platon, død i det gamle Grækenland og athensk påvirkning af romersk kunst, fremlægger fjerde bind i Det danske Institut i Athens skriftserie således de nyeste resultater af dansk Grækenlandsforskning til glæde for læsere med interesse for arkæologi, historie, filologi og antikforskning. Der aflægges desuden en foreløbig rapport fra dansk-græske udgravninger i årene 1999-2001. Jonas Eiring og Jørgen Mejer: *Proceedings of the Danish Institute at Athens, IV*. 258 sider, ill. 298 kr. Aarhus Universitetsforlag. August 2004

Med Gud i friheden

Visse ting er det tilsyneladende menneskers lod at kæmpe med uanset tidsalder, kultur eller geografi, fx spørgsmålet om den frie viljes clinch med skæbnens tvangsmæssige forudbestemthed. Spørg ethvert menneske med et rimeligt refleksionsniveau om det i dag, og du vil med stor sikkerhed få et svar med overvejelser bag. Eller spørg ny-platonismens hovedfigur Plotin gennem hans værker, og du vil med usvigelig sikkerhed få et kvalificeret bud. I denne runde er det historikeren Asger Ousager som er spørgeren, og Plotins svar fører ham til at overveje sammenhængen mellem individet og Gud. Er Gud selv fri eller nødtvungen, spørger Asger Ousager, og hvad betyder svaret for vor egen indre såvel som ydre frihed? Asger Ousager: *Plotinus on Selfhood, Freedom and Politics*. 397 sider, ill. 398 kr. Aarhus Universitetsforlag. August 2004

Anders steg eventyragtigt op

Op ad denne bogs pressemeddelelse vokser en romanagtig setting befolket af arkæologers herskab og spadesvingeres tjenestefolk – "håndens arbejdere" der står for "det sure slid med skovl og spade", som der står, mens fagarkæologerne tager sig af "det videnskabelige". Virkeligheden er som regel mindre entydig, men roman-rammen er passende for historien om Anders på Hvolris. Anders var en håndens arbejder indtil han en skønne dag mødte forfatteren Peter Seeberg der som leder af Viborg Stiftsmuseum fik de mudrede støvler af Anders og gelejdet ham ind på arkæologernes bonede gulve. Her blev Anders, karismatisk som han var, en legende inden han i god tråd med roman-rammen "på dramatisk vis selv satte et punktum for sit liv." Rud Kjems: *Anders på Hvolris. Arbejderen der blev museumsmand*. 119 sider. 120 kr. Forlaget Hikuin. www.hikuin.dk. Maj 2004

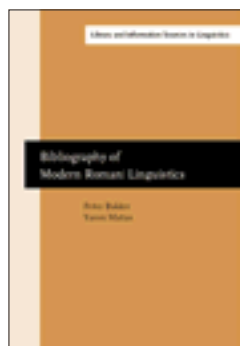

Lær at tale michif!

Egentlig er der noget forræderisk over denne "lær at tale michif"-cd. Sproget man kan lære, anvendes nemlig af dets brugere som er canadiske efterkommere af kreolere og franskmænd kaldet 'Metis', til at markere medlemskab af den kreds af mennesker på blot 500 som i dag har talt sproget fra barnsben. Måske er det endda i sin tid udviklet som en hemmelig kode. Det hemmelige er med denne CD gået fløj-

ten, og det er måske godt det samme. Michif bedømmes nemlig af eksperter til at have kurs mod de evige jagtmarker. Denne lyd-cd som man kan finde udtalevejledninger til på netadressen www.hum.au.dk/lingvist/lokal/michif/michif-CD-texts.doc, forhindrer måske at det sker lige med det samme.

Peter Bakker og Norman Fleury: *Learn Michif*. Audio-cd. Kan rekvireres gratis på linpb@hum.au.dk. Marts 2004

Perkerdansk goes international

En yngre forsker ved Aarhus Universitet vakte for få år siden furore ved at benævne sproget som unge i ghettoer som den århusianske Gellerupplan taler, for 'perkerdansk'. At betegnelsen var de unges egen, gjorde ikke bestyrtelsen mindre. Fænomenet som forskeren undersøgte, er imidlertid ikke så ekstraordinært som betegnelsen, for som denne antologi viser, kendes det over hele verden. 'Perkerdansk' er unge indvandreres sprogblanding, typisk af arabisk og dansk, og blandingen gør det til et "mixed language". "Mixed languages" er svære at beskrive da de ofte indeholder unikke og mærkværdige træk som traditionelle sprogteorier har svært ved at indfange. Fælles for blandingssprogene er dog at de virker som markører for etnisk separation. Peter Bakker og Yaron Matras (red.): *The Mixed Language Debate. Theoretical and Empirical Advances*. 325 sider. 84 Euro. Mouton de Gruyter.

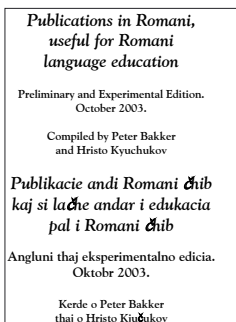
Romani i sprogforskeres førerfelt

Har der nogensinde været tvivl om at et sprog kan være afgørende for et folks indre sammenhængskraft, må tvivlen forstumme i forbindelse med romasigøjnerne. Dette folk har nemlig ikke noget land, er langt de fleste steder ugleset, ligesom dets medlemmer lever under vidt forskellige forhold verden over. Roma-sigøjnernes sprog, romani, er en uomtvistelig identitetsskaber. På trods af de perspektiver for forskning i sprog som disse forhold åbner for, og på trods af at sproget tales af op imod 10 millioner mennesker verden over, har det ikke tidligere været at finde i feltet af ledestjerner for sprogforskere. Med denne bibliografi bidrager Peter Bakker og Yaron Matras imidlertid til den tiltagende interesse i romaernes sprog. Peter Bakker og Yaron Matras (red.): *Bibliography of Modern Romani Linguistics*. 366 sider. 125 Euro. John Benjamins Publishing Company. www.benjamins.com. 2003

Skandinavisk polyfoniteori

La theorie SCandinave de la POLyphonie LInguistique (ScaPoLine), ('Den skandinaviske lingvistiske polyfoniteori') er det sprogvidenskabelige resultat af gruppen *De skandinaviske Polyfonisters* forsøg på at kombinere Bachtins og Ducrots perspektiver på polyfoni.

Bogen henvender sig til såvel professionelle sprogfolk og litterater som alle andre, der interesserer sig for sprogets og teksternes rige fortolkningsmuligheder, hvad enten det er som undervisere som forfattere eller af blot og skær kærlighed til læsning og verbal kommunikation. Henning Nølle, Kjersti Fløttum og Coco Norén: *ScaPoLine – La théorie scandinave de la polyphonie linguistique*. Éditions Kimé, Paris 2004. <http://perso.wanadoo.fr/kime>, 193 sider, 23€ (Frankrig).

Romani-katalog

Bibliografien er 134 sider lang, men endnu en eksperimental udgave, skriver forfatterne om deres katalog over romani-litteratur til undervisningsbrug. Oversigten skal senere blive grundlaget for en database på nettet med udvidede søgemuligheder. Peter Bakker and Hristo Kyuchukov: *Publications in Romani, useful for Romani language education. Preliminary and Experimental Edition*. October 2003. www.hum.au.dk/lingvist/lokal/pdf/romedu-prefinal-november-20.pdf

Bog- og tidsskriftsomtaler er skrevet af David Graff (inklusive sangen om Sandbjerg)

Humanistiske tidsskrifter

Var Jens Lyn fra Libyen?

Historien har utallige eksempler på tilsyneladende uovervindelige magter som med tiden overvindes og kun efterlader sig kuriøse monumenter på historiens lossepladser. Fra statuerne af Stalin og Ceausescu i det gamle Sovjetunionen, over Saddam Husseins smagløse farvelader på irakiske husmure til noget så mærkværdigt som en æresbue i den libyske ørken der minder om et Jens Lyn-inspireret tempel på Mars. Æresbuen er et levn fra Italiens tid som kolonimagt i 1920'erne og -30'erne hvor den blev opført for at markere grænsen mellem to provinser. Ud over denne spektakulære fortælling kan man i *SFINX* denne gang læse om fx højteknologi i romersk tid og om, hold nu fast, "jomfrugrissebassefisseware" (!?). *SFINX*, 27, årgang, nr. 3. 36 sider, farverigt ill. sfinx@hum.au.dk. 50 kr.

Danskerne er dydsmønstre

Hvis magt korrupperer per automatik, så kan danske embedsmænd ikke have megen magt. Det må være konklusionen på den fine bedømmelse som danske embedsmænd år efter år får af organisationen *Transparency International*. Danske embedsmænd er blandt de mindst korrupte i hele verden, fastslår organisationen, og det er godt, for korruption synes at være en af de væsentligste forhindringer for økonomisk vækst. Men hvordan kan det nu være at de danske skrankepa-ver opfører sig så helligt? Det spørgsmål tages op i dette nummer af tidsskriftet *Den jyske Historiker*. Udgangspunktet er konkrete danske korruptionssager fra omkring år 1800.

Den jyske Historiker nr. 104: I statens tjeneste. 160 sider. 140 kr. eller årsabonnement med 4 numre: 320 kr. *Historie og Områdestudier*. Juni 2004

Kriser sætter dagsordenen

Lægger man øret mod jorden og forsøger at udregne retningen for den fælles galopperende flok af europapolitikere og – analytikere, er konklusionen i øjeblikket klar: Alle løber mod talerstolen for at råbe "Krise!" Jean Monnet Centerets syttende nyhedsbrev gør nedslag i tre konkrete sådanne: sidste vinters meget alvorlige sammenbrud i EU's forhandlinger om en forfatning, antisemitismen i Europa samt diplomatiets krise som fx sås i forbindelse med den uovervejede fælles-europæiske bestyrtelse over østrigernes valg af Jörg Haider. Der er således både dagsaktuelle som lidt ældre emner på Monnets dagsorden.

Newsletter fra Jean Monnet Center nr. 17. 72 sider. *Historie og Områdestudier*. www.jmc.au.dk. Marts 2004

Næste gang er det Tyrkiet

Det lignede et punktum for den kolde krig da størstedelen af Europa 1. maj i år blev forenet i EU. Vejen til foreningen var dog brolagt med problemer, og heller ikke nu synes fremtidsudsigterne problemfrie: Tyrkiet er det næste naturlige medlemsland, og selv om nødvendigheden af gode relationer til landet der markerer overgangen til den muslimske verden og Asien, siger sig selv, mener flere at der vil gå længe inden Tyrkiet lever op EU's krav – om nogensinde. Om dette perspektiv gøres der formodninger i Jean Monnet Centerets nyhedsbrev nr. 18 som desuden indeholder indlæg fra seks danske partier om fremtidens europæiske integration og samarbejde.

Newsletter fra Jean Monnet Center nr. 18. 66 sider. *Historie og Områdestudier*. www.jmc.au.dk. Juni 2004

Sursød musik opstår

Ordet 'kulturmøde' er den positive pendant til det noget anderledes klingende 'kultursammenstød', men til trods for den forskellige farvning optræder ordene naturligt sammen. Når kulturer indgår forbindelse, er billedet nemlig altid så komplekst at man både kan tale om forbindelsen som kamp og som udveksling. Lettere bliver det ikke af at man kan identificere kulturer i flere lag: Kulturer på nationsniveau, på standsniveau, som et rent sprogligt forhold, som et receptionsæstetisk forhold eller som en individuel og erfaringsmæssig forskel. I artiklerne i dette nummer af *Kontur* kommer man omkring disse og flere af facetterne i kulturmødets spektrum.

Kontur nr. 8: Kultur møder. *Historie og Områdestudier*. www.hum.au.dk/cek/kontur. Sommer 2004

Adgang forbudt for kvinder!

Selv i disse tider hvor menneskeret-tigheder, herunder kønsligestilling, og kapitalistisk demokrati påtvinges alle vantro med stor selvfølgelighed, lader det sig gøre at støve anderledes tænkende op. Sådanne finder man fx på den nordgræske halvø Athos hvor 1600 mandlige munke lever uden noget der blot minder om kvindeligt selskab – selv hundyr og eunukker er forment adgang. Det har fået kvindelige europaparlamentarikere til at protestere (naturligvis, fristes man til at sige), men munkesamfundet består og er blevet indgående studeret af kunsthistorikeren Anne-Mette Gravgård (hvordan hun så ellers har båret sig ad!). Der er dog andet end munke på tapetet i dette nummer af *SFINX* som indeholder i alt 14 artikler om Nordgrækenland.

SFINX, 27, årgang, nr. 2: Nordgrækenland. 68 sider, farverigt ill. sfinx@hum.au.dk. 65 kr.

Studerende forsvarer deres fag

For kort tid siden blev klassisk filologi, græsk og latin sat på Det Humanistiske Fakultets observationsliste, og af de studerende på disse fag blev dette opfattet som en trussel mod fagenes fremtid. Derfor sendte de i april et åbent brev til dekanatet hvori de gav udtryk for at STÅ-produktionen og det tværfaglige samarbejde som fagene indgår i, er for smalt et grundlag at debattere fagene på. Afdelingen for klassiske sprog er "blomstrende, lærerig og meget kompetencegivende", skriver de studerende bl.a. Brevet er trykt i dette nummer af AGORA som desuden rummer en række faglige artikler, fx om handel med apuliske vaser.

AGORA nr. 2, 2004. 38 sider. Klassisk Arkæologi og Klassisk Filologi.. agora@hum.au.dk. Maj 2004

Humanister er skizofrene!

Gåde: Hvem kan analysere, formidle, tænke tværfagligt og være forandringsparat? Arbejde med alt fra personale til systemudvikling? Svarer du "en humanist", er du næppe på bølgelængde med de fleste arbejdsgivere. Humanister er nemlig ifølge professor Per Fibæk Laursen dårlige til at forklare hvorfor netop de har det relevante faglige grundlag. Arbejdsgiveren ansætter derfor snarere "en rigtig akademiker", mener Per Fibæk Laursen. Miseren er historisk: Humaniora har lidt af skizofreni i 25 år – en uholdbar splittelse mellem studiernes fokus på fagligheden og strategien om at sælge humanister på deres almene kompetencer. *Minerva* sætter i dette nummer fokus på problemet. *Minerva – magasinet for universitetsstuderende* nr. 5, september 2004. 16 sider. minerva@magister.dk. september 2004

Arabiske videnskabsmænd havde frie hænder

For hovedparten af den vestlige verdens forskere i biologi er den arabiske verdens indsigter hvad angår zoologi og botanik, lukket land. Men indsigterne findes i rigt mål, i hvert fald i den arabiske middelalder som Philippe Provençal her redegør for. De arabiske videnskabsmænd var på denne tid ligefrem så godt inde i sagerne at de åbent modsagde antikke mestre som Aristoteles og Galen hvis deres udsagn stred mod empirien. Desuden arbejdede de i modsætning til senere europæiske kollegaer ikke under en religiøs ortodoks pres hvorfor de kunne udføre undersøgelserne uhindret. De begrænsedes fak-

tisk tilsyneladende kun af at senere tider apparatur og metoder ikke var opfundet. *Philippe Provençal: Om zoologiens og botanikkens historie i den klassiske arabiske kultur. 34 sider. Arbejdspapir nr. 126 fra Center for Kulturforskning. September 2004.*

Sproget er et fængsel

Sofisten Gorgias var ikke bange af sig og forsvarede fx holdninger som at intet eksisterer, at vi i hvert fald ikke ville kunne opnå sikker viden om det eksisterende, endside give vores viden ord. I dette nummer af *Augias* tager Karsten Hvidtfelt Nielsen fat på det sidste synspunkt i artiklen med den sigende titel: *Limits of language*. Ifølge Karsten Hvidtfelt Nielsen havde Gorgias ret i at sproget er et fængsel, mens han finder det knap så sikkert at sproget, som Gorgias mente, er uden rationel kerne. Og den tyske logiker Gottlob Frege har angivet retningen for en test af sproget som kan give svaret. Karsten Hvidtfelt Nielsen gætter på at computerforskere allerede har udført testen, dog sandsynligvis uden at vide det. *Augias* nr. 64, 2004. 34 sider. Afdeling for Tysk. August 2004

At gøre livet nødvendigt

Vi kender sikkert alle sammen den behagelige følelse af orden og harmoni over fortidige oplevelser og handlinger som opstår når vi fortæller andre om dem. Tilsyneladende er det fortællingen selv der sletter uoverskueligheden i det levede livs flimmer af det tilfældigheder og præsenterer det fortalte i forklarelsens skær. I den selvbiografiske genre som er Svend Erik Larsens analyseobjekt, er det særligt tydeligt, for her er det ofte selve målet at overvinde de temporære betingelser for menneskelig eksistens og give det individuelle liv en fortolkning som gør det nødvendigt. Her ses livet fra målstregen, og set herfra anfægter kontingens eller tilfældighed livets berettigelse. *Svend Erik Larsen: Subjective Contingency and Autobiographical Writing. 18 sider. Arbejdspapir fra Litteraturhistorie. www.litteraturhistorie.au.dk. August 2004*

Krigen sluttede med forbrødring

Da Berlin-muren faldt i efteråret 1989, og Tyskland mindre end et år senere var genforenet, fik 2. Verdenskrig sit eftertrykkelige punktum. Krigens afslutning var måske ikke det fremmest emne for skåltalerne, men adfærden som sejrsmag-

terne fra verdenskrigen viste i genforeningsdagene, talte i sig selv et tydeligt sprog om nedtonet fjendskab. Især var det overraskende at Sovjetunionen ikke blot affandt sig med DDR's optagelse i Forbundsrepublikken, men også med den forenede forbundsrepublikks NATO-medlemskab. Sovjetunionens reaktion skyldtes måske nok et behov for finansiell hjælp fra Vesten, men resultatet var ikke desto mindre at krigens grimme symbol og reelle adskillelse gik op i røg, jubel og souvenirs.

Jacob C. Jacobsen: Tyskland: Enhed, sikkerhed og sejrsmagter. 150 sider. 50 kr. www.jmc.au.dk. Jean Monnet Centerets skriftserie nr. 7. Juni 2004

Tissepause eller teknikfascination?

Reklamer er ikke bare noget man efter for godt befindende ser eller tager som tv's anledninger til tissepauser. Reklamer repræsenterer komplekse tekster hvis fremmeste kendetegn ifølge Anne Marit Waade er en effektiv henvendelsesform som sætter beskueren i centrum. Og det er ikke bare beskuerens økonomiske formåen, men i lige så høj grad beskuerens blik, kompetencer og receptionsformer som er i centrum. Til tider kan køb-salgs-konteksten helt forsvinde, mener Anne Marit Waade, idet selve skuelysten, den interaktive leg og fascinationen af tegn og teknik får overtaget. Det gør reklamer til rent æstetiske oplevelser.

Anne Marit Waade: Reklameæstetik. 48 sider. Arbejdspapir nr. 127 fra Center for Kulturforskning. September 2004.

I poesien er alle ens

På passepartouts redaktion har man denne gang gjort som forbilledet, kunsten, når den er bedst: løbet linen ud. I stedet for at holde sig inden bag sikre, men snævre indhegninger som hegnsplæne 'poesi', 'billedkunst' og 'musik' udgør omkring kunstens græsmarker, er udbrudsforsøg blevet forsøgt og efterforsket. Målet er at svare på hvad der sker når kunstarter mødes – bekriker de eller befrugter de hinanden? I panelet er indfor-skrevet kloge, udøvende kunstnerhoveder som Knud Odde, Naja Marie Aidt og Lars Bukdahl, og som en tese kastes det ud at udbrud overhovedet ikke er nødvendige. Måske er alt kunst frie indvånere i 'den poetisk sindstilstands' løvsale?

Passepartout – skrifter for kunsthistorie nr. 23, 12. årgang, 2004: Billedkunst · Poesi · Musik. 208 sider. 110 kr. Kunsthistorie. Juni 2004

Narrativitet, terror og undervisningsudvikling

Læser man det lille, uanselige hæfte betitilet CfK-NYT, kommer man omkring anseelige nyheder med relevans for humaniora. Her præsenteres arrangementer, fx en konference om kognition og erkendelse i religiøs narrativitet, her formuleres projekter, fx Michael Taarnbys kortlægning af islamiske terroristers rekruttering i Europa, og her åbnes dørene for det nye Center for Undervisningsudvikling. På dette center der ledes af lektor Hanne Leth Andersen, er målet at sætte fokus på bl.a. undervisnings- og eksamensformer, læring, studiemiljø og samarbejde ved Det Humanistiske og Det Teologiske Fakultet. CfK-NYT lægger desuden sider til Anne Marit Waades afrapportering fra det tværfaglige forløb *Turisme i globalt perspektiv*.

CfK-NYT nr. 47. 32 sider. Center for Kulturforskning. Maj 2004

Fristed for frankofile

Det har længe været *comme il faut* at tale om 'det moderne' som noget der hører tiden efter 1850 til. Så simpelt er det imidlertid ikke, hævder netværket bag tidskriftsserien 'Classicisme & Lumières': Den franske klassiske kultur, som bl.a. Rousseau og Montesquieu repræsenterer, er relevant både som kilde til og spejl for aktuelle, kulturelle problemstillinger, hævdes det. Om aktualiteten skyldes de bestemmelser af mennesket, naturen og det skønne som den franske klassiske kultur frembringer, eller om måden hvorpå bestemmelserne frembringes, er mere vigtig – ja, det er selve spørgsmålet som fik netværkssamarbejdet 'Classicisme & Lumières' mellem Aarhus, København, Roskilde og Syddansk Universitet til at opstå.

Classicisme & Lumières nr. 1, marts 2004. 102 sider. Bestilling: cmeiner@hum.ku.dk eller jette@villemoes.com.

Kalkmalede kroppe og blikket på dem

De senmiddelalderlige danske kalkmalerier udgør et rigt felt for krops- og visualitetshistoriske studier. Både fromme og knap så fromme legemer viste sig frem på kirkernes vægge og hvælv for at tilbyde deres beskuerne en mulighed for personlig identifikation. Den mimetiske betragter kunne se sig selv såvel i Kristi blødende legeme som i den syndige krops frivole fremtoninger og uhumske udgydelser. Gennem en sakramental og somatisk forståelse af synet kom den seende til at stå i et intimt kropsligt forhold til de afbildede legemer og deres påtrængende udsøndringer. Samtidig fremstod en række obskøne og blottende figurer som en erotiseret spejlvending af Corpus Christi og dets kultiske selvudstilling.

Hans Henrik Lohfert Jørgensen: *I kroppens spejl. Krop og syn i senmiddelalderlige danske kalkmalerier*. 111 sider. Arbejdspapirer fra Afdeling for Kunsthistorie, nr. 5 – 2004.

Herfra og til evigheden

Igen i år sørger Studenterrådet med rushåndbogens nødhjælps-pakke af råd og retningslinjer for at universitetslivets debutanter kan entrere studielivets chokerende scene med stil. Og chokkene som russerne skal forberedes på, stammer ikke blot fra kommende vildfarelser i akademiske floskler og fredagsbar-køer. De kommer i tilsvarende mål fra den anden side af universitetets gule mure, fx som mødet med en ny by, masser af nye ansigter, SU-systemet, boligjagt og krav om initiativ i egen uddannelse. Rushåndbogen er dog ikke formelt præget af dette angstfremkaldende nye, men er velordnet udstyret med korte og præcise indføringer til universitetet og Studenterrådet. Dette er begyndelsen til et nyt liv – god fornøjelse, skal det lyde herfra!

Rushåndbogen 2004. 116 sider, farverigt ill. Studenterrådet ved Aarhus Universitet.

Tag skridtet ud i praksis

En række fag på landets gamle universiteter har måttet lægge ryg til kritik for at være for fokuseret på at forme de studerende til forskere på trods af at kun et fåtal får en forskerkarriere. Et skridt på vejen mod at gøre uddannelserne mere bredt kvalificerende som de nyere universiteter allerede har taget, er at indføre egentlig praktik og fremme mundtlige fremstillinger i forhold til skriftlige. Er der schwung nok i dette skridt til at det sætter sig aftryk i universiteternes dagligdag, kan Lis Hedelund og Peter Stray Jørgensens bog hurtigt få ben at gå på. Heri gives der nemlig retningslinjer for hvordan man effektivt kombinerer skrift og tale i almindelighed og i eksamener i særdeleshed.

Lis Hedelund og Peter Stray Jørgensen: *Mundtlig eksamen med skriftligt materiale/synopsis*. 39 sider. 48 kr. Forlaget Samfundslitteratur. April 2004

Kalenderen

Ph.d.-forsvar

fredag, 24. september 2004 kl. 1300–1600

Nærmest en leg. En undersøgelse af sprog og interaktion i dansk webchat

undervisningsassistent Tina Thode Hougaard

Bedømmelsesudvalg:

Afdelingsleder, lektor Mette Kunøe (formand), Aarhus Universitet.

Lektor Mie Femø Nielsen, Københavns Universitet.

Professor Ib Poulsen, Roskilde Universitetscenter.

Hovedvejleder: professor Ole Togeby, Aarhus Universitet.

Forsvarshandlingen ledes af:

viceinstituttleder, lektor Per Stounbjerg, Aarhus Universitet.

Afhandlingen kan gennemses på Nordisk Instituts sekretariat. Et resumé af afhandlingen kan udleveres.

Arrangør: Nordisk Institut.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale 340, Trøjborgkomplekset, Niels Juels Gade 84, etage 3

videoaften

fredag, 24. september 2004 kl. 1900

Tysk videoaften

Denne aften skal vi se to tyske film, der vil tage øst-vestkonflikten op ud fra en humoristisk vinkel, nemlig Good bye Lenin og Sonnenalle. Sonnenalle er en film, som foregår ved Muren en gang i firserne og prøver at arbejde med forholdene mellem øst og vest. Good bye Lenin foregår lige omkring Murens fald og tager fat på nogle af problemerne mellem øst og vest og de store ændringer, da muren faldt.

Good bye Lenin er fra 2003, og Sonnenalle er fra 1999.

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Fest

fredag, 24. september 2004

Semesterstartsfest

Semesterstartsfest: Koncert med Kashmir. Hver billet kostet 140 kr og kan købes på Studenterrådets sekretariat i Studenternes Hus, Nordre Ringgade 3. Daglig åbningstid: Mandag-torsdag 9-15 og fredag 9-13.

Mere på: <http://www.sr.au.dk>

Arrangør: Studenterrådet.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Stakladen.

Afskedskonference

fredag, 24. september 2004 kl. 0900

Afsked med professor, dr.phil.Henrik Thrane

Professor, dr.phil. Henrik Thrane fylder i august 70 år og går på pension den 31/8. Afdeling for Forhistorisk Arkæologi, ønsker at tage afsked med Henrik på en passende måde.

En bred vifte af forskere fra ind- og udland har ligeledes ønsket at gøre afskeden fagligt givende, festlig og mindeværdig. Se venligst vedlagte foreløbige program for konferencen; endeligt program følger efter sommerferien. Deltagelse i arrangementet (incl. kaffe) er gratis, men kræver tilmelding. Frokost og deltagelse i festmiddagen på Mallings Kro mod betaling. I bedes venligst tilmelde jer på vedlagte blanket og sende den retur med e-post eller almindelig post. Check modtages gerne. Alternativt kan man betale kontant til Birgit Rasmussen ved ankomst. Venlig hilsen Jens Andresen, Jytte Ringtved og Helle Vandkilde

Friday, September the 24th

Landscape & settlement session

09.15 Coffee

09.45 David Stronach: Recent

archaeological investigations in Iran

10.30 Graeme Barker: The Wadi

Faynan survey: The Jordanian Bronze Age landscape

11.15 Nico Roymans: The organisation

of Late Iron Age societies in the

Lower Rhine region

12.00 Photograph of seminar

participants

12.15 Lunch

Kulturarvssession (på dansk)

13.15 NN

13.45 Niels H. Andersen:

Koordinering af forskning og

antikvarisk virksomhed. Eksempler

fra Moesgård Museums virke

14.15 Lise Hannestad: Forskning,

antikvarisk virksomhed og politik set

fra klassisk arkæologi

14.45 Henrik Thrane

Arrangør: Forhistorisk Arkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: Foredragssalen.

Seminar

fredag, 24. september 2004 kl. 1300–1500

Magten og ordene I Fra høvdingesamfund til sygekassesamfund

Lektor, cand.mag. i klassisk filologi Ivar Gjørup.

Ivar Gjørup er forfatter af bogen Den sjette sans om skriftkulturens plads i uddannelse og offentlig bevidsthed, Spektrum 2000. Tegner og forfatter til tegneserien EGOLAND, dagligt i Politiken. Betragtninger over Xenophons Hieron. Denne korte dialog - mellem tyrannen i Syrakus Hieron og digteren Simonides - foregriber velfærdsstatens tænke-måde, og drøfter magtens grundlag, enten voldsmagt eller samtykke.

Indholdet og forløbet gennemgås, tekstens mening overvejes i diskussion med Leo Strauss, som publicerede sin On Tyranny: An Interpretation of Xenophon's Hieron i 1950. Yderligere information: ivar@egoland.dk, oldjk@hum.au.dk.

Seminarret er gratis og består af en forelæsning med efterfølgende diskussion.

Mere på: www.igl.ku.dk/~aigis/2001,1/hieron.pdf

Arrangør: Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, Afd. f. Klassisk og Romansk..

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 414. Lokale: 407.

Foredrag

søndag, 26. september 2004 kl. 1400–1500

Arkæologi og naturvidenskab

Dendrokronolog Kjeld Christensen, Trædateringslaboratoriet Wormianum, Moesgård Museum

Når arkæologiske genstande undersøges med naturvidenskabelige metoder, får forskerne ofte nye og spændende oplysninger om fortidens kultur, landskab og samfund. Kjeld Christensen fortæller om, hvad årringsdatering, vedanatometiske undersøgelser og pollenanalyser kan bruges til i forbindelse med arkæologisk materiale. Foredraget er arrangeret i anledning af Dansk Naturvidenskabsfestival 2004.

Arrangør: Forhistorisk Museum

Moesgård.

Åben for: Alle (offentligt).

Debataften
tirsdag, 28. september 2004 kl. 2000–2200

Leg og Læring

En debat- og dialogaften om børns leg og læring i pædagogik, teknologi og på museum. Nogle temaer vil være:

Leg og køn: Tidligt lærer børn, at nogle lege er mest for drenge, og andre mest for piger. Hvordan er voksnes iscenesættelse af leg med til at skabe legenes køn? Kunne eller burde vi gøre det anderledes?

Legens teknologier: Teknologi er et vigtigt element i mange børns leg. På hvilke måder bruger børn teknologi? Og hvad lærer børn ved at bruge teknologi i lege? Læring gennem leg –leg gennem læring: Børn lærer gennem leg, men kan må lære børn noget, når de leger? Er kombinationen leg og læring mulig, endsige ønskelig?

Leg og liv: Leg er ofte noget, man forbinder med barndommen. Kunne leg også være et element i voksnes læring? Kan vi lære af børnenes leg?

Paneldeltagere:

Klaus Thestrup, Jydsk Pædagog-Seminarium Randers

Anne Flemmert Jensen, Senior Researcher, LEGO Learning Institute
Ole Caprani, Datalogisk Institut, Aarhus Universitet

Moderator: Carina Serritzlew,
Kvindemuseet i Danmark

LEG OG LÆRING arrangeres i tilknytning til Dansk

Naturvidenskabsfestival og udstillingen Det Legende Menneske - Leg og Legetøj i Rådhushallen i Århus.
Mere på: <http://www.kultunaut.dk/perl/sted/nr-2015607>

Arrangør: Institut for Videnskabshistorie.
Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Kvindemuseet. Lokale: caféen. Domkirkeplads 5, 8000 Århus C

Foredrag

onsdag, 29. september 2004 kl. 1900

Spørgsmål på livets kant

Hospitalspræst Preben Kok

Hvad er det for tanker, der melder sig, når mennesker står ansigt til ansigt med alvorlig sygdom? Hvilken rolle spiller tanker om synd og skyld? Er der tale om udpræget skyldfølelse hos den syge, eller er der snarere tale om forurettelse? Hvad betyder det for samtalen, at Jesus har sagt: "Den, er ikke modtager Guds rige som et lille barn, kommer slet ikke ind i det"? Hvad sker der mellem råbet: "Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?" og ordene: "Far, i dine hænder betror jeg min ånd"? Kan der være forskel på samtaler med mænd og kvinder i den situation? Dette er blot nogle af de spørgsmål, som

hospitalspræst Preben Kok kommer ind på denne aften, hvor han taler om mødet med mennesker, der er ramt af alvorlig sygdom eller er døden nær. Ved den indledende gudstjeneste prædiker cand. theol. Nana Hauge. Gratis fællesspisning kl.18.00 i sognegården. Tilmelding til præst eller Studentermenighedens kontor. Arrangør: Studentermenigheden. Åben for: Alle (offentligt).

Foredrag

onsdag, 29. september 2004 kl. 1900

Carsten Niebuhrs arabiske rejse

Antropologen, lektor, dr.phil. Michael Harbsmeier, Roskilde

I 1761 drog fem unge lærde europæere fra København til Arabien (Yemen og Egypten) for at udforske de lande, man indtil da mest havde kendt fra Bibelen. Syv år senere vendte Carsten Niebuhr hjem som eneste overlevende. Niebuhrs rejseberetning opnåede europæisk berømmelse for et nyt dybtgående indblik i de islamiske landes kultur, sprog, befolkninger og geografi, ja i levevis, klædedragter, bygningsværker, musikinstrumenter osv. Aldeles nyt var imidlertid også noget andet: Niebuhrs arabiske rejse var en af de første rent videnskabelige ekspeditioner overhovedet. I dette foredrag skal det dreje sig om at følge Carsten Niebuhr i hans rejsepraksis for på denne måde at få en bedre forståelse af, hvad det vil sige at tage på feltarbejde.

Arrangør: StudenterKredsen.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Studenternes Hus. Lokale: Hornung-stuen.

Konference

torsdag, 30. september 2004 kl. 1000–1500

Tradition and

innovation in chinese opera

Afdeling for Dramaturgi og Odin Teatret afholder i samarbejde to konferencer på Institut for Æstetiske fag. En-dags konference om kinesisk teater og detS relation til moderne teater.

Deltagelse er gratis.

Program

10:15-11:00 Alette Scavenius introducerer til Beijing opera

11:15-12:00 Skuespilleren Wu Hsing-Kuo fra Taiwan demonstrerer Beijing opera teknik

13:00-13:30 Janne Risum: Eisenstein og Beijing opera

13:30-14:00 Exe Christoffersen: Brecht og Beijing opera

14:15-15:15 Alette Scavenius, Exe Christoffersen og Janne Risum: Interkulturelle perspektiver omkring Beijing opera før og nu.

Skuespilleren Wu Hsing-Kuo fra Taiwan vil opføre sin enmandsforestilling King Lear (2 timer) onsdag 29.9. og torsdag 30.9. på Granhøj Dans, begge aftener kl. 20. Henvendelse Erik Exe Christoffersen, Afdeling for Dramaturgi. Arrangør: Center for Teater Laboratorie Studier, Afdeling for Dramaturgi. Åben for: Alle (offentligt). Sted: Bygning Kasernesenen. Lokale: Store sal. Langelandsgade 139

Oktober

Ph.d.-forsvar

fredag, 1. oktober 2004 kl. 1300–1600

At videreføre traditionerne. En etnografisk komparativ analyse af to danske idrætsuddannelser for folkelige ledere og elitetrænere

Sine Agergaard

Bedømmelsesudvalg: Tomas Peterson, professor, Malmø Høgskola, Sverige
Else Trangbæk, lektor, Institut for Idræt, Københavns Universitet, Bodil Selmer, lektor, Aarhus Universitet (formand)
Vejledere: Nils Ole Bubandt, lektor, Aarhus Universitet, Niels Kayser Nielsen, lektor, Aarhus Universitet, Ronald Frankenberg, professor emeritus, Brunel University, UK.

Sine Agergaard har gennemført ph.d.-studiet ved Afdeling for Antropologi og Etnografi ved Aarhus Universitet. Forsvarshandlingen må højst vare 3 timer incl. 15 min. pause.

Et eksemplar af afhandlingen ligger til gennemsyn på afdelingen.

Arrangør: Antropologi og Etnografi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Foredragssalen, Moesgård

Konference

fredag, 1. oktober 2004

Excavating the Mind: Cross-sections through culture, cognition and materiality

Excavating the Mind sætter fokus på forholdet mellem menneskets kognition og dets materielle kultur. Initiativet til konferencen er arkæologisk, men arrangementet henvender sig til alle discipliner, der beskæftiger sig med kulturel praksis og kognition. Konferencen vil således inkludere bidrag fra arkæologi, filosofi, religionsvidenskab, semiotik og socialantropologi. Foredragsholdere (listen er endnu ikke komplet): Per-Aage Brandt, Terje Gansum, Chris Gosden, Mads Holst, Tim Ingold, Mads Jessen, Niels Johannsen, Andrew Jones, Carl Knappett, Lambros Malafouris, Steven Mithen, Deborah Olausson, Robert Preucel, Colin Renfrew, John Robb, David Warburton. Nærmere information i næste nummer af CfK Nyt. Arrangør: Center for Kulturforskning. Sted: Søauditorium 2.

Seminar

lørdag, 2. oktober 2004 kl. 1000–1700

Stil og virkelighed

Poetik og litteraturhistorie i klassisk og moderne litteratur

Kollokviet afholdes af det landsdækkende Sprog- og Kulturnetværk, der i 2004 arbejder med det overordnede tema Sproglig konstruktion af kulturel identitet. Kollokviet sigter mod at udforske spændingsfeltet mellem normativitet og beskrivelse i vores tilgang til litteraturen, det vil sige vekselvirkningen mellem poetik og retorik på den ene side og den kanonopfattelse og periodiseringsproblemer som en given litteraturhistorie er udtryk for på den anden. Kollokviet ses som et indlæg i debatten om sprogfagernes fremtidige position og fornyelse.

Program

10.15-10.30 Opening

10.30-11.15 Peter Hainsworth (University of Oxford): Consensus and tradition in the construction of a Literary Encyclopedia

11.30-12.15 Ole Thomsen (Aarhus Universitet): The poet as actor: the concept of identification in ancient Greek poetics (Aristophanes, Plato, Aristotle)
14.00-14.45 Andrew Laird (University of Warwick): Recognising Vergil
14.45-15.30 Thomas Poiss (Humboldt-Universität zu Berlin): The German Pindar in the making
15.30-16.00 Kaffepause
16.00-16.45 Christopher Prendergast (University of Cambridge): The concept of 'siècle'. About periodisation in Literary History
16.45-17.30 Lene Waage Petersen (Københavns Universitet): Canon Displacements in the 20th Century Italian Literature
Interesserede bede henvende sig til Marianne Pade (oldmp@hum.au.dk) for yderligere oplysninger
Mere på: <http://www.staff.hum.ku.dk/lauha/SprogogKultur/default.htm>
Arrangør: Sprog- og Kulturnetværket.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Auditorium Classicum.
Lokale: 414/407.

Why a Theatre Laboratory? 4.-6. oktober

Et nyt internationalt teaterforskningscenter med navnet Centre for Theatre Laboratory Studies (CTLS) som et samarbejde mellem Nordisk Teaterlaboratorium/Odin Teatret og Institut for de Æstetiske fag (Afdeling for Dramaturgi) ved Aarhus Universitet bygger bro mellem de akademiske studier og den teatralse praktiske kunst. CTLS udforsker den teori og praksis i forlængelse af mestre som Stanislavski, Copeau, Decroux, Mejerhold, Grotowski, Barba, Mnouchine og Odin Teatret. Centrets aktiviteter udgøres af bl.a. forskning på internationalt niveau i den kulturelle, kunstneriske og sociale betydning af teater som laboratorium. Det rummer et internationalt teaterarkiv, der er baseret på Odin Teatrets mangeårige og omfattende samlinger. Desuden organiserer

det analytiske og praktiske seminarer og konferencer omkring teater og har til formål at skabe et optimalt stimulerende miljø for både forskere og kunstnere.

Den første offentlige aktivitet i Centrets regi er nu klar til at se dagens lys. Det drejer sig om et internationalt Symposium ved titlen Why a Theatre Laboratory? i Århus i perioden 4-6. oktober 2004. Symposiet er en del af en række aktiviteter, som tilbydes i forbindelse med Odin Teatrets 40 års jubilæum.

I løbet af Symposium kommenterer adskillige danske og internationale teaterforskere emnet Risks and Anomalies in Europe 1898-1999. Emner af de forskellige oplæg breder sig fra 1898 til 1999, perioden som er iderig og revolutionær for det moderne teater.

Hver dag er der oplæg, video, arbejdes demonstrationer og forestillinger samt kommentarer fra Eugenio Barba, Odin Teatrets leder.

Konference

mandag, 4. oktober 2004 kl. 0900–2200

Why a Theatre Laboratory?

Program

Mandag 4.10

9.30-11.00. Janne Risum: Introduction, Mirella Schino: Theatre Laboratory as Blasphemy, ExeChristoffersen: In Search of the Essence.
11.30-13.30 Franco Ruffini: Stanislavskij - Why a Theatre Laboratory? 14.30-16.30 Béatrice Picon-Vallin: Meyerhold - Why a Theatre Laboratory? 17.00-18.30 Patrice Pavis: Copeau - Why a Theatre Laboratory? 20.00 Work Demonstration by Gennadi Bogdanov and discussion.
Deltagelse er gratis. Jubilæet fortsætter og afslutter med The theatre that Dances, Århus Gran Teater den 07.-10.10.2004, en række master classes, workshops og oplæg af Teatr Piesn Kozla fra Polen, Théâtre du Mouvement fra Frankrig, Augusto Omolú fra Brasilien og de danske teatre Granhøj Dans og Odin Teatret. Får I behov for yderligere oplysninger, er I velkomme til at kontakte: Tatiana Chemi Strøm, Ph.D. Tlf.+4586125409 Mobil+4522393546 E-mail: tatiana@stofanet.dk
Mere på: http://www.odinteatret.dk/ctls/activities/ctls_40_aar/ctls_40_aar.htm
Arrangør: Center for Teater Laboratorie Studier, Afdeling for Dramaturgi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Kasernescenen. Lokale: store sal. Langelandsgade 139

Konference

tirsdag, 5. oktober 2004 kl. 0900–2200

Why a Theatre Laboratory?

9.30-11.30 Marco de Marinis: Decroux

- Why a Theatre Laboratory?

11.30-13.30 Zbigniew Osinski and Leszek

Kolankiewicz: Grotowski and Flaszen

- Why a Theatre Laboratory?

14.30-16.30 Georges Banu: Brook - Why a Theatre Laboratory?

17.00-19.00 Béatrice Picon-Vallin and

Georges Banu: Le Théâtre du Soleil - Why a Theatre Laboratory?

20.00 Work Demonstration by Théâtre du Mouvement and discussion.

Mere på: http://www.odinteatret.dk/ctls/activities/ctls_40_aar/ctls_40_aar.htm

Arrangør: Center for Teater Laboratorie Studier, Afdeling for Dramaturgi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Kasernes scenen. Lokale: Store sal. Langelandsgade 139

Konference

onsdag, 6. oktober 2004 kl. 0900–2200

Why a Theatre Laboratory?

Onsdag 6.10

9.30-11.30 Ferdinando Taviani: Odin Teatret - Why a Theatre Laboratory?

12.00-13.00 Raquel Carrió: Irradiations in Latin America.

14.00-15.30 Nicola Savarese: Irradiations in Asia.

16.00-17.30 Richard Schechner:

Irradiations in the USA. Why a Theatre Laboratory in the Third Millennium?

17.30-18.30 Eugenio Barba: Final Reflections.

20.00 Work Demonstration by Odin Teatret and general discussion.

Arrangør: Center for Teater Laboratorie Studier, afdeling for dramaturgi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Kasernes scenen. Lokale: store sal. Langelandsgade 139

Seminar

onsdag, 6. oktober 2004 kl. 1400–1600

Biologisk antropologi med udgangspunkt i skeletmaterialet fra Øm Kloster

Arkæolog Lene Møllerup

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: Auditorium 5. Bus nr. 6 går direkte til Moesgård

Gæsteforelæsning

onsdag, 6. oktober 2004 kl. 1400–1600

The Japanese Women's Movement in its Global Context

Professor Mikiko Eto, Hosei University, Japan

Yderligere oplysninger hos Annette

Skovsted Hansen (ostash@hum.au.dk)

Arrangør: Østasiatisk Afdeling, Institut for Historie og Områdestudier.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 465. Lokale: 218. Jens Chr. Skous Vej

Foredrag

onsdag, 6. oktober 2004 kl. 1900

Inden for murene

v/ fængselspræst Dorte Ørtved

Selvom et åbent fængsel ikke ligger gemt

bag pigtrådshegn og tykke mure, er

man også i et åbent fængsel "inden for

murene". Et fængselsophold er et stort

indgreb i det enkelte menneskes liv og

dermed også meget belastende for såvel

den indsatte som dennes familie. Kirken

i fængslet har stor betydning af mange

grunde; men måske især fordi den ikke

er en del af systemet. Ligeledes møder

de indsatte præsten med stor velvilje og

forventning, fordi præsten som den eneste

i systemet har absolut tavshedspligt,

også over for systemet. At kirken og

præsten har en vigtig funktion i fængslet

kommer ikke blot frem, når der holdes

gudstjeneste i fængslets kirke, som de

indsatte selv har bygget, men naturligvis

også i de mange samtaler, som præsten

fører med den enkelte indsatte om hans

problemer. Men først og fremmest står

kirken og præsten som garant for, at der

er andet og mere at sige om et menneske

end det, som straffeattesten kan udsige.

I foredraget "Inden for murene"

fortæller Dorte Ørtved, fængselspræst

i Statsfængslet ved Sdr. Omme gennem

de sidste 17 år, fortælle om livet i et

åbent fængsel og hvilken rolle, kirken og

præsten spiller i fængslets og de indsatte

liv.

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Ph.d.-forsvar

fredag, 8. oktober 2004 kl. 1300–1600

Ruter og rutinisering.

Strukturationen af fjernudveksling i Nordeuropa 700-1000

Søren M. Sindbæk

Kl. 13.00 Søren M. Sindbæk. Redegørelse for afhandlingen

Kl. 13.30 Anne Pedersen: Indlæg og dialog med Søren Sindbæk

Kl. 14.15 Kaffepause

Kl. 14.30 Kommentarer og spørgsmål fra salen

Kl. 14.50 Ingmar Jansson: Indlæg og dialog med Søren Sindbæk

Kl. 15.35 Afrunding ved formanden for bedømmelsesudvalget

Afsluttende bemærkninger ved Søren M. Sindbæk

Formel afslutning af handlingen

Bedømmelsesudvalg:

Ingmar Jansson, fil.dr., docent,

Stockholms Universitet

Anne Pedersen, ph.d., seniorforsker, Nationalmuseet

Jan Kock, lektor, Aarhus Universitet (formand)

Vejledere:

Else Roesdahl, professor, litt.d., Aarhus Universitet

Ulf Näsman, fil.dr., docent, Aarhus Universitet/professor, Höögskolan i

Kalmar

Forsvarshandlingen må højst vare tre timer

Et eksemplar af afhandlingen er fremlagt på sekretariatet

Arrangør: Forhistorisk Arkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Auditorium 5 på Moesgård (indgang gennem Afdeling for Antropologi over for "Bassebo")

Foredrag

fredag, 8. oktober 2004 kl. 1500

Jubilæumsarrangement

v/ Claus Hagen Petersen

Claus Hagen Petersen causerer over den bagage historiestudiet har givet

ham som historielærer i 30 år og tv- og radiojournalist i 20. Formidlingen (eller

rettere den manglende) af historie i

de danske medier, brug og misbrug af

historie i den såkaldte værdikamp og

udviklingen i historieundervisnings form

og indhold får et par ord med på vejen.

Ved den efterfølgende reception byder vi på en lille forfriskning.

Arrangør: Historia.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Aulaen (410).

Videoaften

onsdag, 13. oktober 2004 kl. 1900

Små Ulykker og Forbrydelser

Videoaften på Rødkløvervej. De, der ikke fik chancen, har den nu! Som en opfølger til arrangementet med Annette K. Olesen byder vi indenfor til en hyggeaften med de to film "Små ulykker" og "Forbrydelser".

Kom og vær med, og medbring gerne en pose slik eller chips.

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Gudstjeneste

søndag, 17. oktober 2004 kl. 1000

International Gudstjeneste

Vi fejrer international gudstjeneste sammen med udenlandske studerende fra primært en lang række afrikanske og asiatiske lande. De opholder sig på forskellige uddannelsesinstitutioner i Danmark i dette efterår og mødes i Århus i denne weekend, bl.a. for at fejre gudstjeneste sammen med Studentermenigheden og Møllevang sogn. Traditionen tro medvirker vores udenlandske gæster med prædiken og musikalske indslag. Efter gudstjenesten er der frokost i sognegården, en blandet buket interkulturel underholdning, og midt på eftermiddagen slutter vi af med kaffe i studenterpræsteboligen.

Er menneskesynet det samme i kristendom og islam? Debatmøde med stiftspræst, dr.theol. Lissi Rasmussen og imam Fatih Alef

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Debataften

onsdag, 20. oktober 2004 kl. 1900

Islam og kristendom

Dr. Theol. Lissi Rasmussen og Fatih Alef
Islam og kristendom har fælles historiske rødder, som går tilbage til historien om Abraham. Begge indeholder troen på én Gud, der har skabt verden og mennesket. Der er også grundlæggende forskelle, f.eks. i opfattelsen af, hvad et menneske er og kan. Hvilke konsekvenser får denne forskel f.eks. i synet på dommedag, paradiset, skyld og skam? Har den også betydning for synet på samfund og forholdet mellem religion og politik? Dette er nogle af de spørgsmål, som Lissi Rasmussen og Fatih Alef debatterer denne aften. Ved den indledende gudstjeneste prædiker cand. theol. og pastor Berit Schelde Christensen.

Fællesspisning kl.18.00 i sognegården.

Tilmelding til præst eller Studentermenighedens kontor.

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Seminar

onsdag, 20. oktober 2004 kl. 1400–1600

Viking graves in Britain and Ireland

Adjungeret professor James Graham-Campbell

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: Auditorium 5. Bus nr. 6 går direkte til Moesgård

Foredrag

torsdag, 21. oktober 2004 kl. 1900

YAD VASHEM –en vase, en urne, et budskab på Holocaust-museet i Jerusalem

Billedkunstneren Peter Brandes, Paris
Billedkunstneren Peter Brandes taler om sit monument i Jerusalem og baggrunden derfor.

Arrangør: StudenterKredsen.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Studenternes Hus. Lokale: Hornung-stuen.

Foredrag

torsdag, 21. oktober 2004 kl. 1900

Johann Fridrich Struensee

- en liderlig tysker eller et oplysningens geni?

Asser Amdisen

Den 28. august 1772 blev Johann Friedrich Struensee henrettet på Østerfælled, hvor Parken ligger i dag. Henrettelsen var afslutningen på 16 måneder, hvor den tyske fødte læge havde haft en enorm magt på det politiske Danmark. Struensee har efter sin død været meget omdiskuteret og han har gennem tiderne været alt fra en ond skurk til en ubesmittet helt. Foredraget vil prøve at nuancere denne holdning. Udgangspunktet er en beskrivelse af Struensees livsbane og hans politiske program. Hans forhold til oplysningstiden og samtidens idéverden vil også blive beskrevet. Foredraget vil søge at vise, at Struensees politiske liv samt hans privatliv var i overensstemmelse med samtidens ideer - om end lidt moderne for danske forhold. Foredraget bygger på bogen Til nytte og fornøjelse, som er en nytolkning af Struensee. Bogen og foredraget bygger på kilder, som aldrig tidligere har været brugt og som stadigt ikke er offentligt tilgængelige. Asser Amdisen (f. 1972) er uddannet på Københavns Universitet. Han har beskæftiget sig med politisk ide- og bevidsthedshistorie i tidlig moderne tid. Han har siden 2003 været museumsinspektør på Gammel Estrup, Jyllands Herregårdsmuseum og har tidligere været tilknyttet bl.a. Det Nationalhistoriske Museum

på Frederiksborg og Det Kongelige Sølvkammer.

Entré 20 kr. Gratis adgang for Historias medlemmer. NB: Blandt fremmødte medlemmer trækker vi lod om bogen: Til nytte og fornøjelse

Arrangør: Historia.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Studenternes Hus. Lokale: Richard Mortensen-stuen.

Videoaften

fredag, 22. oktober 2004 kl. 1900

Fokus på den engelske socialrealisme. Family Life og Riff - Raff

Den mørke og triste efterårstid indbyder til indendørs hygge, så kom og vær med denne aften, hvor programmet vil byde på to film af Ken Loach "Family Life" og "Riff - Raff". Ken Loachs styrke er det sociale engagement og en evne til at skildre almindelige menneskers konflikt med samfundet i almindelighed og myndighederne i særdeleshed.

Medbring gerne en pose slik eller chips.

Tilmelding er ikke nødvendig.

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Foredrag

tirsdag, 26. oktober 2004 kl. 1900

Disputatpræsentation

The Study of Religion in a New Key

Jeppe Sinding Jensen, dr.phil., lektor ved Afdeling for Religionsvidenskab, Det Teologiske Fakultet
Den sidste store syntesemager var vel Mircea Eliade, og hans værk er om noget problematisk. Men ligeså problematisk ville det være at afskaffe alt det komparative, for det er dér et videnskabeligt felt udvikler sig - ikke i mængden af små interessante detaljer, for så bliver religionsvidenskab (i Monty Pythons diktion): The Department for Putting Things on Top of Other Things. Min disputats handler om, hvordan vi kan 'redde' det komparative projekt inden for religionsforskningen gennem nogle videnskabsteoretiske ombrydninger. Det sker ikke mindst gennem et skift i grundlagsfilosofien fra subjektfilosofi til sprogfilosofi.

Entré pr. foredrag er kr. 25,-

Semesterkort, der giver adgang til alle 4 foredrag i semestret, koster kr. 70,-

Dette kort kan også bruges til foredragene i Teologisk Forening.

Arrangør: Religionsvidenskabelig Forening.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: mødelokale 1.

Seminar

onsdag, 27. oktober 2004 kl. 1400–1600

Networks i dag og Networks i fortiden.

Hansaen og dens indflydelse på det nordeuropæiske spisekort.

Dr. phil. Sabine Karg, Nationalmuseet

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: Auditorium 5. Bus nr. 6 går direkte til Moesgård

Foredrag

onsdag, 27. oktober 2004 kl. 1900

Løsningen på verdens store problemer er den lokale kirke

Jens Patrick McDonald

- mød ildsjælen Jens Patrick McDonald.

Som barn oplevede Jens Patrick McDonald, at hans familie blev opløst som følge af en tragisk trafikulykke. I sin søgen efter mening kom han vidt omkring, bl.a. overvejede han at blive medlem af IRA (da han har irske aner), men fandt til sidst trøst og tryk i kristendommens budskab om Gud som de faderløses fader.

Efter som 19-årig selv at have set gadebørns kummerlige vilkår på en rejse til Colombia, gik det op for ham, at det, der var brug for, var et organiseret netværk mellem de lokale kirkers velmenende, men ueffektive gadebørnsarbejde. Viva Network blev til. Fra at have været et idealistisk amatørforetagende har Viva Network siden sin spæde begyndelse ændret karakter til en professionel institution med 50 fuldtidsansatte og mange frivillige. Den store succes skyldes, at de i stedet for at gå ud og skabe nye institutioner, effektiviserer de lokale kirkers allerede eksisterende børnehjælpsarbejde. Essensen i arbejdet er netop at ændre verden ved at mobilisere den lokale kirke, som allerede findes overalt i verden. For som Jens Patrick McDonald igen og igen pointerer: "Løsningen på verdens store problemer er den lokale kirke!" Kom og hør mere om Viva Network, der er årets indsamlingsprojekt i SMÅ (se s.). Kom og mød en ildsjæl, der vil forandre verden!

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Foredrag

torsdag, 28. oktober 2004 kl. 1900

Mellem storpolitik og værkstedsgulv Arbejderen - før, under og efter Den kolde krig

Niels Jul Nielsen

Bogen er et resultat af deltagelsen i forskningsprojektet Livsformer og velfærdsstat ved en korsvej? Et kulturteoretisk og kulturhistorisk bidrag. En række folk fra forskellige fag har udforsket velfærdsstatens udvikling og indretning ud fra den fælles synsvinkel, at en given stats samfundsmæssige indretning hænger uløseligt sammen med de ydre vilkår den pågældende stat skal eksistere i. Bogen her har haft arbejderbevægelsen og arbejderekulturen i fokus. Entré 20 kr. Gratis adgang for Historias medlemmer. NB: Blandt fremmødte medlemmer trækker vi lod om bogen: Mellem storpolitik og værkstedsgulv.

Arrangør: Historia.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Studenternes Hus. Lokale: Richard Mortensen-stuen.

Seminar

fredag, 29. oktober 2004 kl. 1300–1500

Magten og ordene II Voldsmanden og læseren

Lektor, cand.mag. i klassisk filologi Ivar Gjørup.

Ivar Gjørup er forfatter af bogen Den sjette sans om skriftkulturens plads i uddannelse og offentlig bevidsthed, Spektrum 2000. Tegner og forfatter til tegneserien EGOLAND, dagligt i Politiken. Platons 7. Brev er den aldrende tænkers overvejelser om forholdet til praktisk politik. Hans egne tre besøg i Syrakus på Sicilien betragtedes allerede i samtiden som filosofiens fallit over for virkeligheden. Vi vil genopstå Platons drøftelser af de spildte muligheder og gennemgå brevs indhold og forløb i oversigt. Problemstillingen er så aktuel som nogensinde, i en tidsalder hvor læsefagene trænges tilbage, og medløberne bemærktager sig offentlighedens opmærksomhed. Yderligere oplysninger: ivar@egoland.dk, oldjk@hum.au.dk. Seminaret er gratis og består af en forelæsning med efterfølgende diskussion.

Arrangør: Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, Afd. f. Klassisk og Romansk..

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 414. Lokale: 407.

Åbent hus

fredag, 29. oktober 2004 kl. 1900

Åbent hus - med valg til rådet og Mizmor

Denne aften slår Studentermenigheden dørene op for alle, der gør brug af et eller flere af SMÅs tilbud –eller KUNNE TÆNKE SIG at gøre brug af SMÅ og er nysgerrige efter at vide mere og blande sig lidt!!!

Aftenen vil byde på følgende: -

- orientering om program og udvalg i SMÅ

- brainstorming på SMÅs fremtid

- opstilling og valg til rådet - pølse/

ostebord og rødvin - (pølse/ost er gratis;

vin kan købes eller medbringes)

- derefter musik: "Mizmor" v. Tommy

Corfixen og Runi Hammer

Ca. 5 musikere på guitar, piano,

steelguitar, bas, jazztrommer og sang

vil spille teo-swingfolk, så længe de

gider, og stemmerne og dansegulvet

kan holde til det!

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

November

Forfatteraften

tirsdag, 2. november 2004 kl. 1900

Hvad skal litteratur egentlig gøre godt for?

Dorthe Nors

Litteratur er et vidt begreb. Nogle gange er det ren underholdning eller tidsfordriv –men god litteratur er altid noget mere.

Hvad er dette mere, og hvorfor opsøger vi det igen og igen, både som læsere og som skrivende, i boghandlerne og i biografmørket, hvor de fleste film efterhånden er romaner omsat i billeder? Til de borgerlige dyder har altid hørt, at det var vigtigt at have bøgerne i sit liv. Sådan lød det. Men hvorfor er det vigtigt, når man ikke skal bruge det til noget i sit daglige arbejde? Og penge er der da slet ikke i skidtet.

Disse og ganske givet flere spørgsmål vil der blive kredset om på denne forfatteraften. Dorthe Nors vil også introducere sit forfatterskab: Soul (2001) og Stormesteren (2003). Der vil blive snakket myter, eksistensfilosofi og Nikolaj og Julie. Erhvervslivets opdagelse af fortællingen som ressource, vil også blive perspektiveret.

Arrangementet indgår i den Vidensfestival med temaet "Hjerner og Hjerter", der er i uge 40 i anledning af Studenterhus Århus' åbning. Gratis adgang. Drikkevarer og snack kan købes.

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Biblioteket.

Forelæsning
tirsdag, 2. november 2004 kl. 1200–1400
**Fengshui's rolle som videnstradition
i det moderne Kina**

Ph.D. Ole Bruun, Institut for Geografi og
Internationale Udviklingsstudier
Yderligere oplysninger fås ved
henvendelse til Stig Thøgersen
(ostst@hum.au.dk).
Arrangør: Østasiatisk Afdeling, Institut
for Historie og Områdestudier.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 481. Lokale: 328. Jens Chr.
Skous Vej

Seminar
onsdag, 3. november 2004 kl. 1400–1600
Bergen ca. 800-1170
Dr.art., Arkæolog Gitte Hansen, Bergen
Museum
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Lokale: Auditorium 5. Bus nr. 6 går
direkte til Moesgård

Foredragsaften
onsdag, 3. november 2004 kl. 1900
**Hvad skal vi med
Det gamle Testamente?**
bl.a. cand.theol Tine Lindhardt
En aften ved Bibelselskabets
generalsekretær cand.theol. Tine
Lindhardt i to akter!
Første akt: Vandring og forandring
Gudstjeneste og foredragsaften ved cand.
theol. Tine Lindhardt. Menneskene
vandrede ud af Paradisets Have, fortæller
Bibelen. Nu vandrer vi udenfor, hvor
der er tjørn og tidsel, fødsel med smerte,
arbejde i ansigtets sved og død. Men
vandrer vi også fremad, - frem mod
Haven på ny? Eller er vort liv kun
som den ørkesløse ørkenvandrer?
Gudstjenesten vil kaste lys over temaet
gennem fortællinger om vandring og
vandrerne.
Andet akt: "Den røde tråd i Bibelen –eller
spørgsmålet om, hvad vi skal med Det
gamle Testamente, når vi har fået et nyt".
Mange mennesker spørger, hvad vi skal
med Det gamle Testamente, når vi har
fået et nyt! For er der andet end "gode"
(underforstået "røver") historier i Det
gamle Testamente? Og hvordan med Gud
i Det gamle Testamente? Er Han ikke
meget vred, hævngherrig og krigerisk –og
meget lidt barmhjertig?
Fællesspisning kl.18.00 i sognegården.
Tilmelding til præst eller
studentermenighedens kontor.
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle (offentligt).

Seminar
torsdag, 4. november 2004 kl. 1300–1800
**Selvfremsstilling i Norden
Kunst –Kultur –Akademisk
refleksion**
I dag er kunst- og kulturscenen i hele
Norden domineret af selvfremsstillinger.
Hvordan arbejder kunstnerne med
selvfremstilling, hvorfor gør de det, og
hvorledes reflekterer akademikere over
de betydninger som selvfremsstillingerne
har? Kunstnere og akademikere fra hele
Norden mødes 4. og 5. november for at
stille fokus på disse spørgsmål.
Oplægsholdere torsdag 4. november:
Pasi Falk, Professor i sociologi
ved Helsingfors Universitet. Hans
aktuelle forskningsfelt omhandler
netværkssamfundets moralske og
mentale konsekvenser. Han har især
i sit store forfatterskab beskæftiget
sig med kroppen og dens forhold til
moderne kommunikationsteknologi og
konsumptionsformer.
Magdalena Malm, Malm er kurator,
bosat i Stockholm. Projektleder på IASPIS
internationale udvekslingsprogram.
Beskæftiger sig med film og video, og har
arrangeret seminarer bl.a. om forholdet
mellem kunst og dokumentarfilm.
Selma Lønning Aarø, er skønlitterær
forfatter, bosat i Oslo. Hun debuterede
i 1995 og har udgivet én tekstsamling
og fire romaner, hvorav to er oversat til
dansk.
Kristin Ørjasæter, Dr. art.
litteraturforsker, norsklektor ved Nordisk
Institut, Aarhus Universitet. Har tidligere
arbejdet ved Universitetet i Oslo, arbejder
specielt med litterær selvfremsstilling.
Tina Thode Hougaard, Cand.mag. har for
nylig afleveret ph.d.-afhandling om sprog
og interaktion i dansk webchat. Hun
underviser for tiden på Nordisk Institut,
Aarhus Universitet.
Program
13.00 –13.15 Åbning Ved Britta Timm
Knudsen og Kristin Ørjasæter
13.15 –14.15 Body (in) art –a genealogical
perspective: Indledningsforedrag ved
Pasi Falk.
Pasi Falk's aim is to outline some basic
coordinates of the 'roundtrip' from
archaic ritual body to the 'postmodern'
individualized body/self-performance
(especially in contemporary art). One of
the central questions guiding this journey
is as follows: are we witnessing the return
of the repressed (as it were) or facing just
another layer of reflective re-presentation?
14.15 - 14.30 Kaffe
14.30 –15.15 Svenska hjärtan. Rapport fra
en udstilling om svensk nationalitet Ved
kurator Magdalena Malm. Magdalena
Malm vil tale om selvrepresentation

i forhold til national identitet med
udgangspunkt i kunstværker fra
udstillingen Svenska hjärtan, som hun
sammen med to andre var kurator på.
Svenska hjärtan blev vist på Moderna
Museet i Stockholm for nylig.
15.30 –16.30 Traume, krop og
selvfremstilling i litteraturen Ved Selma
Lønning Aarø og Kristin Ørjasæter.
Selma Lønning Aarø vil læse fra jeg-
romanen Vill ni åka mera? som kom
på norsk i 2003 og på dansk med titlen
Blindveie i 2004. Aarøs romanfigurer
er alle på en eller anden måde ofre for
"fædrenes synder", og Aarø vil i sin
præsentation diskutere individets rolle i
slægten og i historien. I Vill ni åka mera?
har synderne aflejet sig i kroppen. Hvilken
hjælp er det så i at fortælle sin historie
til en badeværelsesdør? Aarø vil med
udgangspunkt i receptionen af romanen
spørge: Hvem har retten til et stof? -Hvis
min bedstefar for eksempel havde været
jøde, ville jeg da have haft mere ret til
at skrive bogen? Bør en god forfatter
holde sig til sine egne erfaringer? - Kristin
Ørjasæter vil tage udgangspunkt i den
samme roman. Hun vil med afsæt i
teorier af Shoshana Felman og Carla
Kaplan diskutere behovet for at fortælle
sin egen historie og begæret efter en
tilhører til sin tale. I romanen Vill ni åka
mera? har kvinden lukket sig inde på
badeværelset i tavshed, mens manden
taler til en dør på begge vegne. Hvad er
forholdet mellem traumatiske erfaringer,
mærket på kroppen, og evnen til at tale
sig igennem erfaringen?
16.45 –17.30 Selvfremstilling og krop i
chattens virtuelle rum Ved Tina Thode
Hougaard.
Chat foregår i det virtuelle rum som
åbner for nye former for interaktion og
selvfremstilling. I interaktion med en eller
flere andre deltagere skriver den enkelte
sig til en identitet. Denne selvfremsstilling
afhænger bl.a. af deltagernes evne til at
udnytte og udvide det skriftsproglige felt.
I foredraget vil Thode diskutere hvilken
rolle den virtuelle, den fysiske og den
fiktive krop spiller i selvfremsstillingen.
17.30 –18.00 Diskussion
Tilmelding til seminaret 4. og 5. november
inden 27. oktober til: kultur@hum.
au.dk. Deltagelse i seminaret er gratis.
Der serveres kaffe og te. Seminaret er
finansieret af Nordisk Kulturfond, Statens
Humanistiske Forskningsråd og Aarhus
Universitets Forskningsfond
Arrangør: Nordisk Institut.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Bygn. 253. Auditoriehuset
(Sø-auditoriet). Lokale: Auditorium 2.

Generalforsamling
torsdag, 4. november 2004 kl. 1900
Generalforsamling i Historia
Kom og vær med til at sætte dit præg på fremtidens Historia. På mødet vælger vi nye bestyrelsesmedlemmer og sammensætter næste års program.
Arrangør: Historia.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Lokale: Historisk fagudvalgs lokale.

Seminar
fredag, 5. november 2004 kl. 1100–1600
**Selvfremsstilling i Norden
Kunst – Kultur – Akademisk
refleksion**
12.30 –13.00 Frokost
13.00 –15.00 Scenen, rollen, fremstillingen.
Ved Dorte Høeg Brask, Vibeke Tandberg, og Rune Gade: Dorte Høeg Brask vil vise klip fra flere af sine filmer. Med udgangspunkt i trilogien: Min fars hemmelige mor, Notater om tavshed og Min elskede, som alle er laget med et personligt udgangspunkt, vil Brask diskutere ulige filmiske greb og metoder i forbindelse med en filmisk selvfremsstilling. Kan dokumentaren noget fiktionen ikke kan? Brask vil i oplægget fortælle om sine overvejelser og sin fremgangsmåde med hensyn til den selvfremsstillende dokumentarfilmen. Vibeke Tandberg præsenterer et udvalg af egne værker hvor hun arbejder med sig selv og sin livssituation. Hun vil fokusere på narcissisme som udgangspunkt for kommunikation, snarere end som en betegnelse for indadvendt selvoptagethed. Rune Gade: Selv/fremstilling - om performance og performativitet i billedkunst: Ud fra nedslag i den internationale samtidskunst diskuteres performative strategier i relation til værkproduktion såvel som subjektproduktion. Hvad vil det sige, at fremstille sig/et selv via kunst? Hvilket selv er det, der fremstilles? Hvad er/gør et selvportræt i dag? Hvad er selvfremsstillingens kulturelle, sociale og politiske potentialer?
15.15 –16.00 Afslutningsdiskussion
Tilmelding til seminaret 4. og 5. november inden 27. oktober til: kultur@hum.au.dk.
Deltagelse i seminaret er gratis. Der serveres kaffe og te. Seminaret er finansieret af Nordisk Kulturfond, Statens Humanistiske Forskningsråd og Aarhus Universitets Forskningsfond
Arrangør: Nordisk Institut.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Bygn. 253 Auditoriehuset (Sø-auditoriet). Lokale: Auditorium 2.

Foredrag

onsdag, 10. november 2004 kl. 1900
**Værdierne - taget
over vores fælles hus**
Louise Gade
Vores kommunikationsformer ændrer sig - vores livsstil ændrer sig - vores verden ændrer sig hele tiden. I sådan en omskiftelig samtid er det helt afgørende, at de grundlæggende værdier og holdninger er intakte. Det er værdierne, der skal holde sammen på fællesskabet - som et tag over vores fælles hus. Borgmester Louise Gade taler om de værdier, der har præget hende i opvæksten på Thyholm, om kristne værdier, de danske demokratiske normer og frihedsrettigheder - og om Århus Kommunes værdigrundlag. Og hun fortæller, hvordan de påvirker hende i dagligdagen og i arbejdet med at udvikle Århus.
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle (offentligt).

Seminar
onsdag, 10. november 2004 kl. 1400–1600
**Senmiddelalderens pladerustning
Produktionscentre og
fremstillingsprocesser**
Arkæolog Esben Klinker Hansen
Arrangør: Mittelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Lokale: Auditorium 5. Bus nr. 6 går direkte til Moesgård

Foredrag
torsdag, 11. november 2004 kl. 1900
Stalins hjemmefront
Erik Kulavig
Under sejrsmæssighederne i forbindelse med afslutningen af Den Store Fædrelands-krig udtalte Stalin, at det sovjetiske system havde været underkastet den hårdeste test, man kunne tænke sig, og at det havde bestået. Hermed var dagsordenen sat for de sovjetiske historikere, der reelt ikke havde nogen muligheder for at gå uden for den, men den blev i større eller mindre omfang også fulgt af toneangivende kredse blandt de frie vestlige historikere. Sovjetunionens krigshistorie er i den grad blevet 'sejrherrernes historie', og den er som i intet andet land blevet misbrugt som den vigtigste kilde til legitimation af den politiske magt. Bolsjevikkerne i almindelighed og Stalin i særdeleshed var kendt for ikke at se på omkostningerne i forbindelse med gennemførelsen af politiske projekter. Således blev også udgiftssiden i forbindelse med 'sejren over de nazistiske horder' holdt hemmelig eller bevidst underdrevet i hele efterkrigstidens Sovjetunionen. Først efter

sammenbruddet kunne først russiske journalister og siden historikere for alvor begynde at se på de kolossale afsavn, som de politiske ledere påtvang befolkningen, og som næppe ville have været mulige at gennemføre, hvis ikke regimet på forhånd havde opbygget og gennemprøvet de mekanismer og institutioner, der var nødvendige for at holde befolkningen i et jerngreb. I mit foredrag vil jeg give nogle eksempler på sovjetiske fortolkninger af forholdet mellem stat og samfund 1941-45. Dernæst vil jeg komme ind på nogle tendenser i nyere russiske fortolkninger og i enkelte vestlige, herunder min egen fra bogen: Stalins hjemmefront, Syddansk Universitets Forlag, 2004.
Entré 20 kr. Gratis adgang for Historias medlemmer. NB: Blandt fremmødte medlemmer trækker vi lod om bogen: Stalins hjemmefront
Arrangør: Historia.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Studenternes Hus. Lokale: Richard Mortensen-stuen.

Forfatteraften
onsdag, 17. november 2004 kl. 1900
Forfatteraften med Naja Marie Aidt
Naja Marie Aidt skriver enkelt og forståeligt om det almindelige liv: „Alt findes i almindeligheden, for almindeligheden er livet“. I sine værker indfanger og beskriver hun hverdagslivets facetter uden kryptiske mellemspill. Med fire digtsamlinger, to novellesamlinger og flere skuespil - alle fra 90'erne - har Aidt etableret sig som en central skildrer af kærlighedens og hverdagens faldgruber og muligheder. Som en af de få nyere forfattere beskriver hun barnets verden. Den skildres både med barnets egne øjne og fra den voksnes synsvinkel, hvor Aidt viser moderskabets ambivalens af lykke og dyb smerte. Ellers er forfatterskabet domineret af typiske livstemaer som begær, seksualitet, drøm, erindring og eksistentielle konflikter af enhver art. Naja Marie Aidt debuterede med digtsamlingen "Så længe jeg er ung" (1991), som fik stor medieomtale.
Naja Marie Aidt læser denne aften op af sine digte og noveller og fortælle om sit forfatterskab. Der vil være rig mulighed for at stille spørgsmål efterfølgende.
Ved den indledende gudstjeneste prædiker stud.theol. Marie Nørgaard-Petersen
Der er fællesspisning i sognegården kl.18.00. Tilmelding til præst eller studentermenighedens kontor.
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle (offentligt).

Seminar

onsdag, 17. november 2004 kl. 1400–1600

The archaeology of medieval towns in central Europe

Professor Barbara Scholkmann, Tübingen

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: Auditorium 5. Bus nr. 6 går direkte til Moesgård

Seminar

torsdag, 18. november 2004 kl. 1000–1600

Ordspil, litteratur og sprog

se supplerende tekst

Seminaret vil forsøge at sætte fokus på ordspillets betydning i den litterære tekst ud fra fire forskellige vinkler: En litterær, en lingvistisk, en kognitiv og en psykoanalytisk. Meningen er, at de forskellige indfaldsvinkler skal kunne spille tværfagligt sammen, således at diskussionen af, hvad ordspillet er, og hvad det gør, bliver behandlet på kompetent vis. Selvom studiet af ordspil har relevans for både sprog- og litteraturvidenskaben, er det alligevel blevet negligeret begge steder, hvorfor et seminar som dette er en kærkommen lejlighed til at analysere fænomenet på bredere vis og trække det ind i en mere central placering af den generelle tekstanalyse og tekstkritik.

Talere: Forfatter og litteraturkritiker Lars Bukdahl. Professor Per Aage Brandt, Center for Semiotik, AU. René Rasmussen, psykoanalytiker og lektor på Institut for Nordisk Filologi, KU. Professor Ole Togeby, Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, AU, og Stefan Kjerkegaard, ph.d.-stipendiat, Nordisk institut. Yderligere information fås hos Stefan Kjerkegaard: norsk@hum.au.dk el. på 8942 1930

Mere på: <http://www.hum.au.dk/nordisk/norsk/home.htm>

Arrangør: Nordisk Institut.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 342. Lokale: 455.

Auditorium, indg. fra byg. 340

Foredrag

torsdag, 18. november 2004 kl. 1900

Wittgenstein og videnskaberne

Idéhistorikeren, lektor, ph.d. Peter C. Kjærgaard, Århus

Ludwig Wittgenstein er bedst kendt som filosof og forfatter til Tractatus og Filosofiske undersøgelser. Det er mindre kendt, at han havde en teknisk-naturvidenskabelig baggrund, der påvirkede ham dybt livet igennem. Foredraget giver et nyt perspektiv på den ellers så kendte filosof. Peter C. Kjærgaards bog Wittgenstein og

videnskaberne er netop udkommet.

Arrangør: StudenterKredsen.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Studenternes Hus. Lokale: Hornung-stuen.

Foredrag

tirsdag, 23. november 2004 kl. 1900

Gud og menneskerettighederne Det religiøse landskab i Danmark

Eva Maria Lassen, mag.art. og ph.d. i historie, seniorforsker ved Institut for Menneskerettigheder

Foredraget vil tage udgangspunkt i nogle af de måder, hvorpå den menneskeretlige verden (FN og repræsentanter fra andre menneskeretsorganisationer) samt folkeretseksperter og teologiske forskere har placeret religionerne i forhold til menneskerettighederne, og hvorledes repræsentanter fra de store religioner har anskuet forholdet mellem bestemte religioner og menneskerettighederne. Dernæst spores ind på Danmark med særligt fokus på de meget forskellige holdninger til menneskerettighederne, som kommer til udtryk inden for den danske folkekirke.

Entré pr. foredrag er kr. 25,-

Semesterkort, der giver adgang til alle 4 foredrag i semestret, koster kr. 70,-

Dette kort kan også bruges til foredragene i Teologisk Forening.

Møderne består traditionelt af et foredrag/oplæg fra foredragsholderen af ca. en times varighed. Derefter

holdes en pause, i hvilken der kan købes øl og sodavand. Arrangementet fortsætter med spørgsmål og diskussion og afsluttes senest kl. 21:45. Herefter fortsætter samværet og diskussionen i Studenterbaren.

Arrangør: Religionsvidenskabelig

Forening.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: Mødelokale 2.

Foredrag

onsdag, 24. november 2004 kl. 1900

At kende Sandheden

v/ filminstruktør Nils Malmros

Nils Malmros har lavet filmene "En mærkelig kærlighed" (1968), "Lars Ole 5c" (1973), "Drenge" (1977), "Kundskabens træ" (1981), "Skønheden og udyret" (1983), "Århus by night" (1989), "Kærlighedens smerte" og "Barbara" (1997) og i 2002 "At kende Sandheden".

De fleste af Nils Malmros' film baserer sig på hans egen opvækst i Århus og drejer sig tematisk om uskyldstab. Det gælder i høj grad også den sidste film "At kende Sandheden". Filmen handler om faderens bevægende liv – fra en ydmyg opvækst i fattige kår, til han ender som

neurokirurgisk professor emeritus. På sine gamle dage er faderen plaget af, at adskillige af de patienter, han opererede i 40'erne, dør af leverkræft som følge af det røntgenkontraststof, thorotrast, man benyttede på det tidspunkt. Nils Malmros vil fortælle om filmens baggrund og vise os klip fra sin film, hvor han som læge selv lægger hånd til de kirurgiske indgreb. Det vil blive en stærk aften, hvor vi kommer meget tæt på store menneskelige og etiske spørgsmål om skyld og ansvar, løgn og sandhed. Aftenen med Nils Malmros er blevet til i samarbejde med Studenterlauget og studenterforeninger på Handelshøjskolen. Billet (20 kr. incl. en øl eller vand i pausen!) kan hentes på Studentermenighedens kontor, hos Studenterlauget, de arrangerende foreninger og studenterpræsterne fra onsdag den 10. november kl. 12. Arrangør: Studentermenigheden. Åben for: Alle (offentligt). Sted: Bygning Aulaen.

Seminar

onsdag, 24. november 2004 kl. 1400–1600

De tidlige danske byer indtil 1100

Arkæolog Martin Borring Olesen

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: Auditorium 5. Bus nr. 6 går direkte til Moesgård

Foredrag

torsdag, 25. november 2004 kl. 1900

Fremtidens fortid - en debat om den historiske kanon i Danmark

Jon Milner, Morten Hesseldahl og Kasper Risbjerg Eskildsen

Nogle af historiefagets problemstillinger har haft lettere ved at vinde genklang i den offentlige debat end andre. En af de problemstillinger, som ofte er nået frem til avisernes spalter er spørgsmålet om hvilken historie, der skal fortælles, og hvordan den skal fortælles. Senest brød debatten ud i Weekendavisen i den forgangne vinter. Anledningen var en temaartikel i forbindelse med udarbejdelsen af den nye læseplan for historiefaget i gymnasiet. Det afgørende stridspunkt var i hvilken udstrækning, der skulle undervises i Danmarkshistorien (og Danmarks historie), som i en række efterfølgende indlæg i avisen blev henholdsvis forsvaret og kritiseret. For nogle var Danmarkshistorien et vigtigt fundament for - ikke mindst fremtidens - danske borgere i en globaliseret verden, for andre var den et forsøg på at forpligte eleverne på en forældet fælles national identitet. Diskussionen indeholder nogle helt

essentielle spørgsmål i forhold til det at beskæftige sig med historie, det være sig på universitet, museum, seminarium, gymnasium, højskole, folkeskole, medier eller hvor fremtidens historieformidlere end måtte boltre sig. Hvilken historie skal vi fortælle og hvilken betydning har det, om vi fortæller en historie frem for en anden? Skal vi have en historisk kanon, og i så fald hvordan skal den - fremtidens fortid - så se ud? Derfor har Historia besluttet at invitere til debataften. Vi har inviteret tre gæster som deltog i diskussionen i Weekendavisen, de vil hver især komme med et oplæg af ca. 25 minutters varighed, hvorefter der vil være åben diskussion. Vores ambition er derved at komme bagom de ovenfor skitserede synspunkter og om muligt føre debatten et skridt videre. De tre gæster vi har inviteret er Jon Milner, som er Ph.d. stipendiat ved Dansk Pædagogisk Universitet, Morten Hesseldahl, som er administrerende direktør for Bonnier Forlagene i Danmark og medlem af Kommissionen til forsvar for Kundskaber og Kasper Risbjerg Eskildsen som er Carlsberg-forskningsstipendiat ved Københavns Universitet.

Entré 20 kr. Gratis adgang for Historias medlemmer.

Arrangør: Historia.

Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Studenternes Hus. Lokale: Mødelokale 2.

Seminar

fredag, 26. november 2004 kl. 1300–1500

Magten og ordene III

Modernitetens sammenbrud

Lektor, cand.mag. i klassisk filologi Ivar Gjørup.

Ivar Gjørup er forfatter af bogen Den sjette sans om skriftkulturens plads i uddannelse og offentlig bevidsthed, Spektrum 2000. Tegner og forfatter til tegneserien EGOLAND, dagligt i Politiken. Xenophon og Platon er forfattere efter sammenbruddet. Vi slutter rækken af seminarer med at gennemgå det skuespil, hvor det moderne for første gang overvejes – og dets fortællelse i meningsløshed fortællendes. Tragediedigteren Sophokles så det komme, og førte Magthaveren Ødipus frem på scenen engang i Athens pest- og krigsår mellem 430 og 425. Vi diskuterer baggrund og dramaturgi i fortællingen om Ligemanden - Ødipus, hvis opgave beskrives af hans bysbørn: At være isos sautou. Og sammenfatter betragtningerne fra de tre omgange, vi har været sammen. Yderligere oplysninger: ivar@egoland.dk, oldjk@hum.au.dk. Seminaret er gratis og består af en forelæsning og efterfølgende

diskussion.

Arrangør: Institut for Sprog, Litteratur og

Kultur, Afd. f. Klassisk og Romansk..

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 414. Lokale: 407.

December

Foredrag

onsdag, 1. december 2004 kl. 1900

Tolkien og Ringenes Herre

v/ Sognepræst Lars Tjalve

Da Tolkien udsendte Ringenes Herre i løbet af 1950'erne, læste mange den som et stykke nyhedens fantasy. Og rigtigt er det, at man kan finde næsten alverdens myter og eventyr citeret og brugt i det store værk. Det er også rigtigt, at der tilsyneladende ikke er nogen egentlig religion i Midgård. Alligevel insisterede Tolkien på, at hans værk var et kristent epos. Den opmærksomme læser vil da også finde mange spor af Tolkiens egen konservative katolske tro. Man kan godt kalde Ringenes Herre for en mytologisk encyklopædi, men den kristne livslydning ligger som dybdestrukturen i den store fortælling, som han skabte under inspiration fra især Beowulf-kvadet, de islandske sagaer og Saxos krønike. At den kristne livslydning således ligger til grund for Tolkiens forfatterskab, vil sognepræst i Fredensborg Lars Tjalve forsøge at vise os denne aften. Ved den indledende gudstjeneste prædiker Lars Tjalve selv. Gratis fællesspisning i sognegården kl.18.00. Tilmelding til præst eller Studentermenighedens kontor. Arrangør: Studentermenigheden. Åben for: Alle (offentligt).

Seminar

onsdag, 1. december 2004 kl. 1400–1600

Dominikanerklostret i Århus

Klosteranlæggets middelalderlige bygningshistorie

Arkæolog Morten Søvsø

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: Auditorium 5. Bus nr. 6 går direkte til Moesgård

Musikgudstjeneste

søndag, 5. december 2004 kl. 1700

De Ni Læsninger

Det er efterhånden blevet en fast tradition, at Studentermenigheden inviterer til liturgisk musikgudstjeneste med "De Ni Læsninger", efterfulgt af fællesspisning i sognegården. Det vil derfor glæde os at se jer –også i år - til en stemningsfuld eftermiddag og aften. Studentermenighedens kor medvirker sammen med organist Ole Dreyer og Møllevangskirkens kor og solister. Gratis fællesspisning i sognegården efter gudstjenesten.

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Foredrag

tirsdag, 7. december 2004 kl. 1900

Kinesisk Filosofi

Klaus Bo Nielsen, cand.mag., projektmedarbejder ved Afdeling for Religionsvidenskab, Det Teologiske Fakultet

Der var i det tidlige Kina, i perioden 500-200 f.v.t., et bemærkelsesværdigt antal forskelligartede tænkere. Et faktum, der har ledt til betegnelsen af denne periode som 'De hundrede Filosoffers Periode'. Selv blandt de enkelte kinesiske filosoffer kan der iagttages en bred vifte af filosofiske anskuelser. Her findes der bl.a. et refleksivt forsvar for traditionerne, etiske sensibilitetsteorier, epistemologiske overvejelser, konsekvensetik, skepticisme, perspektivisme samt idéer, der udelukkende søgte en politisk teori om statsorganisation og kontrol. Tidens krigstilstande og politiske ustabilitet førte til, at der var en stærk længsel efter at finde den vej (Dao), der på pragmatisk vis kunne lede til det gode samfund. Foredraget vil forsøge at tegne en skitse af de filosofiske orienteringer, der herskede i perioden. Disse er ikke kun et levn fra en fjern tid, men er blevet indprentet, fortolket og videreudviklet med en efterfølgende og dyb indflydelse på kinesisk kultur gennem mere end 2000 år. Entré pr. foredrag er kr. 25,- Semesterkort, der giver adgang til alle 4 foredrag i semestret, koster kr. 70,- Dette kort kan også bruges til foredragene i Teologisk Forening. Møderne består traditionelt af et foredrag/oplæg fra foredragsholderen af ca. en times varighed. Derefter holdes en pause, i hvilken der kan købes øl og sodavand. Arrangør: Religionsvidenskabelig Forening. Åben for: Alle (offentligt). Sted: Lokale: mødelokale 2.

Adventshygge

onsdag, 8. december 2004 kl. 1900

Adventshygge på Rødkløvervej

Studertermenigheden og beboerne i Studentermenighedens Hus inviterer jer indenfor til en jule-hyggeaften i adventskransens skær. Vær med til at julehygge, lav en juledekoration til dit kollegieværelse, rul lidt marcipan til at byde julemånedens gæster, eller tag forskud på glæderne, og spis det straks! Har du ingen ambitioner om juleforberedelser, så er du velkommen til blot at være med til at synge sange, spise æbleskiver og drikke gløgg.

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Foredrag

torsdag, 9. december 2004 kl. 1900

Det folkelige foredrag –pædagogik, mobilisering, afvikling?

Historikeren, lektor, dr.pæd. Ove Korsgaard, København

Det folkelige foredrag har gennem hele nationalstatens levetid været forum for uddannelse, oplysning, dannelse samt ideologisk og politisk mobilisering. Det har været brugt som kampplads (ét eksempel er såmænd Studenterkredsens opståen i 1888). Samtidig danner det folkelige foredrag også i sin pædagogik grundlag for nationalstatens enhedsbestrebelse.

Ove Korsgaard har skrevet Kampen om kroppen (1982), Kampen om lyset (1997) og senest disputatsen Kampen om folket. Et dannelsesperspektiv på dansk historie gennem 500 år (2004).

Med udgangspunkt heri vil han lægge op til diskussion af det folkelige foredrags historie, forskellige betydninger og nutidige rolle i en nationalstat under afvikling. Historikeren, lektor, ph.d. Niels Kayser Nielsen, Århus, er inviteret til at være Korsgaards sparringspartner i diskussionsrunden.

Arrangør: StudenterKredsen.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Studenternes Hus. Lokale: Hornung-stuen.

Juleaften

fredag, 24. december 2004

Juleaften på Rødkløvervej

Studertermenigheden indbyder med glæde studerende og andre unge til juleaften på Rødkløvervej. Arrangementet henvender sig til dig, der:

- skal arbejde i julen
- skal bruge hele juleferien på at læse til eksamen eller skrive speciale
- har familien på stor afstand, geografisk eller eksistentielt
- har lyst til at fejre jul på en anderledes måde

Vi fejrer juleaften i Studentermenighedens Hus på Rødkløvervej. Vi begynder dagen med lidt julemundgodt, går sammen i kirke og fortsætter aftenen tilbage i huset med julemiddag, juletræ, sang, og hvad der ellers hører sig til. Man kan støde til i løbet af aftenen, som det passer en. Aftenen slutter officielt klokken 24.

Tilmelding senest onsdag den 15. december til Studentermenighedens kontor. Pris: 85 kr.

Yderligere oplysninger:

Studerterpræsterne eller

Studertermenighedens kontor.

Alle tilmeldte indbydes til at hjælpe med at lave julepynt og konfekt søndag den 19. december kl. 19.00.

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Navne

Ansættelser og fratrædelser

Center for Uddannelsesudvikling

- Jacob Holm Øe, akademisk medarbejder, fratrådt 31.8.2004

Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

- Henrik Thrane, professor, fratrådt 31.8.2004
- Helle Vandkilde, forskningsprofessor, 1.8.2004-31.7.2009, eksternt finansieret
- Ulf Näsman, lektor, fratræder 31.8.2004

Fakultetssekretariatet

- Anne Lindskov Larsen, fuldmægtig, 1.8.2004-31.8.2005

Filosofi og Idehistorie

- Anne Marie Olesen, adjunkt, 1.6.2004-31.1.2007
- Jesper Garsdal, postdoc, 1.6.2004-31.5.2006

Antikmuseet

- Vinnie Nørskov, lektor, 1.5.2004

Moesgård Bibliotek

- Betina B. Sjøstrøm, fratræder 31.8.2004

Historie og Områdestudier

- Vagn Wåhlin, docent, fratræder 31.1.2005
- Axel Kjær Sørensen, lektor, fratræder 30.9.2004
- Mariko Hayashi, udenlandsk lektor i japansk, 1.8.2004
- Søren Bitsch Christensen, lektor, 1.8.2004

Informations- og Medievidenskab

- Søren Kolstrup, lektor, fratræder 31.8.2004
- Steffen Brandorff, lektor, 1.2.2004
- Unni Lene From, adjunkt, 1.8.2004-31.7.2007
- Anne Marit Wade, adjunkt, 1.8.2004-31.7.2007

Nordisk

- Per Ola Nordenfors, udenlandsk lektor i svensk, 1.8.2004-31.7.2007
- Ove Rasmussen, lektor, fratræder 28.2.2005

Sprog, Litteratur og Kultur

- Hans Lauge Hansen, lektor, 1.8.2004
- Gustavo Beade, udenlandsk lektor i fransk, 1.8.2004-31.7.2006
- Asger Ousager, adjunkt, 1.1.2004

- David Harding, udenlandsk lektor, 1.9.2004-31.8.2006
- Marianne Pade, forskningsprofessor, 16.8.2004-15.8.2009, delvis eksternt finansieret

Æstetiske Fag

- Peter Lund Nielsen, lektor fratræder 31.8.2004
- Hanne Roer, lektor, fratræder pr. 1.8.2004
- Morten Breinbjerg, lektor, 1.7.2004
- Hans Edvard Nørregård-Nielsen, adjungeret professor i kunsthistorie, 1.8.2004-31.7.2009
- Hans Henrik Lohfert Jørgensen, adjunkt, 1.9.2004-31.8.2005
- Sofie Jøssing Emmertsen, adjunkt, 1.8.2004-31.7.2007

Danske Institut i Athen

- Jesper Jensen, forskningsassistent 20 t/uge, 16.3.20..3-15.23.2007

CAVI

- Thomas Sangild Sørensen, adjunkt, 1.5.2004-30.4.2007

Nye MHH'er

Nu kan i alt 41 personer smykke sig med titlen Master in Humanities and Health Studies. Uddannelsen begyndte i 2002, og holdet samledes før sommerferien for at fejre at den sidste eksamen var i hus.

Bagerste række: Lilian Møllegaard Jørgensen, Palle Gad, Kirsten Hansen, Karen Mortensen, Kirsten Schifter-Holm, Inge Tengenagel, Helle Kronborg Jensen. *Midterste række:* Lone Kier Praëm, Lone Birk Jespersen, Charlotte Fuglesang, Kirsten Piltoft, Jette Thuesen, Dorte Mygind, Inge Holst Løbner, Birgit Larsen, Kamilla Kloppenborg, Alice Kjeldsen. *Forreste række:* Birgitte Langberg Thofte, Anne Hansen, underviser Keld Thorgaard, professor Uffe Juul Jensen, koordinator Karen Munk, Bodil Sestoft, Moira Bæk, Aase Marie Ottesen.

De første hatte

21. august blev de første akademiske hatte sat på hovederne af de nye Mastere i retorik og formidling. 15 kan nu kalde sig MARC (Master of Rhetoric and Communication). *Bageste række fra venstre:* Rikke Stephensen, Birgitte Iversen, Susan Starbæk Nielsen, Kirsten Frydensberg, Anne Vibe Garde, Lena Møller, Lis Kobbegaard, Birgitte Uggerhøj, koordinator Bo Klindt Poulsen, Gitte Tang Pinnerup, centerleder Marie Lund Klueff, adjunkt Sofie Emmertsen. *Forreste række (alle med hat):* Børge Jørgensen, Mariann Bach Nielsen, Hanne Fynbo, Peter Koch Palshøj og Elly Andersen. Det var slet ikke så nemt at få sat angelsaksiske hatte på danske Mastere; hattenes historie kan læses i Campus nr. 1 (www.au.dk/campus).

Særudstillinger

Hvis arkæologer kunne flyve: Fortiden i fugleperspektiv

Moesgård Museum er flyvende

Menneskets ønske om at betragte verden fra oven er en urgammel drøm, der har sin oprindelse i antikke myter og sagn. Det var drømmen om at kunne betragte kendte områder mere omfattende fra det fjerne og derigennem opnå en dybere forståelse af sammenhængen. Arkæologernes ønske om at betragte forhistoriske anlæg fra luften hænger tæt sammen med denne drøm.

Udstillingen tager publikum med op over jorden og viser, hvordan historiske anlæg både ude og hjemme tager sig helt anderledes ud, når de betragtes i fugleperspektiv. Herfra får man også for alvor indtryk af den enorme indsats, der ofte ligger bag fortidens byggerier og ingeniørarbejder.

Fortiden i fugleperspektiv består af to dele, hvoraf den største er en præsentation af den berømte schweiziske fotograf Georg Gersters enestående luftoptagelser. Gen-

nem de seneste 40 år har han rejst over hele verden og fotograferet et væld af arkæologiske fundsteder. Gersters billeder, der vises for første gang i en samlet kontekst, er ikke kun af en enestående skønhed og kvalitet, men udgør også rent videnskabeligt et uerstatteligt kildemateriale.

Anden del af udstillingen fortæller, hvordan luftfotoarkæologien er blevet et nyttigt redskab for arkæologerne til at få kendskab til forhistoriske anlæg, der ikke er synlige nede på jorden. Eksemplerne er hentet fra øst- og især vestjyske lokaliteter. Mens den første del er en ren fotoudstilling, er denne del bygget op over resultaterne af luftfotoregistreringer med efterfølgende arkæologiske undersøgelser. Her ser man både fund fra udgravningerne og eksempler på teknisk udstyr og dokumenter, der fortæller den tidlige

Rester af den befæstede bebyggelse Tepe ved Cheqa Narges, Mahidasht, Iran.

luftfotoarkæologis historie.

Udstillingen åbner 9. oktober 2004 (første lørdag i efterårsferien) og løber frem til 27. februar 2005. Se www.moesmus.dk for åbningstider og entré.

© 1976 Georg Gerster

Mere olympisk snyd og korruption på Antikmuseet

Antikmuseet forlænger Olympiade-udstilling

Antikmuseet har forlænget sin udstilling om den græske olympiade frem, så den kan ses september måned ud.

Udstillingen viser på 16 plancher emner som helligdommens udseende i antikken, det olympiske program, de forskellige sportsdiscipliner, sejrens betydning i oldtiden, fortællinger om snyd og korruption, Olympias genopdagelse og legenes returnering til Grækenland i 1896 og 2004.

www.antikmuseet.dk/saerudstillinger.htm

Pileflet på Moesgård

Flettede kurve kendes langt tilbage i tiden, og i mange lande findes særlige traditioner omkring pileflet. Det gælder f.eks. i Irland, og netop kurve herfra – fangstkurve, transportkurve og kurve til opbevaring – bruges i udstillingen til at illustrere det traditionelle håndværk og gamle teknikker.

Samlingen har modtaget en pris fra The Irish Heritage Council.

Udstillingens anden del viser værker af den engelske pilekunstner Mary Butcher. Værkerne er fornemme eksempler på, hvordan flettehåndværket ikke udelukkende kan bruges til at fremstille funktionelle objekter, men med sine alsidige former, mønstre og teknikker bliver et æstetisk udtryk i nutidig kunst.

Udstillingen løber frem til 31. oktober 2004. Se www.moesmus.dk for åbningstider og entré.

Foto: Moesgård Museum

Set & Sket

Auken på Moesgård

Svend Auken var hovedtaler da Forhistorisk Arkæologi på Aarhus Universitet fredag den 30. april afholdt konferencen "Kulturmiljøets fremtid?" Her ledsages han af bl.a. lektor Jens Andresen (tv.) og arrangør Mette Bjerrum (th.) Konferencens budskab var at mange 'usynlige' fortidsspor, fx spor efter bopladser, risikerer at være forsvundet om bare 10-15 år.

www.hum.au.dk/nyheder/2004/0427fortidsminder.htm

Festuge-flirt på Kasernen

Der var supermøgprinsesser, teaterinstallationer, performance-forestillinger og en enkelt lecture-performance, da KaserneSceneN bidrog til festugetemaet *Fra Aros med Eros*. Alle forestillingerne var skabt af dels nyuddannede skandinaviske scenekunstnere og dels en gruppe forskere fra Institut for Æstetiske Fag, der har samarbejdet med internationale forskere om interaktive installationer.

<http://www.hum.au.dk/nyheder/2004/0825festuge.htm>

Fælles velkomst til 1.100 nye: Dit ansvar

For første gang var der fælles velkomst for årets 1.100 nye studerende ved fakultetet, der tre dage i august fyldte Aulaen. Under mottoet "Din uddannelse - dine muligheder - dit ansvar" blev de budt velkommen og introduceret til studieformer, måder at kombinere fag på og hvordan man former sit studium så det matcher arbejdsmarkedets krav.

<http://www.hum.au.dk/nyheder/2004/0903velkomst.htm>

Forskerskole får mure

Forskerkolen Akademiet for Æstetikfaglig forskeruddannelse bliver den første forskerskole på fakultetet, der får egne mure. På billederne ses grunden umiddelbart før og efter første gravko satte tænderne i jorden til det nye ph.d.-hus på Langelandsgades Kaserne. Byggeriet finansieres af Aarhus Universitets Forskningsfond.

Orm i frokoststuen

IT-Afdelingen måtte om-danne frokoststuen til virus-lazaret, da mange af fakultetets maskiner blev ramt af en variant af en såkaldt Sasser-orm-virus. Det er maskiner, hvor man har valgt Windows-opdateringer fra, der har været sårbare. Fremover vil det blive sådan, at man slet ikke kan logge ind på netværket, hvis Windows ikke er opdateret.

Ulydighed på wc'et

-Jaaah, det er vist nok en joke, god nok til at skiltet aldrig kom ned igen, lyder hemmeligheden bag skiltet på Kasernen, hvor der ikke er nogen handicappede ansat. Driftsmester Nielsen lover at udvise mildhed over for regelbrydere.

